

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Члан 1.

У Закону о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), после члана 1. додају се назив изнад члана и члан 1а, који гласе:

„Значење израза

Члан 1а

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) комунална услуга је услуга од општег интереса, која се пружа правним и физичким лицима у оквиру одређене комуналне делатности;

2) корисник комуналне услуге је физичко, правно лице или предузетник који користи комуналне услуге на територији Републике Србије;

3) вршилац комуналне делатности је јавно предузеће или привредно друштво које је јединица локалне самоуправе основала за обављање једне или више комуналних делатности, друго привредно друштво или предузетник коме је одлуком скупштине јединице локалне самоуправе поверено обављање комуналних делатности, као и привредни субјект који је изузет од поверавања обављања комуналне делатности али поседује решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности, у складу са подзаконским актом донетим на основу овог закона.”

Члан 2.

У члану 2. став 5. речи: „и прописати услове и начин њиховог обављања” бришу се, а после речи: „члана” додају се запета и речи: „уз претходну сагласност министарства надлежног за комуналне делатности”.

После става 5. додају се ст. 6. и 7, који гласе:

„Скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком прописује услове и начин обављања комуналне делатности из става 5. овог члана.

Министар надлежан за послове комуналних делатности ближе прописује поступак за прибављање сагласности из става 5. овог члана.”

Члан 3.

У члану 3. тачка 3) мења се и гласи:

„3) производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом обухватају претварање примарне енергије енергената у топлотну енергију сагоревањем и/или коришћењем обновљивих извора енергије, преношење топлотне енергије за даљинско грејање и/или хлађење за више објеката или индустријску употребу помоћу паре, топле воде или расхладног флуида кроз дистрибутивне системе и продају топлотне енергије крајњим купцима по ценама одређеним у складу са прописаном методологијом;”

У тачки 6) речи: „и продаја” бришу се.

Тачка 9) мења се и гласи:

„9) управљање пијацама је комунално опремање, одржавање и уређење простора намењених обављању пијачне делатности и објеката на пијацама (пијачног пословног простора, укључујући и киоске, тезге и остала пијачна продајна места на отвореном простору); давање у закуп продајних простора на пијацама (пословни простори, тезге, боксови, расхладне витрине, расхладне коморе, обележена продајна места); организација делатности на затвореним и отвореним просторима који су намењени за обављање промета пољопривредно-прехрамбених и других производа и пружање пратећих услуга; примена критеријума за давање у закуп продајних простора на пијацама под условима прописаним овим законом и другим прописима, као и прописима јединица локалне самоуправе и вођење евиденције о корисницима комуналних услуга;”.

У тачки 13) речи: „чишћење и контролу димоводних и ложних” замењују се речима: „контролу и чишћење димоводних и ложишних”, а речи: „вађење и спаљивање чађи у димоводним објектима,” и запета, као и речи: „као и законом којим је уређена област ефикасног коришћења енергије” бришу се.

Члан 4.

У члану 4. став 5. тачка 2) брише се.

После става 5. додаје се став 6, који гласи:

„Министар надлежан за послове комуналних делатности може ближе уредити опште услове за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. тач. 1) и 2) и тач. 4) - 14) овог закона, ако то није уређено другим прописима.”

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

Члан 5.

Назив изнад члана 8а и члан 8а бришу се.

Члан 6.

У члану 9. став 2. брише се.

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 2. и 3.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 4. број: „4” замењује се бројем: „3”.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 5. и 6.

Члан 7.

После члана 9. додају се чл. 9а и 9б, који гласе:

„Члан 9а

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, комунална делатност из члана 2. став 3. тачка ба) овог закона не поверава се, већ је могу обављати само привредни субјекти који испуне прописане услове.

Министар надлежан за послове комуналних делатности прописује услове за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка ба) овог закона, начин проверавања испуњености ових услова, начин вођења евиденције привредних субјеката који испуне услове, као и друга питања од значаја за комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка ба) овог закона.

Министар надлежан за послове комуналних делатности образује комисију која проверава испуњеност услова из става 2. овог члана (у даљем тексту: Комисија).

Организација, састав, надлежности, начин рада и друга питања од значаја за рад Комисије уређују се подзаконским актом из става 2. овог члана.

На предлог Комисије из става 3. овог члана министар надлежан за послове комуналних делатности доноси решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка б) овог закона.

За издавање решења о испуњености услова за обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка б) овог закона плаћа се републичка административна такса и приход је буџета Републике Србије.

Решење из става 5. овог члана се доноси са роком важења од пет година.

На решење из става 5. овог члана није дозвољена жалба, али се против њега може покренути управни спор.

Председник и чланови Комисије из става 3. овог члана немају право на накнаду за свој рад.

Члан 9б

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона, које се односе на делатност сакупљања опасног отпада из домаћинства (комунални отпад и слични комерцијални индустријски отпади, укључујући одвојено сакупљене фракције) на територији јединице локалне самоуправе, не поверава се, већ се обавља на основу дозволе министарства надлежног за послове заштите животне средине за сакупљање наведених врста отпада уз претходно дату сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе за сакупљање опасног отпада из домаћинства.

Министар надлежан за послове комуналних делатности, заједно са министром надлежним за заштиту животне средине ближе прописује изглед и садржину захтева за добијање сагласности за сакупљање опасног отпада из домаћинства, као и изглед и садржину сагласности из става 1. овог члана.

Изузетно од члана 9. став 1. овог закона, обављање комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона које се односи на разврставање и делатности сакупљања и/или транспорта неопасног комуналног амбалажног отпада, а које су већ поверене вршиоцу комуналне услуге, могу да обављају и привредна друштва и предузетници у циљу разврставања секундарних сировина ради поновног искоришћења, уколико поседују дозволу за сакупљање те врсте отпада издату од стране надлежног органа и закључен уговор о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге.

Уговором из става 3. овог члана уређују се начин вршења услуге, врста, количина, број и капацитет опреме, место за постављање опреме за сакупљање комуналног амбалажног отпада, као и начин транспорта комуналног амбалажног отпада.

Уговором из става 3. овог члана утврђују се начин и рокови достављања извештаја о количини сакупљеног и разврстаног комуналног амбалажног отпада на територији јединице локалне самоуправе.”.

Члан 8.

У називу изнад члана 10. после речи: „обављање” додају се речи: „и уступање”.

У члану 10. став 1. речи: „уредити заједничко обављање комуналних делатности” замењују се речима: „о сарадњи у области комуналних делатности уредити заједничко обављање комуналних делатности оснивањем заједничког јавног предузећа или привредног друштва”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3, који гласе:

„Сарадња јединица локалне самоуправе подразумева и уступање обављања послова из оквира одређене комуналне делатности из своје надлежности:

1) када једна јединица локалне самоуправе уступа обављање послова из своје надлежности другој јединици локалне самоуправе;

2) када једна јединица локалне самоуправе уступа обављање послова из своје надлежности јавном комуналном предузећу чији је оснивач друга јединица локалне самоуправе.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана које се односе на главни град, као јединицу локалне самоуправе, примењују се и на градске општине у складу са законом којим се уређује положај главног града и статутом главног града, и то градске општине града Београда: Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин у ком случају је пред корисницима и другим субјектима одговоран град Београд, као јединица локалне самоуправе.”

Досадашњи ст. 2 - 4. постају ст. 4 - 6.

Члан 9.

У члану 11. став 1. број: „2” замењује се бројем: „4”.

У члану 11. после става 4. додаје се став 5, који гласи:

„Споразумом о заједничком обављању комуналне делатности уређује се начин решавања спорова који не трпе одлагање, као и средства обезбеђења за неизвршавање уговорних обавеза.”.

Члан 10.

После члана 12. додаје се члан 12а, који гласи:

„Члан 12а

У циљу подизања квалитета комуналних услуга, ефикаснијег и економичнијег управљања комуналним делатностима, јединице локалне самоуправе, по принципу добровољности, могу пренети овлашћење за управљање једном или више комуналних делатности на Републику Србију, односно Владу.

Управљање комуналном делатношћу, у смислу става 1. овог члана подразумева обезбеђење организационих, материјалних и других услова за изградњу, одржавање и функционисање комуналне инфраструктуре и техничко и технолошко јединство система, у складу са одредбама члана 4. Закона.

Влада, на основу донетих одлука скупштина јединица локалне самоуправе о преносу овлашћења, врши избор Националног управљача комуналном инфраструктуром (у даљем тексту: Национални управљач) за једну или више комуналних делатности, укључујући и избор Националног управљача

у складу са одредбама закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесија.

Влада ближе уређује обавезну садржину одлука јединица локалне самоуправе, начин избора Националног управљача, поступак и критеријуме за избор Националног управљача, права и обавезе изабраног Националног управљача, права и обавезе јединица локалне самоуправе по извршеном избору Националног управљача, као и друга питања од значаја за управљање једном или више комуналних делатности.

Надзор над применом овог члана врши министарство надлежно за послове комуналних делатности.”.

Члан 11.

У члану 13. став 4. речи: „који испуњава услове из члана 8а овог закона” бришу се.

Члан 12.

У члану 19. став 1. тачка 5) тачка на крају се замењује тачком запетом.

После тачке 5) додаје се тачка 6), која гласи:

„6) омета вршиоца комуналне делатности у обављању комуналне делатности.”

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Вршилац комуналне делатности може обуставити испоруку одређене комуналне услуге на писмени захтев корисника комуналне услуге под условом да се обустава захтева за период од најкраће годину дана, а најдуже две године.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Досадашњи став 3, који постаје став 4. мења се и гласи:

„Вршилац комуналне делатности дужан је да у писменој форми обавести корисника комуналне услуге о могућности обуставе комуналне услуге услед наступања случаја из става 1. тачка 4) овог члана и остави му рок за испуњење обавезе, који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања обавештења, у складу са законом којим се уређује заштита потрошача.”.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 5. и 6.

Члан 13.

После члана 26. додају се назив изнад члана и члан 26а, који гласе:

„Методологија за одређивање цена комуналних услуга

Члан 26а

Влада ближе уређује методологију за одређивање цена комуналних услуга код којих се може утврдити крајњи корисник, осим за комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона и за оне цене које су уређене другим прописима.

Вршилац комуналне делатности утврђује цену комуналних услуга на основу методологије из става 1. овог члана.

Сагласност на цену комуналних услуга из става 2. овог члана даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.”.

Члан 14.

После назива главе VIII. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ додају се називи изнад чл. 29а и 29б и чл. 29а и 29б, који гласе:

„Програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре

Члан 29а

Програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре доноси скупштина општине јединице локалне самоуправе за календарску годину и наредне две године, истовремено са доношењем акта о буџету.

Програм из става 1. објављује се у службеном гласилу јединице локалне самоуправе.

Министар надлежан за послове комуналних делатности ближе прописује садржину и начин доношења програма из става 1. овог члана.

Годишњи програм обављања комуналних делатности

Члан 29б

Јединица локалне самоуправе на основу претходно сагледаних потреба, за сваку комуналну делатност из домена заједничке комуналне потрошње појединачно, доноси годишњи програм обављања комуналних делатности са предрачуном укупних трошкова.

Годишњи програм обављања комуналних делатности је основ за наручивање радова и услуга и саставни је део уговора о пружању услуга.

Годишњи програм обављања комуналних делатности обавезно садржи податак о органу јединице локалне самоуправе који је надлежан и овлашћен да врши контролу квантитета и квалитета извршених услуга.”.

Члан 15.

У члану 30. став 1. тачка 1) брише се.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 16.

У члану 33. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) проверава да ли привредни субјект који обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка б) поседује решење из члана 9а став 5. овог закона”.

У тачки 7) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 7) додаје се тачка 8), која гласи:

„8) наложи јединици локалне самоуправе, односно вршиоцима комуналних делатности да му се у року од 15 дана ставе на увид извештаји из члана 8. овог закона, уговори, евиденције и друга документација надзираног субјекта од значаја за инспекцијски надзор.”.

Члан 17.

У члану 34. после тачке 20а) додају се тач. 20б) и 20в), које гласе:

„20б) проверава да ли вршиоци комуналних делатности испуњавају услове из члана 4. став 6. овог закона;” .

„20в) забрани обављање комуналне делатности субјекту који обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе, односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона.” .

Члан 18.

У члану 39. став 1. тачка 1) речи: „5) и 7)” замењују се речима: „5), 7) и 8)”.

У тачки 3) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 3) додаје се тачка 4), која гласи:

„4) не поступи у складу са чланом 28. став 4. овог закона.”.

Члан 19.

У члану 41. став 1. речи: „100.000 до 1.000.000” замењују се речима: „300.000 до 1.500.000”.

У тачки 1) после речи: „Министарству” додају се реч: „извештаје” и запета.

У тачки 15) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 15) додају се тач. 16) и 17), које гласе:

„16) не поседује решење из члана 9а став 5. овог закона;

17) обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе, односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона.” .

Члан 20.

У члану 42. став 1. тачка 14) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 14) додају се тач. 15), 16), 17) и 18), које гласе:

„15) не поседује решење из члана 9а став 5. овог закона;

16) не достави Министарству извештај, податке и обавештења из члана 8. ст. 3. и 4. овог закона;

17) обавља комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 4) овог закона без сагласности јединице локалне самоуправе односно без закљученог уговора о пословно-техничкој сарадњи са јединицом локалне самоуправе и/или вршиоцем комуналне услуге из члана 9б овог закона;

18) не достави извештај о количинама сакупљеног комуналног отпада јединици локалне самоуправе из члана 9б став 4. овог закона.” .

Члан 21.

У члану 43. став 1. број: „50.000” мења се бројем: „100.000”.

Члан 22.

После члана 43. додају се глава Ха и члан 43а, који гласе:

„ХА ДАН КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ**Члан 43а**

Дан комуналних делатности у Републици Србији обележава се прве суботе у септембру месецу.”.

Члан 23.

У називу изнад чл. 23. и 38. и у чл. 23. и 38. речи: „комунална полиција” у одређеном падежу замењују се речима: „комунална милиција” у одговарајућем падежу.

Члан 24.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, осим подзаконског акта из члана 13. овог закона (нови члан 26а), који ће бити донет у року од годину од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице локалне самоуправе дужне су да ускладе своја општа акта у року од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконских аката из става 1. овог члана.

Јединице локалне самоуправе дужне су да програм из члана 14. овог закона (нови члан 29а став 1) донесу до 20. децембра у складу са овим законом и законом којим се уређује буџетски систем.

Вршиоци комуналних делатности дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 4. став 6. закона (одредба члана 4. став 2. овог закона) ускладе своје пословање са тим подзаконским актом.

Вршиоци комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 7. овог закона (нови члан 9а став 2) поднесу захтев за добијање решења Министарству.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18) ако нису у супротности са овим законом.

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Правни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, која прописује да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, као и одредби члана 97. тач. 6. и 8, којима је прописано да Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује: јединствено тржиште, систем обављања привредних и других делатности, те друге економске и социјалне односе од општег интереса.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

Комуналне делатности су делатности од општег интереса и од изузетног су значаја за нормално функционисање заједнице, њених становника и правних лица. Закон о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 104/16 и 95/18), (у даљем тексту: Закон) прописује комуналне делатности и уређује опште услове и начин њиховог обављања.

Уставом Републике Србије, чланом 190. став 1. тачка 1) прописано је да општина, преко својих органа, у складу са законом уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности. Дакле, јединице локалне самоуправе су у уставној и законској обавези да обезбеде услове за обављање комуналних делатности у складу са законом који регулише комуналне делатности.

Област комуналних делатности у правном систему Републике Србије уређује велики број прописа. Поред Закона, ову област регулишу прописи о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, о средствима у својини Републике Србије, о локалној самоуправи, главном граду, енергетици, управљању отпадом, водама, путевима, сахрањивању и гробљима, трговини, одржавању стамбених зграда, концесијама, јавним набавкама, страним улагањима и друго.

Циљ доношења измена и допуна Закона је да се на најбољи могући начин дефинишу релевантне одредбе и прецизирају најбоља решења за превазилажење изазова у комуналном сектору. Такође, циљ је да се новим законским решењима подигне квалитет комуналне услуге као и да се вршиоцима комуналне делатности омогући пословање под јасним и транспарентним условима. Локалним самоуправама као доносиоцима одлука и те како је потребан јасан законодавни оквир, али и усмерење и политика трансформације формулисана на републичком нивоу.

Разлог за измене и допуне Закона садржан је у потреби да се разграничи надлежност републичких комуналних инспектора и општинских, односно градских комуналних инспектора. Проблеми преклапања надлежности, односно нејасноће у погледу тога која је инспекција надлежна у конкретном случају, имају негативан утицај како на рад комуналних инспекција тако и на субјекте контроле. Због тога је неопходно прецизирати одредбе које се односе на вршење надзора над обављањем комуналне делатности од стране комуналних инспектора како би се поступак надзора унапредио и побољшала ефикасност, квалитет, правна сигурност и рационалност обављања комуналних услуга.

Како је Законом прописано овлашћење јединице локалне самоуправе да може као комуналне одредити и друге делатности од локалног интереса, јавила се потреба да се ближе уреди наведена одредба јер не прописује ближе услове којих се јединице локалне самоуправе морају придржавати када делатност проглашавају као комуналну. Важеће законско решење би у пракси могло довести до тога да јединица локалне самоуправе прогласи било коју делатност, која се по њеном мишљењу може подвести под делатношћу која је од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица, као комуналну делатност и за то одвајати средства из буџета.

Такође, прописивање уступања као вида међуопштинске сарадње је још један од разлога за измену и допуну закона. Наиме, Закон о локалној самоуправи предвиђа уступање као један од видова међуопштинске сарадње јединица локалне самоуправе. То је по правилу најједноставнији вид међуопштинске сарадње обзиром да не захтева формирање новог организационог облика који би те послове обављао, већ се користе постојећи капацитети.

Оваква врста сарадње добија на значају поготово у случају када поједине јединице локалне самоуправе нису у могућности самостално да пруже услугу грађанима или привреди услед недостатка финансијских средстава, одговарајућег кадра и уопште административних капацитета и неразвијене инфраструктуре. У том смислу увођење овог института у Закон значајно ће допринети даљем развоју, унапређењу и економичнијем обављању комуналних делатности али и доступности комуналних услуга и квалитету живота грађана.

Још један чинилац од ког зависи квалитет пружања комуналне услуге јесте одржавање постојеће и изградња нове комуналне инфраструктуре. У том смислу, као неопходном се указала потреба за стварањем одговарајућег правног оквира. Наиме, потребно је да се комунална инфраструктура посматра много шире: из угла изградње нове комуналне инфраструктуре и инвестиционог одржавања постојеће, програма изградње комуналне инфраструктуре, средстава за изградњу, као и обавезе локалне самоуправе да доноси „Програм изградње комуналне инфраструктуре”. Оваква врста документа на локалном нивоу је основ за дугорочно одрживо планирање комуналних система што је предуслов за несметано обављање делатности и пружање комуналних услуга у дугом временском року. С обзиром да се одлука о буџету локалне власти доноси најкасније до 20. децембра, исти датум је прецизиран као рок за доношење Програма изградње и одржавања комуналне инфраструктуре. Овакво прецизирање рока за доношење поменутог програма је у складу са Предлогом закона и законом којим се уређује буџетски систем.

Многе јединице локалних самоуправа на својој територији не обављају све комуналне делатности или се суочавају са озбиљним проблемима код комуналних делатности које се обављају на њиховој територији, у смислу стварања услова за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета услуга становништву и привреди, а што је основни циљ обављања ових делатности. Изменама и допунама овог закона, омогућена је већа улога Владе додавањем новог члана 12а, којим се уводи Национални управљач као подршка јединицама локалних самоуправа у циљу пружања бољих комуналних услуга грађанима као корисницима и стварања услова за обављање комуналних делатности које значајно утичу на квалитет живота грађана и грађанки и целокупну животну средину (нпр. пречишћавање атмосферских и фекалних вода, прерада отпадних вода, управљање комуналним отпадом и сл). Изменама и допунама закона, олакшаће се поверавање обављања делатности и удруживање јединица локалне самоуправе ради заједничког обављања појединих делатности или неког њеног дела.

Како би се унапредиле комуналне делатности на републичком нивоу, неопходне су континуиране активности на јачању капацитета и функционалности комуналне инфраструктуре, обезбеђивању средстава за финансирање изградње комуналне инфраструктуре, активности на праћењу квалитета комуналних услуга, као и предузимању мера за континуирано вршење комуналних делатности, у циљу обезбеђења животних потреба физичких и правних лица.

Проблеми у вршењу комуналних делатности, везани су пре свега за недостатак стручног кадра (нарочито код делатности које захтевају инжењерски, технолошки кадар и високу стручну спрему), застарелу опрему као и недовољне техничке капацитете за ефикасно обављање комуналних делатности. Примарни циљ мора да буде да се обезбеди континуирано пружање комуналних услуга грађанима и грађанкама, привреди и осталим корисницима.

Такође, новим законским решењима је предвиђено и увођење методологије за утврђивање цена комуналних услуга а све у циљу да се одлуке о промени цена доносе под истим методолошким принципима и правилима.

Један од разлога за измене и допуне Закона јесте и међусобна неусаглашеност са другим законима, па је у том смислу извршено прецизирање дефиниција и садржаја појединих комуналних делатности.

Како је погребна делатност једина од комуналних делатности која је изузета од поверавања, а с обзиром да су комуналне делатности од општег интереса, изменама и допунама закона је предвиђено да ће министар надлежан за послове комуналних делатности донети подзаконски акт, којим ће ближе прописати услове које ће сваки привредни субјект који обавља комуналну делатност погребна делатност бити у обавези да испуни, као и састав, организацију и начин рада комисије која ће проверавати испуњеност ових услова. Такође, предвиђено је да ће министар за послове комуналних делатности доносити решење о испуњености услова на предлог комисије. На овај начин увешће се једна врста контроле обављања ове комуналне делатности јер је изузета од поверавања и добиће се увид у број вршилаца ове комуналне делатности. До сада ни јединице локалне самоуправе нису имале податак ко обавља наведену комуналну делатност на њиховој територији као ни надлежно министарство.

С обзиром на то да се указала потреба за усаглашавањем овог Закона са Законом о управљању отпадом и то у делу који дефинише права и одговорности за сакупљање секундарних сировина из комуналног опасног отпада из домаћинства и комунално амбалажног отпада, Закон је допуњен чланом 9б који ће регулисати ову област.

Такође, овим изменама и допунама је дата могућност кориснику комуналне услуге да му се на захтев обустави испоруке комуналне услуге под условом да тај захтев усвоји вршилац те комуналне делатности и да се обустава односи на период који не може бити краћи од годину дана.

Имајући у виду да Закон о комуналним делатностима уређује питања која су од значаја за остваривање животних потреба физичких и правних лица, нова законска решења би требала да обухвате и регулишу сва питања која су у функцији целовитог обављања делатности и да буду не само функционална са аспекта корисника и вршилаца комуналних делатности, већ треба да буду одржива и сврсисходна и са аспекта интереса локалне заједнице и државе у целини.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем новог члана 1а којим је уведен појмовник, односно значење израза у том закону како би се што прецизније дефинисали прописани термини.

Чланом 2. Предлога закона извршена је измена члана 2. Закона, тако што је предвиђено да је неопходна претходна сагласност министарства надлежног за комуналне делатности како би скупштина јединице локалне самоуправе као комуналне одредила и друге делатности од локалног интереса, при чему скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком прописује услове и начин обављања комуналне делатности, а министар надлежан за комуналне делатности ближе прописује поступак за прибављање сагласности. Ово је прописано како би министарство надлежно за комуналне делатности имало увид и контролу које се делатности од локалног интереса проглашавају као комуналне делатности.

Чланом 3. Предлога закона извршена је измена члана 3. Закона, тако што је подробније дато одређење комуналних делатности, у циљу јаснијег тумачења и примене одредаба овог закона и то тако што су прецизније дефинисани производња и дистрибуција топлотне енергије, управљање пијацама и димничарске услуге.

Чланом 4. Предлога закона прописано је да министар надлежан за послове комуналних делатности може ближе уредити опште услове за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. тач. 1) и 2) и тач. 4) - 14) овог закона, ако то није уређено другим прописима.

Чланом 5. Предлога закона брисан је назив члана и члан 8а Закона, који се у пракси показао непримењив.

Чланом 6. Предлога закона у члану 9. брисан је став 2. Закона из разлога што је иста одредба предвиђена новим чланом 9а овог закона.

Чланом 7. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем нових чланова 9а и 9б. Чланом 9а овог закона, су за за погребну делатност, као изузету од поверавања, предвиђени услови које ће морати да испуне сви привредни субјекти ради њеног обављања, као и комисија коју образује министар надлежан за послове комуналних делатности и на чији предлог министар доноси решење о испуњености услова за обављање погребне делатности. Такође, предвиђено је да се решење доноси са роком важења од пет година, да није дозвољена жалба али се против њега може покренути управни спор, да се плаћа републичка административна такса, као и да председник Комисије и чланови немају право на накнаду за свој рад. Чланом 9б Закона се постиже усаглашавање Закона о управљању отпадом са Законом у делу права и одговорности за сакупљање секундарних сировина из комуналног опасног отпада из домаћинства и комуналног амбалажног отпада. Наиме, допуном Закона створио би се механизам за кажњавање привредних субјеката који послове сакупљања, складиштења, сепарације комуналног амбалажног отпада обављају без сагласности комуналних предузећа којима су ови послови поверени, односно јединица локалних самоуправа. Такође, овом допуном се истовремено решава проблем нелојалне конкуренције али и подстиче здрава конкуренција у области сакупљања секундарних сировина из комуналног отпада без економске и било које друге штете по комунално предузеће, јединицу локалне самоуправе или грађане.

Чланом 8. Предлога закона измењен је члан 10. Закона, тако што је прецизније уређено заједничко обављање комуналних делатности две или више јединица локалне самоуправе, а допуњен одредбом о сарадњи кроз

уступање обављања одређене комуналне делатности другој јединици локалне самоуправе, односно јавном комуналном предузећу. У том смислу новом одредбом прецизиран је однос градских општина у односу на главни град, као јединицу локалне самоуправе и прецизирано на које градске општине у главном граду се односе одредбе ст. 1. и 2. члана 8. Предлога закона (Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин).

Чланом 9. Предлога закона измењен је и допуњен је члан 11. Закона, чиме је предвиђено да споразум о заједничком обављању комуналне делатности уређује начин решавања спорова који не трпе одлагање, као и средства обезбеђења за неизвршавање уговорних обавеза.

Чланом 10. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем новог члана 12а, којим се уводи Национални управљач као подршка јединицама локалне самоуправе у циљу пружања боље комуналне услуге комуналним корисницима. Предлогом закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима којом се ради подизања квалитета комуналних услуга предвиђа могућност да јединице локалне самоуправе могу својим одлукама пренети овлашћења за обављање комуналних делатности или за управљање комуналном инфраструктуром на Републику Србију, односно Владу. Влада ће на основу одлука јединица локалних самоуправа о преношењу овлашћења, вршити избор Националног управљача за обављање комуналних делатности и управљање комуналном инфраструктуром а у складу са Законом о јавно-приватном партнерству, чиме ће се многим јединицама локалне самоуправе помоћи у изградњи или одржавању комуналне инфраструктуре, као и у самом обављању комуналних делатности имајући у виду да је у Републици Србији присутна изразита неуједначеност финансијских могућности јединица локалних самоуправа тако што се у појединим не могу стабилно финансирати све комуналне делатности.

Чланом 11. Предлога закона у члану 13. у ставу 4. речи: „који испуњава услове из члана 8а овог закона” бришу се из разлога усклађивања са одредбом члана 5. овог закона којим је члан 8а брисан.

Чланом 12. Предлога закона допуњен је члан 19. (став 1.) Закона, новом тачком 6) чиме је проширена одредба става 1. којом је дата је могућност да се уз писмени захтев за обуставу испоруке комуналне услуге за период од најмање годину дана кориснику комуналне услуге обустави пружање услуге уз одобрење вршиоца те комуналне делатности. Изменама и допунама овог члана предвиђено је да је вршилац комуналне делатности дужан да у писменој форми обавести корисника о могућности обуставе комуналне услуге, у случају да корисник комуналну услугу користи противно прописима, са остављеним роком за испуњење обавезе који не може бити краћи од 30 дана од дана достављања обавештења, у складу са законом којим се уређује заштита потрошача.

Чланом 13. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем новог члана 26а којим је предвиђено да Влада прописује методологију за одређивање цена комуналних услуга, осим за оне цене које су уређене другим прописима у циљу да се одлуке о промени цена доносе под истим методолошким принципима и правилима.

Чланом 14. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем нових чл. 29а и 29б којима се разрађује програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре на нивоу јединица локалних самоуправа, као и годишњи програм радова. Неопходно је да се комунална инфраструктура посматра и из угла изградње нове комуналне инфраструктуре али и изградње постојеће. Такође, за дугорочно одрживо планирање комуналних система, како би се несметано обављале комуналне делатности потребно је да локална самоуправа донесе „Програм изградње комуналне инфраструктуре” .

Чланом 15. Предлога закона у члану 30. став 1, обрисана је тачка 1) која је прописивала да се грађење објеката комуналне инфраструктуре финансира

из прихода од давања у закуп, односно на коришћење комуналне инфраструктуре и других средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини због усклађивања са законском регулативом Министарства финансија. Из истог разлога брисан је и став 3. који је прописивао да су средства из става 1. тачке 1) овог члана приход буџета јединице локалне самоуправе.

Чланом 16. Предлога закона измењен је и допуњен члан 33. (став 1.) Закона, тако што је извршено усклађивање са прописима којима је уређен инспекцијски надзор и прецизирана су овлашћења републичких комуналних инспектора у тачки 3). Такође, Члан 33. допуњен је тачком 8) којом се предвиђа овлашћење републичког комуналног инспектора.

Чланом 17. Предлога закона измењен је и допуњен члан 34. Закона, тако што је извршено усклађивање са прописима којима је уређен инспекцијски надзор и прецизирана су овлашћења општинских, односно градских комуналних инспектора. Члан 34. Закона је допуњен тачкама 20б) и 20в) којима се проширује надлежност општинског, односно градског инспектора.

Чл. 18. - 21. Предлога закона измењени су чл. 39, 41, 42. и 43. Закона, којима су предложене измене, које се односе казнене одредбе како би се обезбедила ефикаснија примена Закона о комуналним делатностима.

Чланом 22. Предлога закона извршена је допуна Закона, додавањем нове главе закона ХА и новог члана 43а закона, којим је предвиђено да се у Републици Србији обележава Дан комуналних делатности, прве суботе у септембру месецу.

Чланом 23. Предлога закона у чл. 23. и 38. Закона, извршено је усклађивање са Законом о комуналној милицији, тако што се речи: „комунална полиција” у одређеном падежу замењују се речима: „комунална милиција” у одговарајућем падежу.

Чланом 24. Предлога закона дати су рокови за доношење подзаконских прописа који се доносе на основу одредаба овог закона и предвиђено је да до ступања на снагу прописа утврђених овим законом остају на снази прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима, ако нису у супротности са овим законом. Рок за доношење Програма изградње је прецизиран на основу рока за доношење одлуке о буџету локалне власти, те да и један и други морају бити донети до 20. децембра текуће године, у складу са овим законом и законом којим се уређује буџетски систем.

Чланом 25. Предлога закона регулише се време ступања на снагу закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА

ЧЛАН 1А

ПОЈЕДИНИ ИЗРАЗИ УПОТРЕБЉЕНИ У ОВОМ ЗАКОНУ ИМАЈУ СЛЕДЕЋЕ ЗНАЧЕЊЕ:

- 1) КОМУНАЛНА УСЛУГА ЈЕ УСЛУГА ОД ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА, КОЈА СЕ ПРУЖА ПРАВНИМ И ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА У ОКВИРУ ОДРЕЂЕНЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ;
- 2) КОРИСНИК КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ ЈЕ ФИЗИЧКО, ПРАВНО ЛИЦЕ ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК КОЈИ КОРИСТИ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ;
- 3) ВРШИЛАЦ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ЈЕ ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ИЛИ ПРИВРЕДНО ДРУШТВО КОЈЕ ЈЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ОСНОВАЛА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЈЕДНЕ ИЛИ ВИШЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ, ДРУГО ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ИЛИ ПРЕДУЗЕТНИК КОМЕ ЈЕ ОДЛУКОМ СКУПШТИНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПОВЕРАНО ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ, КАО И ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКАТ КОЈИ ЈЕ ИЗУЗЕТ ОД ПОВЕРАВАЊА ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ АЛИ ПОСЕДУЈЕ РЕШЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ, У СКЛАДУ СА ПОДЗАКОНСКИМ АКТОМ ДОНЕТИМ НА ОСНОВУ ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 2.

Комуналне делатности у смислу овог закона су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем.

Комуналне делатности су делатности од општег интереса.

Комуналне делатности су:

- 1) снабдевање водом за пиће;
- 2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- 3) производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом;
- 4) управљање комуналним отпадом;
- 5) градски и приградски превоз путника;
- 6) управљање гробљима и сахрањивање;
- 6а) погребна делатност;
- 7) управљање јавним паркиралиштима;
- 8) обезбеђивање јавног осветљења;
- 9) управљање пијацама;
- 10) одржавање улица и путева;
- 11) одржавање чистоће на површинама јавне намене;
- 12) одржавање јавних зелених површина;
- 13) димничарске услуге;
- 14) делатност зоохигијене.

Комуналне делатности из става 3. тач. од 1) до 7) и тач. од 11) до 13) овог члана су делатности од општег економског интереса у смислу прописа о заштити потрошача.

Скупштина јединице локалне самоуправе може као комуналне одредити и друге делатности од локалног интереса и прописати услове и начин њиховог

обављања, у складу са ставом 1. овог члана, УЗ ПРЕТХОДНУ САГЛАСНОСТ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ.

СКУПШТИНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ СВОЈОМ ОДЛУКОМ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ И НАЧИН ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА.

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ ПОСТУПАК ЗА ПРИБАВЉАЊЕ САГЛАСНОСТИ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА.

Члан 3.

Комуналне делатности из члана 2. став 3. овог закона обухватају:

1) снабдевање водом за пиће је захватање, пречишћавање, прерада и испорука воде водоводном мрежом до мерног инструмента потрошача, обухватајући и мерни инструмент;

2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода је сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних, атмосферских и површинских вода са површина јавне намене, односно од прикључка корисника на уличну канализациону мрежу, третман отпадних вода у постројењу за пречишћавање, црпљење, одвоз и третирање фекалија из септичких јама;

~~3) производња и дистрибуција топлотне енергије – централизована производња и дистрибуција у више објеката водене паре, топле или вреле воде за потребе грејања;~~

3) ПРОИЗВОДЊА, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДЕВАЊЕ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ ОБУХВАТАЈУ ПРЕТВАРАЊЕ ПРИМАРНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЕНЕРГЕНАТА У ТОПЛОТНУ ЕНЕРГИЈУ САГОРЕВАЊЕМ И/ИЛИ КОРИШЋЕЊЕМ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ, ПРЕНОШЕЊЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ ЗА ДАЉИНСКО ГРЕЈАЊЕ И/ИЛИ ХЛАЂЕЊЕ ЗА ВИШЕ ОБЈЕКТА ИЛИ ИНДУСТРИЈСКУ УПОТРЕБУ ПОМОЋУ ПАРЕ, ТОПЛЕ ВОДЕ ИЛИ РАСХЛАДНОГ ФЛУИДА КРОЗ ДИСТРИБУТИВНЕ СИСТЕМЕ И ПРОДАЈУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ КРАЈЊИМ КУПЦИМА ПО ЦЕНАМА ОДРЕЂЕНИМ У СКЛАДУ СА ПРОПИСАНОМ МЕТОДОЛОГИЈОМ;

4) управљање комуналним отпадом је сакупљање комуналног отпада, његово одвожење, третман и безбедно одлагање укључујући управљање, одржавање, санирање и затварање депонија, као и селекција секундарних сировина и одржавање, њихово складиштење и третман;

5) градски и приградски превоз путника је превоз путника унутар насељених места или између насељених места која се налазе на територији јединице локалне самоуправе, који обухвата јавни линијски превоз аутобусом, тролејбусом, трамвајем, метроом, жичаром, путничким бродом, скелом и чамцем за привредне сврхе, као и обезбеђивање места за укрцавање и искрцавање путника (станица, стајалишта и плутајућих објеката за пристајање пловила која врше превоз путника у домаћој линијској пловидби и сл. као саобраћајних објеката који се користе у тим видовима превоза);

6) управљање гробљима и сахрањивање је: управљање и одржавање гробља; одржавање гробног места и наплата накнаде за одржавање гробног места; обезбеђивање, давање у закуп и продаја уређених гробних места; покопавање и ексхумација посмртних остатака, кремирање и остављање пепела покојника; одржавање објеката који се налазе у склопу гробља (мртвачница, капела, розаријум, колумбаријум, крематоријум); одржавање пасивних гробља и спомен-обележја;

6а) погребна делатност је преузимање и превоз посмртних остатака од места смрти, односно места на коме се налази умрла особа (стан, здравствена установа, институти за судску медицину и патологију, установе социјалне заштите и друга места) и превоз до места одређеног посебним прописом (патологије, судске медицине, гробља, крематоријума, аеродрома, пословног

простора погребног предузећа у ком постоје прописани услови за смештај и чување покојника), организација сахране и испраћаја са прибављањем потребне документације за организацију превоза и сахрањивања, чување посмртних остатака у расхладном уређају и припремање покојника за сахрањивање;

7) управљање јавним паркиралиштима је услуга одржавања јавних паркиралишта и простора за паркирање на обележеним местима (затворени и отворени простори), организација и вршење контроле и наплате паркирања, услуга уклањања непрописно паркираних, одбачених или остављених возила, премештање паркираних возила под условима прописаним овим и другим посебним законом, постављање уређаја којима се по налогу надлежног органа спречава одвожење возила, као и уклањање, премештање возила и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила у случајевима предвиђеним посебном одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се уређује начин обављања комуналне делатности управљања јавним паркиралиштима, као и вршење наплате ових услуга;

8) обезбеђивање јавног осветљења обухвата одржавање, адаптацију и унапређење објеката и инсталација јавног осветљења којима се осветљавају саобраћајне и друге површине јавне намене;

~~9) управљање пијацама је комунално опремање, одржавање објеката на пијацама (пијачног пословног простора, укључујући и киоске и тезге на отвореном простору), давање у закуп тезги на пијацама и организација делатности на затвореним и отвореним просторима који су намењени за обављање промета пољопривредно-прехрамбених и других производа;~~

9) УПРАВЉАЊЕ ПИЈАЦАМА ЈЕ КОМУНАЛНО ОПРЕМАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА НАМЕЊЕНИХ ОБАВЉАЊУ ПИЈАЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ОБЈЕКТА НА ПИЈАЦАМА (ПИЈАЧНОГ ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА, УКЉУЧУЈУЋИ И КИОСКЕ, ТЕЗГЕ И ОСТАЛА ПИЈАЧНА ПРОДАЈНА МЕСТА НА ОТВОРЕНОМ ПРОСТОРУ); ДАВАЊЕ У ЗАКУП ПРОДАЈНИХ ПРОСТОРА НА ПИЈАЦАМА (ПОСЛОВНИ ПРОСТОРИ, ТЕЗГЕ, БОКСОВИ, РАСХЛАДНЕ ВИТРИНЕ, РАСХЛАДНЕ КОМОРЕ, ОБЕЛЕЖЕНА ПРОДАЈНА МЕСТА); ОРГАНИЗАЦИЈА ДЕЛАТНОСТИ НА ЗАТВОРЕНИМ И ОТВОРЕНИМ ПРОСТОРИМА КОЈИ СУ НАМЕЊЕНИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПРОМЕТА ПОЉОПРИВРЕДНО-ПРЕХРАМБЕНИХ И ДРУГИХ ПРОИЗВОДА И ПРУЖАЊЕ ПРАТЕЋИХ УСЛУГА; ПРИМЕНА КРИТЕРИЈУМА ЗА ДАВАЊЕ У ЗАКУП ПРОДАЈНИХ ПРОСТОРА НА ПИЈАЦАМА ПОД УСЛОВИМА ПРОПИСАНИМ ОВИМ И ДРУГИМ ЗАКОНСКИМ ПРОПИСИМА КАО И ПРОПИСИМА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ О КОРИСНИЦИМА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА;

10) одржавање улица и путева у градовима и другим насељима је извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и сл.;

11) одржавање чистоће на јавним површинама је чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других јавних површина, прикупљање и одвожење комуналног отпада са тих површина, одржавање и прање посуде за отпатке на јавним површинама, као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта, плажа и тоалета као комуналних објеката;

12) одржавање јавних зелених површина је уређење, текуће и инвестиционо одржавање, реконструкција и санација зелених, рекреативних површина и приобаља;

13) димничарске услуге обухватају ~~чишћење и контролу димоводних и ложних КОНТРОЛУ И ЧИШЋЕЊЕ ДИМОВОДНИХ И ЛОЖИШНИХ~~ објеката и уређаја и вентилационих канала и уређаја, ~~вађење и спаљивање чађи у димоводним објектима,~~ преглед новоизграђених и дограђених димоводних и ложних објеката и уређаја и мерење емисије димних гасова и утврђивање степена

корисности ложишног уређаја, осим у случајевима када наведене послове обављају правна лица или предузетници овлашћени у складу са законом којим је уређена област ценоводног транспорта гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуције гасовитих угљоводоника, као и законом којим је уређена област ефикасног коришћења енергије;

14) делатност зоохигијене обухвата послове: хватања, превоза, збрињавања, смештаја напуштених и изгубљених животиња у прихватилиште; контроле и смањења популације изгубљених и напуштених паса и мачака; нешкодљивог уклањања и транспорта лешева животиња са јавних површина и објеката за узгој, држање, дресуру, излагање, одржавање такмичења или промет животиња до објеката за сакупљање, прераду или уништавање споредних производа животињског порекла на начин који не представља ризик по друге животиње, људе или животну средину; спровођења мера за смањење популације глодара, инсеката и штетних микроорганизама мерама дезинфекције, дезинсекције и дератизације на јавним површинама.

Члан 4.

Јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом, обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој.

Комуналним објектима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, сама постројења, уређаји и инсталације и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима, као и уређено грађевинско земљиште и добра у општој употреби која се користе за обављање комуналне делатности.

Јединица локалне самоуправе уређује у складу са законом услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности обезбеђујући нарочито:

1) одговарајући обухват, обим и квалитет комуналних услуга, који подразумева нарочито: здравствену и хигијенску исправност према прописаним стандардима и нормативима, тачност у погледу рокова испоруке, сигурност и заштиту корисника у добијању услуга, поузданост, приступачност и трајност у пружању услуга;

2) развој и унапређивање квалитета и асортимана комуналних услуга, као и унапређивање организације рада, ефикасности и других услова пружања услуга;

3) сагласност са начелима одрживог развоја, која су дефинисана посебним законом који уређује одређену комуналну делатност;

4) ефикасно коришћење ресурса и смањење трошкова обављања комуналних делатности успостављањем сарадње две или више јединица локалне самоуправе и другим активностима када за то постоји могућност;

5) конкуренцију у обављању делатности.

Ради коришћења, чувања и одржавања средстава за обављање комуналних делатности, одржавања чистоће и заштите животне средине, опште уређености насеља, спољног изгледа објекта и уређености површина, јединица локалне самоуправе може да пропише опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење.

Влада уређује:

1) мерила за обављање комуналних делатности, и то за: минимални обим који обухвата подручја, односно број становника за које се пружа одређена комунална услуга; учесталост пружања комуналне услуге; садржај комуналне услуге; показатељ квалитета и ефикасности пружања услуга;

~~2) садржину, начин и услове за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. овог закона, којим се посебно уређује: стручна оспособљеност кадрова и технички капацитет које морају да испуне вршиоци комуналних делатности за обављање одређене комуналне делатности, ако то није уређено другим прописима;~~

~~3) 2) садржину и начин вођења евиденције привредних субјеката који обављају одређену комуналну делатност.~~

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ МОЖЕ БЛИЖЕ УРЕДИТИ ОПШТЕ УСЛОВЕ ЗА ОТПОЧИЊАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧ. 1) И 2) И ТАЧ. 4) - 14) ОВОГ ЗАКОНА, АКО ТО НИЈЕ УРЕЂЕНО ДРУГИМ ПРОПИСИМА.

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком, у складу са статутом, предвидети да градска општина, месна заједница или други облик месне самоуправе обавља одређене послове у вези са обезбеђивањем услова за обављање комуналних делатности.

Обезбеђивање услова за обављање комуналних делатности обухвата активности на јачању капацитета и функционалности комуналне инфраструктуре, обезбеђење средстава за финансирање изградње комуналне инфраструктуре, активности на праћењу квалитета комуналних услуга, као и предузимање мера за континуирано вршење комуналних делатности у циљу обезбеђења животних потреба физичких и правних лица.

Испуњеност услова за отпочињање обављања комуналних делатности

Члан 8а

~~Испуњеност услова за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. овог закона, утврђује Министарство.~~

~~Министар надлежан за послове комуналних делатности образује комисију која проверава испуњеност услова из става 1. овог члана, а коју чине по један представник: министарства надлежног за послове привреде, министарства надлежног за послове енергетике, министарства надлежног за послове заштите животне средине, министарства надлежног за послове водопривреде, министарства надлежног за послове саобраћаја, министарства надлежног за послове инфраструктуре, министарства надлежног за послове финансија, министарства надлежног за послове државне управе, министарства надлежног за послове локалне самоуправе, министарства надлежног за послове ветерине, министарства надлежног за послове заштите од пожара и Министарства, који је уједно и председник комисије (у даљем тексту: комисија).~~

~~Ако комисија утврди да су испуњени услови из става 1. овог члана, министар надлежан за послове комуналних делатности донеће решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности вршилаца комуналних делатности, односно ако комисија оцени да нису испуњени услови, министар надлежан за послове комуналних делатности донеће решење о одбијању захтева.~~

~~Решење из става 3. овог члана доноси се у року од 30 дана од дана достављања уредне документације из става 1. овог члана.~~

~~За издавање решења о испуњености услова за обављање комуналне делатности плаћа се републичка административна такса и приход је буџета Републике Србије.~~

~~На решење из става 3. овог члана није дозвољена жалба, али против њега се може покренути управни спор.~~

~~Министарство води евиденцију привредних субјеката који обављају одређену комуналну делатност.~~

Члан 9.

Под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева се временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне

делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе.

~~Изузетно од става 1. овог члана, комуналне делатности из члана 2. став 3. тачка 6а) овог закона не поверавају се, већ их могу обављати сви привредни субјекти који испуњавају прописане услове.~~

Поверавање обављања комуналне делатности врши се на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће.

Пре доношења одлуке о поверавању комуналне делатности на делу територије јединице локалне самоуправе, која је у складу са одредбама посебних закона или подзаконских аката, проглашена за подручје од посебног значаја у смислу заштите природних добара или проглашена као туристички простор у смислу закона којима се уређује туризам, јединица локалне самоуправе прибавља мишљење управљача тог јавног добра, односно управљача тог туристичког простора.

Мишљење из става 4. 3. овог члана управљач јавног добра, односно туристичког простора даје у року од 30 дана, а уколико не поступи у том року, јединица локалне самоуправе може донети одлуку из става 4. 3. овог члана и без мишљења тог управљача.

Јединица локалне самоуправе не може донети одлуку о поверавању послова сахрањивања, уређивања и одржавања гробља које је у својини цркве или верске заједнице, без сагласности те цркве или верске заједнице.

На поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање обезбеђује из буџета јединице локалне самоуправе, односно чије се финансирање обезбеђује у целости или делимично наплатом накнаде од корисника комуналних услуга, примењују се одредбе закона којима се уређује јавно-приватно партнерство и концесије.

ЧЛАН 9А

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 9. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, КОМУНАЛНА ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА НЕ ПОВЕРАВА СЕ, ВЕЋ ЈЕ МОГУ ОБАВЉАТИ САМО ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТИ КОЈИ ИСПУНЕ ПРОПИСАНЕ УСЛОВЕ.

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ПРОПИСУЈЕ УСЛОВЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА, НАЧИН ПРОВЕРАВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ ОВИХ УСЛОВА, НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА КОЈИ ИСПУНЕ УСЛОВЕ, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА.

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ОБРАЗУЈЕ КОМИСИЈУ КОЈА ПРОВЕРАВА ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: КОМИСИЈА).

ОРГАНИЗАЦИЈА, САСТАВ, НАДЛЕЖНОСТИ, НАЧИН РАДА И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД КОМИСИЈЕ УРЕЂУЈУ СЕ ПОДЗАКОНСКИМ АКТОМ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА.

НА ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ДОНОСИ РЕШЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА.

ЗА ИЗДАВАЊЕ РЕШЕЊА О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА

ПЛАЋА СЕ РЕПУБЛИЧКА АДМИНИСТРАТИВНА ТАКСА И ПРИХОД ЈЕ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА СЕ ДОНОСИ СА РОКОМ ВАЖЕЊА ОД ПЕТ ГОДИНА.

НА РЕШЕЊЕ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА НИЈЕ ДОЗВОЉЕНА ЖАЛБА, АЛИ СЕ ПРОТИВ ЊЕГА МОЖЕ ПОКРЕНУТИ УПРАВНИ СПОР.

ПРЕДСЕДНИК И ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НЕМАЈУ ПРАВО НА НАКНАДУ ЗА СВОЈ РАД.”.

ЧЛАН 9Б

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 9. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА, КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ДЕЛАТНОСТ САКУПЉАЊА ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТВА (КОМУНАЛНИ ОТПАД И СЛИЧНИ КОМЕРЦИЈАЛНИ ИНДУСТРИЈСКИ ОТПАДИ, УКЉУЧУЈУЋИ ОДВОЈЕНО САКУПЉЕНЕ ФРАКЦИЈЕ) НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, НЕ ПОВЕРАВА СЕ, ВЕЋ СЕ ОБАВЉА НА ОСНОВУ ДОЗВОЛЕ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА САКУПЉАЊЕ НАВЕДЕНИХ ВРСТА ОТПАДА УЗ ПРЕДХОДНО ДАТУ САГЛАСНОСТ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА САКУПЉАЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТАВА.

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ, ЗАЈЕДНО СА МИНИСТРОМ НАДЛЕЖНИМ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ ИЗГЛЕД И САДРЖИНУ ЗАХТЕВА ЗА ДОБИЈАЊЕ САГЛАСНОСТИ ЗА САКУПЉАЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА ИЗ ДОМАЋИНСТАВА, КАО И ИЗГЛЕД И САДРЖИНУ САГЛАСНОСТИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 9. СТАВ 1. ОВОГ ЗАКОНА, ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ ОДНОСИ НА РАЗВРСТАВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТИ САКУПЉАЊА ИЛИЛИ ТРАНСПОРТА НЕОПАСНОГ КОМУНАЛНОГ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА, А КОЈЕ СУ ВЕЋ ПОВЕРЕНЕ ВРШИОЦУ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ, МОГУ ДА ОБАВЉАЈУ И ПРИВРЕДНА ДРУШТВА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ У ЦИЉУ РАЗВРСТАВАЊА СЕКУНДАРНИХ СИРОВИНА РАДИ ПОНОВНОГ ИСКОРИШЋЕЊА, УКОЛИКО ПОСЕДУЈУ ДОЗВОЛУ ЗА САКУПЉАЊЕ ТЕ ВРСТЕ ОТПАДА ИЗДАТУ ОД СТРАНЕ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА И ЗАКЉУЧЕН УГОВОР О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ СА ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЛИЛИ ВРШИОЦЕМ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ.

УГОВОРОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УРЕЂУЈУ СЕ НАЧИН ВРШЕЊА УСЛУГЕ, ВРСТА, КОЛИЧИНА, БРОЈ И КАПАЦИТЕТ ОПРЕМЕ, МЕСТО ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ОПРЕМЕ ЗА САКУПЉАЊЕ КОМУНАЛНОГ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА, КАО И НАЧИН ТРАНСПОРТА КОМУНАЛНОГ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА.

УГОВОРОМ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈУ СЕ НАЧИН И РОКОВИ ДОСТАВЉАЊА ИЗВЕШТАЈА О КОЛИЧИНИ САКУПЉЕНОГ И РАЗВРСТАНОГ КОМУНАЛНОГ АМБАЛАЖНОГ ОТПАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Заједничко обављање И УСТУПАЊЕ комуналне делатности

Члан 10.

Две или више јединица локалне самоуправе могу споразумом уредити ~~заједничко обављање комуналних делатности~~ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ УРЕДИТИ ЗАЈЕДНИЧКО ОБАВЉАЊЕ

КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ОСНИВАЊЕМ ЗАЈЕДНИЧКОГ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ИЛИ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА, осим ако то није другачије уређено другим посебним прописом.

САРАДЊА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПОДРАЗУМЕВА И УСТУПАЊЕ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ИЗ ОКВИРА ОДРЕЂЕНЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ:

- 1) КАДА ЈЕДНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ УСТУПА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ ДРУГОЈ ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ;
- 2) КАДА ЈЕДНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ УСТУПА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ИЗ СВОЈЕ НАДЛЕЖНОСТИ ЈАВНОМ КОМУНАЛНОМ ПРЕДУЗЕЋУ ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ДРУГА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

ОДРЕДБЕ СТ. 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ГЛАВНИ ГРАД, КАО ЈЕДИНИЦУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ПРИМЕНЈУЈУ СЕ И НА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОЛОЖАЈ ГЛАВНОГ ГРАДА И СТАТУТОМ ГЛАВНОГ ГРАДА, И ТО ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА: БАРАЈЕВО, ГРОЦКА, ЛАЗАРЕВАЦ, МЛАДЕНОВАЦ, ОБРЕНОВАЦ, СОПОТ И СУРЧИН У КОМ СЛУЧАЈУ ЈЕ ПРЕД КОРИСНИЦИМА И ДРУГИМ СУБЈЕКТИМА ОДГОВОРАН ГРАД БЕОГРАД, КАО ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

Уколико утврде интерес за заједничко обављање комуналних делатности, општинско, односно градско веће сваке јединице локалне самоуправе доноси одлуку о изради студије оправданости.

Студија оправданости садржи:

- 1) детаљан приказ затеченог стања у тој комуналној делатности, финансијску анализу са предрачуном потребних улагања, изворе финансирања и претходну финансијску оцену оправданости заједничког обављања комуналне делатности;
- 2) анализу тржишта за ту комуналну делатност;
- 3) детаљни приказ економски оправданих и правно могућих модела заједничког обављања комуналне делатности;
- 4) детаљно образложење предложеног модела заједничког обављања комуналне делатности са освртом на предности и недостатке тог модела у односу на друге могуће моделе, посебно у односу на дотадашњи модел обављања комуналне делатности;
- 5) очекиване резултате предложеног модела, као и предуслове за постизање тих резултата;
- 6) преглед ризика и предлога за њихово отклањање, односно предупредивање.

Када резултати студије оправданости упућују на ефикасност и економичност заједничког обезбеђивања комуналних делатности, закључује се споразум из става 1. овог члана.

Члан 11.

Ако се на основу резултата студије из члана 10. став 2. 4. овог закона утврди оправданост заједничког обављања комуналне делатности, општинско, односно градско веће подноси скупштини јединице локалне самоуправе предлог одлуке о начину обављања комуналне делатности и предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се прихвата предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности изузетно се може овластити општинско односно градско веће за доношење привремене одлуке о питањима која не трпе одлагање.

Општинско односно градско веће дужно је одлуку из става 2. овог члана доставити на прву наредну седницу скупштине јединице локалне самоуправе ради потврђивања.

Споразум о заједничком обављању комуналне делатности сматра се закљученим када га у истоветном тексту усвоје све скупштине јединица локалне самоуправе у периоду који не може да буде дужи од три месеца од добијања предлога.

СПОРАЗУМОМ О ЗАЈЕДНИЧКОМ ОБАВЉАЊУ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ УРЕЂУЈЕ СЕ НАЧИН РЕШАВАЊА СПОРОВА КОЈИ НЕ ТРПЕ ОДЛАГАЊЕ, КАО И СРЕДСТВА ОБЕЗБЕЂЕЊА ЗА НЕИЗВРШАВАЊЕ УГОВОРНИХ ОБАВЕЗА.

ЧЛАН 12А

У ЦИЉУ ПОДИЗАЊА КВАЛИТЕТА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА, ЕФИКАСНИЈЕГ И ЕКОНОМИЧНИЈЕГ УПРАВЉАЊА КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА, ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ПО ПРИНЦИПУ ДОБРОВОЉНОСТИ, МОГУ ПРЕНЕТИ ОВЛАШЋЕЊЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ ЈЕДНОМ ИЛИ ВИШЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ НА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ, ОДНОСНО ВЛАДУ.

УПРАВЉАЊЕ КОМУНАЛНОМ ДЕЛАТНОШЋУ, У СМИСЛУ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ОРГАНИЗАЦИОНИХ, МАТЕРИЈАЛНИХ И ДРУГИХ УСЛОВА ЗА ИЗГРАДЊУ, ОДРЖАВАЊЕ И ФУНКЦИОНИСАЊЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ТЕХНИЧКО И ТЕХНОЛОШКО ЈЕДИНСТВО СИСТЕМА, У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЧЛАНА 4. ЗАКОНА.

ВЛАДА, НА ОСНОВУ ДОНЕТИХ ОДЛУКА СКУПШТИНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ О ПРЕНОСУ ОВЛАШЋЕЊА, ВРШИ ИЗБОР НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА КОМУНАЛНОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: НАЦИОНАЛНИ УПРАВЉАЧ) ЗА ЈЕДНУ ИЛИ ВИШЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ, УКЉУЧУЈУЋИ И ИЗБОР НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ЗАКОНА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЈАВНО-ПРИВАТНО ПАРТНЕРСТВО И КОНЦЕСИЈА.

ВЛАДА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ: ОБАВЕЗНУ САДРЖИНУ ОДЛУКА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, НАЧИН ИЗБОРА НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА, ПОСТУПАК И КРИТЕРИЈУМЕ ЗА ИЗБОР НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ИЗАБРАНОГ НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ПО ИЗВРШЕНОМ ИЗБОРУ НАЦИОНАЛНОГ УПРАВЉАЧА, КАО И ДРУГА ПИТАЊА ОД ЗНАЧАЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ ЈЕДНОМ ИЛИ ВИШЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ.

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ОВОГ ЧЛАНА ВРШИ МИНИСТАРСТВО НАДЛЕЖНО ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ.”.

Члан 13.

Скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају.

Одлуком из става 1. овог члана скупштина јединице локалне самоуправе обавезно одређује и начин континуираног изјашњавања (најмање једном годишње) корисника комуналних услуга о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности, које се може организовати електронским путем или на други погодан начин.

Уколико су резултати изјашњавања корисника комуналних услуга такви да већина није задовољна пруженом комуналном услугом одређеног вршиоца комуналне делатности, јединица локалне самоуправе покреће поступак преиспитивања рада тог вршиоца комуналне делатности и налаже му да

отклони недостатке који су наведени у изјашњавању корисника у року који не може бити дужи од 90 дана.

Уколико вршилац комуналне делатности не поступи у складу са ставом 2. овог члана у погледу отклањања недостатака квалитета пружене комуналне услуге, јединица локалне самоуправе може раскинути закључен уговор о поверавању и поверити обављање комуналне делатности другом вршиоцу комуналне делатности који испуњава услове из члана 8а овог закона.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе, која прописује општа и посебна права и обавезе вршиоца комуналне делатности и корисника комуналних услуга непосредно се примењује на све уговорне односе вршиоца комуналне делатности са корисницима комуналних услуга као општи услови пословања.

Уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра се да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности.

Обавезе корисника комуналне услуге, укључујући и плаћање цене комуналне услуге, настају започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге, и када се она користи супротно прописима којима се уређује та комунална делатност.

Члан 19.

Вршилац комуналне делатности не може ускратити комуналну услугу кориснику, осим у случају када корисник:

- 1) изврши прикључење на комуналну мрежу без претходно прибављеног одобрења;
- 2) користи услугу противно прописима;
- 3) неосновано омета друге кориснике услуга;
- 4) не плати комуналну услугу у утврђеном року;
- 5) ненаменски користи комуналну услугу у време снабдевања уз ограничење потрошње (редукцију) о чему је корисник благовремено обавештен;
- 6) **ОМЕТА ВРШИОЦА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ОБАВЉАЊУ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ.**

ВРШИЛАЦ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ МОЖЕ ОБУСТАВИТИ ИСПОРУКУ ОДРЕЂЕНЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ НА ПИСМЕНИ ЗАХТЕВ КОРИСНИКА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ ПОД УСЛОВОМ ДА СЕ ОБУСТАВА ЗАХТЕВА ЗА ПЕРИОД ОД НАЈКРАЋЕ ГОДИНУ ДАНА, А НАЈДУЖЕ ДВЕ ГОДИНЕ.

За комуналне услуге из члана 2. став 3. тач. 1) до 4) овог закона, рок из става 1. тачка 4) овог члана не може бити краћи од 60 дана почев од дана доспелости првог неплаћеног потраживања.

~~Вршилац комуналне делатности дужан је да у писменој форми обавести корисника комуналне услуге о могућности обуставе комуналне услуге услед наступања случаја из става 1. овог члана и остави му примерени рок за испуњење обавезе.~~

ВРШИЛАЦ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ДУЖАН ЈЕ ДА У ПИСМЕНОЈ ФОРМИ ОБАВЕСТИ КОРИСНИКА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ О МОГУЋНОСТИ ОБУСТАВЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ УСЛЕД НАСТУПАЊА СЛУЧАЈА ИЗ СТАВА 1. ТАЧКА 4)

ОВОГ ЧЛАНА И ОСТАВИ МУ РОК ЗА ИСПУЊЕЊЕ ОБАВЕЗЕ, КОЈИ НЕ МОЖЕ БИТИ КРАЋИ ОД 30 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ОБАВЕШТЕЊА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА.

Јединица локалне самоуправе ближе уређује у којим случајевима из става 1. овог члана и под којим условима се може ускратити комунална услуга.

Вршилац комуналне делатности дужан је да најкасније у року од два дана од измирења дуга за извршену комуналну услугу и плаћене прописане накнаде за поновно прикључење настави пружање комуналне услуге кориснику.

Сарадња са полицијом и ~~комуналном полицијом~~ КОМУНАЛНОМ МИЛИЦИЈОМ
Члан 23.

Кад је то потребно ради извршавања послова из надлежности вршиоца комуналне делатности, наплате накнаде за извршену комуналну услугу након истека рока утврђеног за плаћање или покретања поступка пред надлежним прекршајним, судским или управним органима због неизвршења законом утврђених обавеза од стране корисника услуга, на образложени захтев вршиоца комуналне делатности, полиција ће доставити личне податке за грађане, податке за возила и друге податке из евиденција које води у складу са законом.

Вршилац комуналне делатности дужан је да формира евиденције података о личности корисника услуге, прибављене на начин из става 1. овог члана или на основу писане сагласности корисника садржане у појединачном уговору, у складу са Законом о заштити података о личности.

Вршилац комуналне делатности у обављању послова сарађује са полицијом, ~~комуналном полицијом~~ КОМУНАЛНОМ МИЛИЦИЈОМ и комуналном инспекцијом у складу са законом. Сарадња обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, размену података, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање комуналне делатности.

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА ЧЛАН 26А

ВЛАДА БЛИЖЕ УРЕЂУЈЕ МЕТОДОЛОГИЈУ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ЦЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА КОД КОЈИХ СЕ МОЖЕ УТВРДИТИ КРАЈЊИ КОРИСНИК, ОСИМ ЗА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ОВОГ ЗАКОНА И ЗА ОНЕ ЦЕНЕ КОЈЕ СУ УРЕЂЕНЕ ДРУГИМ ПРОПИСИМА.

ВРШИЛАЦ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ УТВРЂУЈЕ ЦЕНУ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА НА ОСНОВУ МЕТОДОЛОГИЈЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

САГЛАСНОСТ НА ЦЕНУ КОМУНАЛНИХ УСЛУГА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ДАЈЕ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

VIII. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

ПРОГРАМ ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ЧЛАН 29А

ПРОГРАМ ИЗГРАДЊЕ И ОДРЖАВАЊА КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ДОНОСИ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ЗА КАЛЕНДАРСКУ ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ, ИСТОВРЕМЕНО СА ДОНОШЕЊЕМ АКТА О БУЏЕТУ.

ПРОГРАМ ИЗ СТАВА 1. ОБЈАВЉУЈЕ СЕ У СЛУЖБЕНОМ ГЛАСИЛУ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.

МИНИСТАР НАДЛЕЖАН ЗА ПОСЛОВЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ САДРЖИНУ И НАЧИН ДОНОШЕЊА ПРОГРАМА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

ЧЛАН 29Б

ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ НА ОСНОВУ ПРЕТХОДНО САГЛЕДАНИХ ПОТРЕБА, ЗА СВАКУ КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ДОМЕНА ЗАЈЕДНИЧКЕ КОМУНАЛНЕ ПОТРОШЊЕ ПОЈЕДИНАЧНО, ДОНОСИ ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ СА ПРЕДРАЧУНОМ УКУПНИХ ТРОШКОВА.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ЈЕ ОСНОВ ЗА НАРУЧИВАЊЕ РАДОВА И УСЛУГА И САСТАВНИ ЈЕ ДЕО УГОВОРА О ПРУЖАЊУ УСЛУГА.

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ОБАВЕЗНО САДРЖИ ПОДАТАК О ОРГАНУ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ КОЈИ ЈЕ НАДЛЕЖАН И ОВЛАШЋЕН ДА ВРШИ КОНТРОЛУ КВАНТИТЕТА И КВАЛИТЕТА ИЗВРШЕНИХ УСЛУГА.

Члан 30.

Грађење објеката комуналне инфраструктуре финансира се из:

- 1) ~~прихода од давања у закуп, односно на коришћење комуналне инфраструктуре и других средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини;~~
- 2) дела накнаде за право на обављање комуналне делатности;
- 3) дела цене комуналне услуге намењене амортизацији средстава за обављање комуналне делатности;
- 4) буџета јединице локалне самоуправе;
- 5) средстава вршиоца комуналне делатности;
- 6) средстава прикупљених емитовањем дугорочних хартија од вредности (муниципалних обвезница);
- 7) кредита и других облика задуживања;
- 8) трансфера других нивоа власти;
- 9) донација;
- 10) других извора утврђених посебним прописима.

Накнада за давање средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини у закуп или на коришћење не може бити нижа од износа амортизације за средства која су предмет накнаде.

~~Средства из става 1. тачке 1) овог члана приход су буџета јединице локалне самоуправе и користе се преко буџетског фонда за комуналну инфраструктуру за изградњу и инвестиционо одржавање објеката комуналне инфраструктуре, који оснива јединица локалне самоуправе у складу са законом којим се уређује буџетски систем.~~

Приликом обезбеђивања трансферних средстава других нивоа власти за изградњу комуналне инфраструктуре води се рачуна о томе да ли се поштују начела садржана у овом закону, а нарочито да цена комуналних услуга покрива одговарајуће трошкове, као и да се делатност обавља на начелу ефикасности које укључује и економију обима, односно удруживање јединица локалне самоуправе у свим случајевима када је то економски оправдано.

Члан 33.

У вршењу инспекцијског надзора, републички комунални инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи решењем да се комунална делатност обавља у складу са законом и републичким прописом донетим на основу овог закона;
- 2) наложи решењем вршења комуналне услуге у заштићеном подручју у складу са овим законом;
- 3) ~~проверава да ли вршилац комуналне делатности испуњава услове за обављање комуналне делатности у смислу овог закона;~~
- 3) ПРОВЕРАВА ДА ЛИ ПРИВРЕДНИ СУБЈЕКТ КОЈИ ОБАВЉА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ПОСЕДУЈЕ РЕШЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 9А СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА;
- 4) врши надзор над спровођењем закона и других прописа непосредним увидом у важеће опште и појединачне акте, евиденцију и другу документацију, врши преглед пословних просторија, објеката, постројења и уређаја јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, узима изјаве од одговорних лица код јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, као и од других правних и физичких лица, фотографише или сачини видео снимак подручја на коме се врши контрола, као и да предузима друге радње везане за инспекцијски надзор у циљу утврђивања чињеничног стања;
- 5) наложи решењем рок у коме је јединица локалне самоуправе у обавези да обезбеди одговарајуће обављање комуналне делатности уколико се на подручју јединице локалне самоуправе комунална делатност не обавља у складу са прописом из става 1. тачка 1) овог члана;
- 6) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривичну пријаву;
- 7) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима-;
- 8) НАЛОЖИ ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ОДНОСНО ВРШИОЦИМА КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ДА МУ СЕ У РОКУ ОД 15 ДАНА СТАВЕ НА УВИД ИЗВЕШТАЈИ ИЗ ЧЛАНА 8. ОВОГ ЗАКОНА, УГОВОРИ, ЕВИДЕНЦИЈЕ, И ДРУГА ДОКУМЕНТАЦИЈА НАДЗИРАНОГ СУБЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР;

Члан 34.

Општински, односно градски комунални инспектор овлашћен је да:

- 1) врши увид у опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;
- 2) саслуша и узима изјаве од одговорних лица код вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;
- 3) прегледа објекте, постројења и уређаје за обављање комуналне делатности и пословне просторије ради прикупљања неопходних података;
- 3а) фотографише и сними простор у коме се врши инспекцијски надзор, као и друге ствари које су предмет надзора;
- 4) наложи решењем да се комунална делатност обавља на начин утврђен законом и прописима на основу закона;
- 5) наложи решењем извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака у обављању комуналне делатности;
- 6) прегледа објекте, постројења и уређаје који служе коришћењу комуналних услуга, укључујући и оне које представљају унутрашње инсталације и припадају кориснику комуналне услуге;
- 7) наложи решењем кориснику извршење утврђених обавеза, као и отклањање недостатака на унутрашњим инсталацијама и да приступи тим инсталацијама приликом извршења решења којим је наложио отклањање недостатака или искључење корисника са комуналног система;
- 8) изриче новчану казну прекршајним налогом у складу са законом којим се уређују прекршаји;

- 9) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривично дело уколико оцени да постоји сумња да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело;
- 10) наложи решењем уклањање ствари и других предмета са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;
- 11) наложи решењем уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила са површина јавне намене ако су остављена противно прописима;
- 12) забрани решењем одлагање отпада на местима која нису одређена за ту намену;
- 13) забрани решењем спаљивање отпада изван за то одређеног постројења;
- 14) забрани решењем одлагање комуналног отпада ван за то одређених комуналних контејнера;
- 15) забрани решењем одлагање комуналног отпада на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;
- 16) забрани решењем одлагање отпадног грађевинског материјала, земље и осталог грађевинског материјала ван за то одређене локације;
- 17) забрани решењем одлагање отпада и отпадних материја у водотоке и на обале водотока;
- 18) забрани решењем бацање горећих предмета у комуналне контејнере и корпе за отпад;
- 19) забрани решењем уништење ограда, клупа и дечијих игралишта;
- 20) забрани решењем уништење зелених површина;
- 20а) забрани обављање комуналне делатности субјекту који ту делатност обавља супротно одредби члана 9. овог закона;
- 20б) ПРОВЕРАВА ДА ЛИ ВРШИОЦИ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ИСПУЊАВАЈУ УСЛОВЕ ИЗ ЧЛАНА 4. СТАВ 6. ОВОГ ЗАКОНА;
- 20в) ЗАБРАНИ ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ СУБЈЕКТУ КОЈИ ОБАВЉА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА БЕЗ САГЛАСНОСТИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ОДНОСНО БЕЗ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ СА ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И/ИЛИ ВРШИОЦЕМ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ ИЗ ЧЛАНА 9Б ОВОГ ЗАКОНА;
- 21) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима.

Сарадња са ~~комуналном полицијом~~ КОМУНАЛНОМ МИЛИЦИЈОМ и
републичким инспекцијским службама

Члан 38.

Комунални инспектор у обављању послова сарађује са ~~комуналном полицијом~~ КОМУНАЛНОМ МИЛИЦИЈОМ и инспекцијским службама Републике Србије, у складу са законом.

Сарадња из става 1. овог члана обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање послова комуналне инспекције.

Члан 39.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у јединици локалне самоуправе уколико:

- 1) не поступи по решењу из члана 33. став 1. тач. 1), 2), 4), ~~5), и 7)~~ 5), 7) и 8) овог закона;
- 2) не достави Министарству извештај, податке и обавештења из члана 8. ст. 1. и 2. овог закона;
- 3) не поступи у складу са чланом 17. овог закона;

4) НЕ ПОСТУПИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 28. СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА.

За поновљени прекршај из става 1. овог члана учиниоцу ће се изрећи новчана казна из става 1. овог члана и казна затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у надлежном органу управе, односно у јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења, може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења послова у трајању од шест месеци до три године.

Члан 41.

Новчаном казном од ~~100.000 до 1.000.000~~ 300.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не достави Министарству ИЗВЕШТАЈЕ, податке и обавештења из члана 8. ст. 3. и 4. овог закона;
- 2) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;
- 3) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури, у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;
- 4) као вршилац комуналне делатности не обавести кориснике комуналне делатности о планираном прекиду обављања комуналне делатности у складу са чланом 15. овог закона или не обавести надлежни орган управе јединице локалне самоуправе о непланираном прекиду обављања комуналне делатности у складу са чланом 16. овог закона;
- 5) као вршилац комуналне делатности обустави пружање комуналне услуге из разлога који нису наведени у члану 19. овог закона;
- 6) као вршилац комуналне делатности не отклони последице извршене интервенције на изграђеној комуналној инфраструктури у року од седам дана од дана завршетка интервенције како је то предвиђено чланом 21. овог закона;
- 7) не омогући комуналном инспектору несметано обављање надзора, односно преглед објеката, постројења и уређаја и пословних просторија ради прикупљања неопходних података у складу са чланом 34. став 1. тачка 3) овог закона;
- 8) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;
- 9) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;
- 10) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;
- 11) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;
- 12) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;
- 13) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;
- 14) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;
- 15) обавља комуналну делатност, супротно члану 9. овог закона;
- 16) НЕ ПОСЕДУЈЕ РЕШЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 9А СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА;
- 17) ОБАВЉА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 4) ОВОГ ЗАКОНА БЕЗ САГЛАСНОСТИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ОДНОСНО БЕЗ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ СА

ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И/ИЛИ ВРШИОЦЕМ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ ИЗ ЧЛАНА 9Б ОВОГ ЗАКОНА.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу да врши одређене послове у трајању од шест месеци до три године.

За прекршај из става 1. тачка 8) овог члана, уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

Члан 42.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;
- 2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;
- 3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;
- 4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;
- 5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;
- 6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;
- 7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;
- 8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;
- 9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;
- 10) баца гореће предмете у комуналне контејнере и корпе за отпад, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 18) овог закона;
- 11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 19) овог закона;
- 12) уништава зелене површине, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 20) овог закона;
- 13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака;
- 14) обавља комуналну делатност, супротно члану 9. овог закона;
- 15) НЕ ПОСЕДУЈЕ РЕШЕЊЕ ИЗ ЧЛАНА 9А СТАВ 5. ОВОГ ЗАКОНА;
- 16) НЕ ДОСТАВИ МИНИСТАРСТВУ ИЗВЕШТАЈ, ПОДАТКЕ И ОБАВЕШТЕЊА ИЗ ЧЛАНА 8. СТ. 3. И 4. ОВОГ ЗАКОНА;
- 17) ОБАВЉА КОМУНАЛНУ ДЕЛАТНОСТ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 4) БЕЗ САГЛАСНОСТИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ОДНОСНО БЕЗ ЗАКЉУЧЕНОГ УГОВОРА О ПОСЛОВНО-ТЕХНИЧКОЈ САРАДЊИ СА

ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И/ИЛИ ВРШИОЦЕМ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ ИЗ ЧЛАНА 9Б ОВОГ ЗАКОНА;

18) НЕ ДОСТАВИ ИЗВЕШТАЈ О КОЛИЧИНАМА САКУПЉЕНОГ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ИЗ ЧЛАНА 9Б СТАВ 4. ОВОГ ЗАКОНА.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране обављања делатности у трајању до три године.

За прекршај из става 1. тачка 3) овог члана уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

Члан 43.

Новчаном казном од 20.000 до ~~50.000~~ 100.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;
- 2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури у циљу редовног прегледа, поправке или хаварије, у складу са чланом 21. овог закона;
- 3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 10) овог закона;
- 4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 12) овог закона;
- 5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 13) овог закона;
- 6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 14) овог закона;
- 7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 15) овог закона;
- 8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 16) овог закона;
- 9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 17) овог закона;
- 10) баца гореће предмете у комуналне контејнере и корпе за отпад, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 18) овог закона;
- 11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 19) овог закона;
- 12) уништава зелене површине, односно не поступи у складу са чланом 34. став 1. тачка 20) овог закона;
- 13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака.

За прекршај из става 1. тачка 3) овог члана уз изречену казну може се изрећи и заштитна мера одузимања предмета.

ХА ДАН КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

ЧЛАН 43А

ДАН КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
ОБЕЛЕЖАВА СЕ ПРВЕ СУБОТЕ У СЕПТЕМБРУ МЕСЕЦУ.

ЧЛАН 23.

У НАЗИВУ ИЗНАД ЧЛ. 23. И 38. И У ЧЛ. 23. И 38. РЕЧИ: „КОМУНАЛНА ПОЛИЦИЈА” У ОДРЕЂЕНОМ ПАДЕЖУ ЗАМЕЊУЈУ СЕ РЕЧИМА: „КОМУНАЛНА МИЛИЦИЈА” У ОДГОВАРАЈУЋЕМ ПАДЕЖУ.

САМОСТАЛНЕ ОДРЕДБЕ ЗАКОНА

ЧЛАН 24.

ПОДЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА БИЋЕ ДОНЕТИ У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ОСИМ ПОДЗАКОНСКОГ АКТА ИЗ ЧЛАНА 13. ОВОГ ЗАКОНА (НОВИ ЧЛАН 26А), КОЈИ ЋЕ БИТИ ДОНЕТ У РОКУ ОД ГОДИНУ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДУЖНЕ СУ ДА УСКЛАДЕ СВОЈА ОПШТА АКТА У РОКУ ОД ШЕСТ МЕСЕЦИ ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ДУЖНЕ СУ ДА ПРОГРАМ ИЗ ЧЛАНА 14. ОВОГ ЗАКОНА (НОВИ ЧЛАН 29А СТАВ 1) ДОНЕСУ ДО 20. ДЕЦЕМБРА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ БУЏЕТСКИ СИСТЕМ.

ВРШИОЦИ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ДУЖНИ СУ ДА У РОКУ ОД ТРИ МЕСЕЦА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ПОДЗАКОНСКОГ АКТА ИЗ ЧЛАНА 4. СТАВ 6. ЗАКОНА (ОДРЕДБА ЧЛАНА 4. СТАВ 2. ОВОГ ЗАКОНА) УСКЛАДЕ СВОЈЕ ПОСЛОВАЊЕ СА ТИМ ПОДЗАКОНСКИМ АКТОМ.

ВРШИОЦИ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ ИЗ ЧЛАНА 2. СТАВ 3. ТАЧКА 6А) ЗАКОНА О КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 88/11, 104/16 И 95/18), ДУЖНИ СУ ДА У РОКУ ОД ТРИ МЕСЕЦА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ПОДЗАКОНСКОГ АКТА ИЗ ЧЛАНА 7. ОВОГ ЗАКОНА (НОВИ ЧЛАН 9А СТАВ 2) ПОДНЕСУ ЗАХТЕВ ЗА ДОБИЈАЊЕ РЕШЕЊА МИНИСТАРСТВУ.

ДО ДОНОШЕЊА ПРОПИСА НА ОСНОВУ ОВЛАШЋЕЊА ИЗ ОВОГ ЗАКОНА ПРИМЕЊИВАЋЕ СЕ ПРОПИСИ КОЈИ СУ ДОНЕТИ НА ОСНОВУ ЗАКОНА О КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 88/11, 104/16 И 95/18) АКО НИСУ У СУПРОТНОСТИ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

ЧЛАН 25.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

ПРИЛОГ 1:

Тест утицаја Члан 7. (уредбе) Одлука о потреби спровођења анализе ефеката докумената јавних политика и прописа			
Тест нивоа утицаја јавне политике		Тест нивоа приоритета јавне политике	
Висок утицај	Врло сложена, политички осетљива или са значајним финансијским трошковима	Висок приоритет	Мере Владе, односно јединице локалне самоуправе високог политичког приоритета, са значајним политичким, фискалним или правним последицама
Средњи утицај	Донекле сложена, политички осетљива или са значајним финансијским трошковима	Средњи приоритет	Мере Владе, односно јединице локалне самоуправе са мањим политичким, фискалним или правним последицама
Низак утицај	Врло јасна, њено спровођење проузрокује минималне трошкове	Низак приоритет	Мере министарства или других органа државне управе, односно јединица локалне самоуправе које ће, у случају да не буду реализоване, изазвати минималне штетне последице
Утврђивање потребе за спровођење Анализе ефеката (у даљем тексту: АЕ)			
	Висок приоритет	Средњи приоритет	Низак приоритет
Висок утицај	АЕ потребна	АЕ потребна	АЕ потребна
Средњи утицај	АЕ потребна	АЕ потребна	АЕ потребна

Низак утицај	АЕ препоручена	АЕ препоручена	АЕ није потребна
--------------	----------------	----------------	------------------

ПРИЛОГ 2:

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

- 1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

ОБЛАСТ 1 – ИЗВЕШТАВАЊЕ МИНИСТАРТСТВА ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

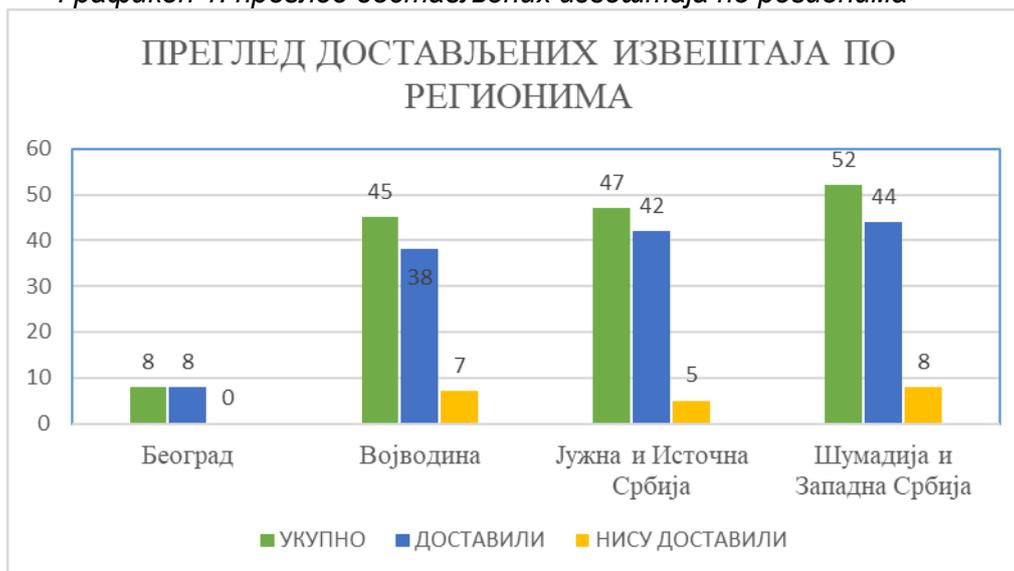
1.1. Број ЈЛС и градских општина које су доставиле годишње извештаје Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

1.1.1. Разлог за праћење: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност.

1.1.2. Вредности:

- укупан број ЈЛС и градских општина које су у обавези да доставе извештаје: 152
- **извештаје о обављању комуналних делатности у 2021. години је доставило 132 ЈЛС, што је за 28 више него претходне године.**

Графикон 1. преглед достављених извештаја по регионима

Графикон 2: укупан број достављених извештаја у периоду 2016-2021

1.2. Број достављених извештаја по делатностима.

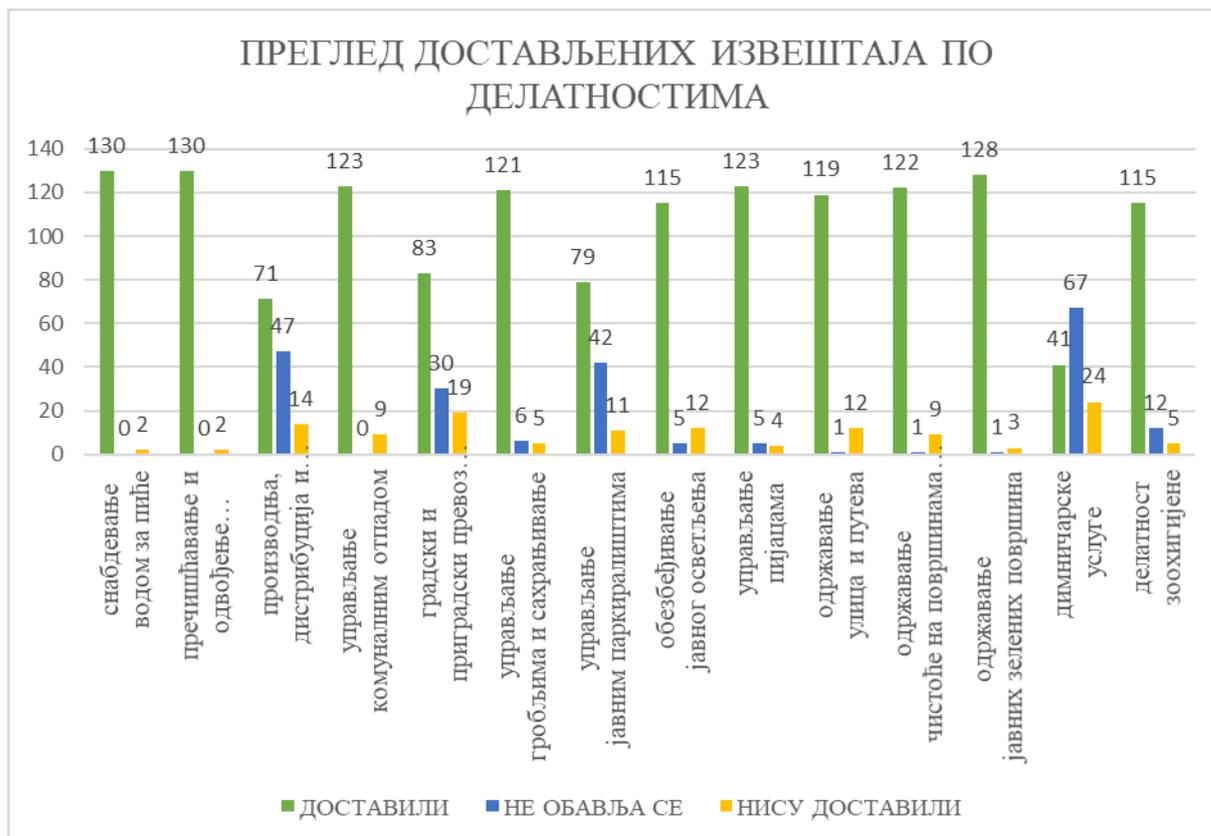
1.2.1. Разлог за праћење: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (у даљем тексту: Министарство) прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност.

1.2.2. Вредности: Приказане у Табели 1. и Графикону 3.

Табела 1: Број достављених извештаја по делатностима

Ред. бр.	ДЕЛАТНОСТ	БРОЈ ЈЛС КОЈЕ СУ ДОСТАВИЛЕ ИЗВЕШТАЈ О ДЕЛАТНОСТИ	БРОЈ ЈЛС У КОЈИМА СЕ ДЕЛАТНОСТ НЕ ОБАВЉА	БРОЈ ЈЛС КОЈЕ НИСУ ДОСТАВИЛЕ ИЗВЕШТАЈ О ДЕЛАТНОСТИ
1.	Снабдевање водом за пиће	130	/	2
2.	Пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода	130	/	2
3.	Производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом	71	47	14
4.	Управљање комуналним отпадом	123	/	9
5.	Градски и приградски превоз путника	83	30	19
6.	Управљање гробљима и сахрањивање	121	6	5
7.	Управљање јавним паркиралиштима	79	42	11
8.	Обезбеђивање јавног осветљења	115	5	12
9.	Управљање пијацама	123	5	4
10.	Одржавање улица и путева	119	1	12
11.	Одржавање чистоће на површинама јавне намене	122	1	9
12.	Одржавање јавних зелених површина	128	1	3
13.	Димничарске услуге	41	67	24
14.	Делатност зоохигијене	115	12	5

Графикон 3: Преглед достављених извештаја по делатностима

ОБЛАСТ 2 - СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ ЗА ПИЋЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ И ОДВОЂЕЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

ПОДОБЛАСТ- ОБУХВАТ – БРОЈ ЈЛС СА УСЛУГОМ СНАБДЕВАЊА ВОДОМ И КАНАЛИСАЊА ОТПАДНИХ ВОДА

1.3. Број ЈЛС / предузећа / малих водовода која пружају услуге снабдевања водом/ дужина дистрибутивне водоводне мреже

1.3.1. Разлог за праћење: -||-

1.3.2. **Вредности:** У Србији се организованим снабдевањем насеља водом бави 144 предузећа општинских тј. градских центара, и непознат број мањих предузећа, која водом снабдевају становнике ван поменутих центра.

Тачан број малих водовода, укључујући и сеоске водоводе, није познат, а из јединица локалне самоуправе се из године у годину дају различити бројеви; 2021. године, 781.

Број јавних водовода сеоских насеља који је контролисао Завод за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ је променљив и дат је у Табели 2:

Табела 2: Контролисани број јавних водовода сеоских насеља

Р. број	Година	Контролисани број јавних водовода сеоских насеља
1	2016	968
2	2017	801
3	2018	1043
4	2019	915
5	2020	827
6	2021	751

Укупна дужина дистрибутивне водоводне мреже анализираних предузећа је 32.675 километара (просечно 230 km по предузећу).

1.4. Број ЈЛС са услугом каналисања отпадних вода/пројектовани капацитет/радни капацитет

1.4.1. Разлог за праћење: -||-

1.4.2. **Вредности:** Поред изворишта и доводних цевовода сирове и питке воде, и дистрибутивне водоводне мреже, системи за снабдевање водом садрже и постројења за пречишћавање воде за пиће у 69 анализираних ЈЛС. Пројектовани капацитет ових постројења је око 1.02 милиона m³ питке воде годишње, а радни капацитет је око 740 милиона m³.

ПОДОБЛАСТ - ПОКАЗАТЕЉИ ПОВЕЗАНИ СА СНАБДЕВАЊЕМ ВОДОМ И ОТПАДНИМ ВОДАМА

1.5. Становници покривени услугом снабдевања водом

1.5.1. Разлог за праћење: -||-

1.5.2. **Вредности:** На организоване системе снабдевања водом прикључено је око 86,5% становника на територијама које покривају одговарајућа комунална предузећа.

1.6. Захват комуналних водоводних система/потрошња/структура потрошње/специфична потрошња/губици воде

1.6.1. Разлог за праћење: -||-

1.6.2. **Вредности:** Подаци РЗС за 2021. годину су:

- **Захват:** у републици се преко комуналних водоводних система захвата 687 милиона m³ годишње, тј. око 21,7 m³/s.
- **Потрошња:** у потрошњу се пошаље око 65% захваћене воде (445 милиона m³ ~ 14 m³/s): 48% (330 милиона m³ годишње ~ 10,4 m³/s) за потрошњу домаћинства и 26% (115 милиона m³ годишње ~ 3,6 m³/s) за потрошњу индустрије и институција.
- **Структура потрошње:** домаћинства троше око 74% воде упућене у потрошњу, индустријски сектор око 10%, а остали корисници око 16% испоручене воде.

- **Специфична потрошња:** Специфичне потрошње појединих категорија потрошача, добијене из вишегодишњих анализа МГСИ, су следеће:

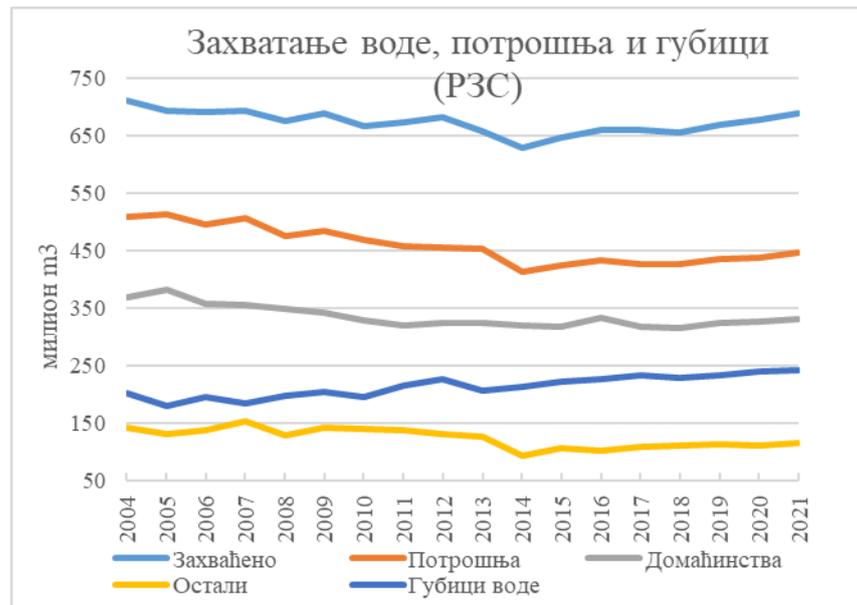
Табела 3: Специфичне потрошње по категоријама потрошача

Р. бр.	Категорија	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		(литара по становнику на дан)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Нето специфична потрошња домаћинства	140 - 145	144	136	139	135	135,5	139	142
2	Комерцијални потрошачи и институције	35 - 40	37	32	37	33	33,5	32	34
3	Бруто специфична потрошња (са потрошњом привреде и институција)	180	181	168	176	169	169	171	176
4	Укупни губици воде	110	117	116	121	117	119	119	125
5	Бруто специфична потрошња (домаћинства, привреда и институције, губици)	290	298	284	297	286	288	291	301

Мишљење МГСИ је да је нето специфична потрошња у стварности већа, а да се један њен део крије у комерцијалним губицима (потрошена, али необрачуната и ненаплаћена вода).

- **Губици воде:** Губици воде од 35% до 42% захваћене воде су наравно велики, али податак о томе да се од воде упућене у потрошњу изгуби 54%, тј. чак око 71% од количине продате воде су алармантни.

Графикон 4. (подаци РЗС) илуструје кретање биланса воде у Србији у периоду 2004 - 2021.

Запажа се да су се у посматраном периоду смањиле количина захваћене воде (-3,2%) и потрошња (-12,6%), док су губици воде порасли (+20,4%).

Пажња која се поклања проблему губитака воде је различита од предузећа до предузећа и генерално недовољна, мада се ради о значајним количинама изгубљене воде, за чије се добијање и коришћење улажу значајна кадровска, материјална и финансијска средства.

Опремену за проналажење губитака воде и специјализоване тимове за рад са том опремом за смањење губитака воде има свега око 42% предузећа.

Праве специјализоване тимове који систематски и плански раде на смањење губитака нема нико или скоро нико.

Један од узрока недовољне посвећености предузећа смањењу губитака воде је и њена ниска цена, па се предузећима „не исплати“ појачати рад на смањењу губитака воде, мада би тако добијена била око 15 пута јефтинија од ново доведене воде. Ипак, поједини водоводи са ограниченим капацитетима изворишта почињу да посвећују више пажње смањењу губитака воде, јер на околним извориштима више нема воде која се лако може довести у потрошњу.

Уобичајен параметар за изражавање величине губитака воде је тзв. „вода која не доноси приход“ (NRW – Non-Revenue Water), као индикатор свих врста губитака воде, која у себи садржи све количине воде које нису фактурисане из било ког разлога (физички и комерцијални губици и вода испоручена без наплате). Два уобичајена IWA показатеља воде која не доноси приход су: однос количина нефактурисане воде и воде унете у систем (у нашем случају произведене воде), и губици по јединици дужине мреже на дан, и по прикључку на дан). Вредности ових показатеља су дате у следећој табели:

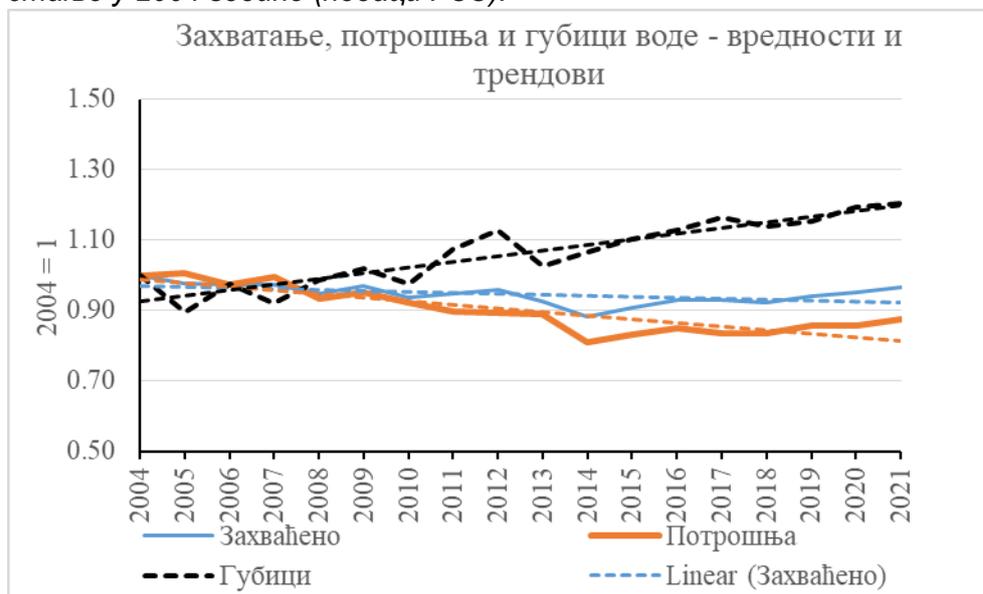
Табела 4: IWA показатељи губитака воде

Р. бр.	Ставка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
1	Нефактурисана вода / вода унета у систем (произведена)	41%	41%	42%
2	Губици воде m ³ /km на дан	22	22,1	22,5
3	Губици воде литара/прикључак на дан	485	486	488

Према нашим подацима за 145 предузећа, укупна количина воде која не доноси приход у 2021 години је око 269 милиона m³ годишње или око 22,5 m³/km дистрибутивне мреже /дан.

Вода која не доноси приход чини око 42% укупно произведене воде. Та количина воде је за око 67% већа од укупно продате воде у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу (~161 милион m³).

Графикон 5. показује промене односа количина захваћене воде, потрошње и губитака последњих шеснаест година у односу на стање у 2004 године (подаци РЗС).

Биланс воде

Биланс воде из јавних водовода, према подацима МГСИ и подацима РЗС, у 2021. години се дат је у Табели 3.

Табела 5: Биланс воде из јавних водовода 2021

Р. бр.	Ставка	РЗС		МГСИ		
		х 10 ⁶ м ³	%	х 10 ⁶ м ³	%	%
1	2	3	4	5	6	7
1	Захваћена вода	687	100			
2	Произведена вода	-/-		648	100	
3	Испоручена вода	445	65 (100)	-/-		
4	Продата вода:	-/-		379	58%	100
	- на основу читања водомера	-/-		368	57%	98
	- домаћинства	330	74	306		81
	- индустрија	44	10	62		16
	- остали корисници	71	16	11		3
5	Губици воде					
	- у односу на захваћену или произведену воду	242	35%	269	42%	
	- у односу на воду упућену у потрошњу или продату воду		54%			71%

1.7. Дужина дистрибутивне мреже

1.7.1. Разлог за праћење: -||-

1.7.2. **Вредности:** дужина водоводних цевовода (доводни цевоводи и дистрибутивна мрежа) је у 2021 години била укупне дужине 48.811 km.

1.8. Показатељи повезани са финансирањем сектора вода / биланс пословања предузећа

1.8.1. Разлог за праћење: -||-

1.8.2. **Вредности:** финансирање - Просечна цена воде за домаћинства у 2021. години је била 51,80 динара по м³, уз распон цена услуга од 1:4,2 – минимална цена је била 27,3 динара/м³. Просечна цена канализације (сакупљања, одвођења и пречишћавања) отпадне воде за домаћинства у 2021. години је била 21,0 динара по м³, уз распон цена услуга од 1:12 – минимална цена је била око 5,2 динара/м³.

Са оваквим ценама предузећа водовода и канализације не могу одржати ни постојећи ниво услуга, ни издржати промене које их чекају, па прикупљени подаци показују неопходно учешће буџетских трансфера и других бесповратних средстава, како је то приказано у Табели 6:

Табела 6: Учешће буџетских и других неповратних средстава (х 109 динара)

Р. бр.	Година	Број анализира	Укупан приход од	Средства са стране	Удео (5) у укупном	Просечан приход предузећа
--------	--------	----------------	------------------	--------------------	--------------------	---------------------------

		них предузећа	услуга водовода и канализаци је		приходу (4) %	
1	2	3	4	5	6	7
1	2021	145	33,3	2,7	9,6	0,232
2	2020	124	30,1	2,5	8,3	0,241
3	2019	133	29,5	1,6	5,4	0,224
4	2018	118	27,6	1,5	5,4	0,234
5	2015	129	27,1	1,9	7,0	0,210

Укупни приходи 145 посматраних предузећа од услуга снабдевања водом и канализација у 2021. години су били око 33,3 милијарде динара, а укупни трошкови око 32,2 милијарде, што даје укупни позитиван резултат од 1,17 милијарди динара (9,97 милиона EUR). Не сме се, при том, заборавити да је износ буџетских трансфера и осталих неповратних средстава у 2021. години био 2,7 милијарди динара (23,2 милиона EUR), што је за 132% више од оствареног позитивног пословног резултата. Просечан приход предузећа је за нијансу мањи него 2020: 232/241 милиона динара (-3,8%). Однос просечних годишњих прихода предузећа у периоду 2021/2015 износи 232/210 милиона динара тј. просечни приходи предузећа су порасли за око 10,5%. Просечни трошкови анализираних предузећа у 2021. години су 230 милиона динара.

Већ дуже време је основни проблем у финансирању предузећа сектора вода низак степен фактурисања (у 2021. је 57%), док се степен наплате држи на прихватљивом нивоу од око 97%. Подвлачимо да се степен наплате односи на фактурисану воду, а не укупну количину воде упућену у потрошњу, па је степен наплате у односу на испоручену воду свега $0,58 \times 0,97 \sim 57\%$.

Пословање - Промене у билансу свих јавних предузећа која се баве снабдевањем водом и канализацијом насеља, али не само снабдевањем водом и канализацијом, већ и другим комуналним делатностима у периоду 2009 – 2021, приказане су у табели 9 и на слици број 6. Укупни приход и трошкови пословања у табели су резултат свих делатности предузећа, а не само делатности снабдевања водом и канализација.

Примећује се да се вишегодишњи укупан негативан биланс 2015. године мења у позитиван, и остаје такав у 2016. години. У 2017. години он је мањи, али још увек позитиван, а од 2018 године је поново негативан.

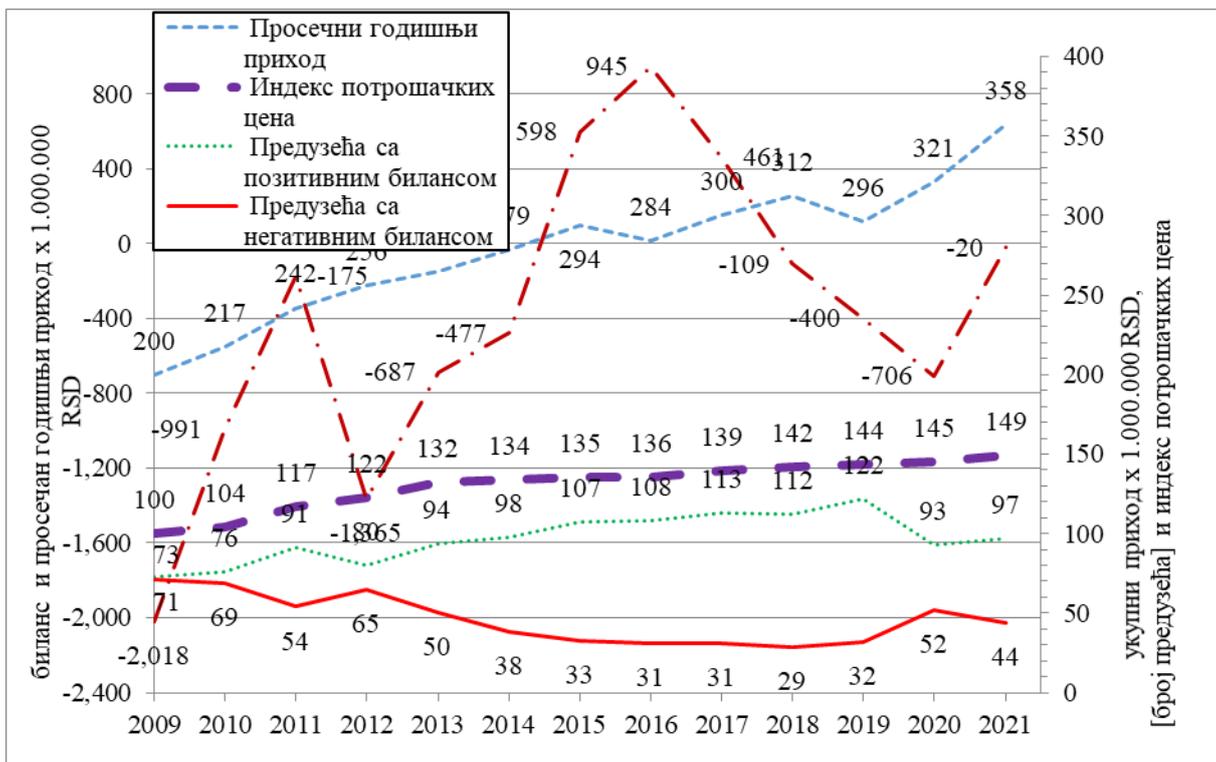
У овом периоду је просечан приход предузећа растао нешто брже од раста потрошачких цена: 1,75 према 1,49, али је и поред тога, укупан негативни резултат ових ЈКП око 4,9 милијарди динара или око 43 милиона евра.

Табела 6: Биланс пословања предузећа (подаци АПР)

Р. бр.	Година	Укупни приход од свих делатности x 10 ⁹ РСД	Трошков и пословања x 10 ⁹ РСД	Биланс пословања	
				x 10 ⁶ РСД	x 10 ⁶ EUR
1	2	3	4	5	6
1	2009	28,82	30,84	-2.018	-21,59
2	2010	31,50	32,49	-991	-9,49
3	2011	35,09	35,26	-175	-1,71
4	2012	37,15	38,51	-1.365	-11,79
5	2013	38,12	38,81	-687	-6,02
6	2014	37,92	38,39	-477	-4,12
7	2015	41,18	40,58	598	4,96
8	2016	39,46	38,51	945	7,66
9	2017	43,25	42,79	461	3,82
10	2018	43,98	44,09	-109	-0,92
11	2019	45,59	45,99	-400	-3,39
12	2020	46,59	47,30	-706	-6,00
13	2021	50,41	50,43	-20	-0,17
14	Укупно	519,05	524,00	-4.942	-43,35

Раст укупног прихода предузећа од 2015. године до 2021. године од око 75% (извор АПР), различит од раста просечног прихода предузећа (10,4%), је показатељ неуједначености услова и резултата рада овог сектора.

Графикон 6. Показатељи пословања предузећа (2009-2020)

Биланс пословања има позитиван тренд, мада уз значајне осцилације, па је у 2021. години ипак бољи него 2011. године.

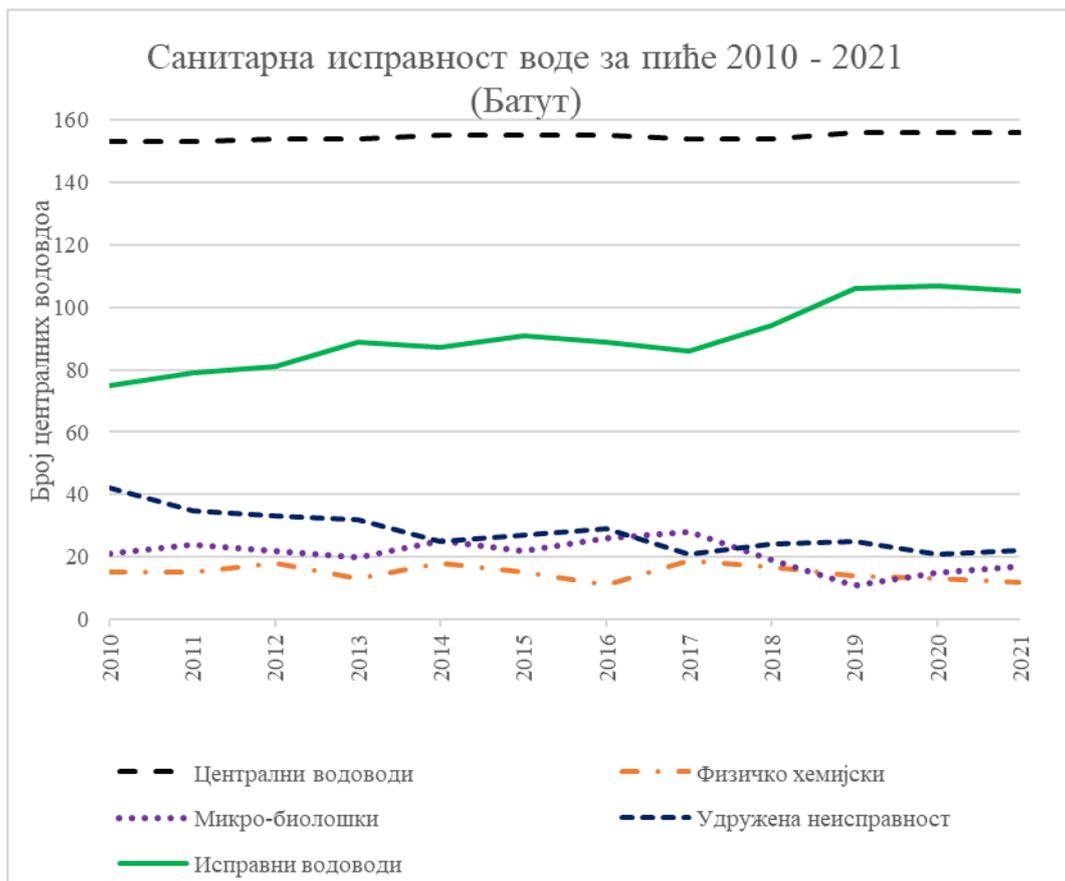
1.9. Показатељи санитарне исправност воде

1.9.1. Разлог за праћење: -||-

1.9.2. Вредности:

Подаци о здравственој исправности воде за пиће преузети су из годишњих извештаја „Института за јавно здравље Србије др Милан Јовановић Батут”. Ови извештаји дају, поред осталог, и поделу водовода према исправности тј. неисправности воде за пиће у водоводним системима.

Слика 5. приказује промене у санитарној исправности воде за пиће централних водовода у периоду 2010 – 2021.

1.10. Инвестициони показатељи - улагања у изградњу, поправке и одржавање система

1.10.1. Разлог за праћење: -||-

1.10.2. Вредности: Табела 7. даје поређење износа инвестиција и трошкова поправки и одржавања у 2021, 2020, 2019. и 2018. години (инвестиције у милионима EUR). Укупна улагања су у 2021. години, упркос повећаном броју анализираних предузећа, за око 19% мања од улагања у претходној години, са смањеним улагањима и из сопствених средстава и из средстава са стране.

Табела 7: Инвестиције и трошкови поправки и одржавања
(x 106 EUR)

Р. бр.	Ставка	2018	2019	2020	2021
1	2	3	4	5	6
1	Број анализираних предузећа	118	133	127	145
2	Укупна вредност инвестиција	41	47,5	57,8	46,6
3	- из сопствених средстава	13	9,7	15,1	10,97
4	- из средстава са стране	28	37,8	42,7	37,67
5	Средства за поправке и одржавање	16	20,9	18,8	20,30
6	Укупно инвестиције из сопствених средстава и поправки и одржавање	30,0	30,6	33,9	31,27

Илустративан је Графикон 7. која показује однос средстава утрошених у поправке и одржавање система и губитака воде. Зависност величине губитака воде од улагања.

Графикон 7.

Специфична улагања (улагања по кориснику) водоводне и канализационе системе су у 2021 години била око 77% износа из 2013, као што се види из Табеле 8:

Табела 8: Улагања у изградњу и одржавање система (2013 - 2021)

Р. бр.	Година	Област	Изградња	Одржавање	Укупно	Однос
			EUR/корисник годишње			
1	2	3	4	5	6	7
1	2013	Снабдевање водом и каналисање насеља	12,6	4,9	17,4	1,00
2	2019		10	4,22	13,22	0,76
3	2020		11,92	3,66	15,58	0,90
4	2021		9,43	3,92	13,36	0,77

Табела 9. приказује однос између висине улагања у изградњу и одржавање система, износа амортизације и укупне вредности основних средстава у 2020. и 2021. години:

Табела 9: Улагања, амортизација и вредност основних средстава у 2020. и 2021. години

Р. бр.	Година	Област	Изградња*	Одржавање*	Амортизација		Основна средства
			EUR/корисник годишње			% од вредности основних средстава	EUR/корисник годишње
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2020	Снабдевање	4,8	3,7	4,6	1,8	135

		ВОДОМ					
2		Каналисање насеља	7,1		3,0	1,2	111
3		Укупно	11,9		7,6	3,0	246
4	2021	Снабдевање водом	5,14	3,92	5,0	1,9	143
5		Каналисање насеља	4,29		3,3	1,2	116
6		Укупно	9,43		8,3	3,1	259

Средства издвојена за изградњу и одржавање су 2021, као и 2020. године, после дужег времена већа од износа амортизације.

Равномерност расподеле инвестиција о предузећима је приказана у табели 10:

Табела 10: Распоред инвестиција

Р. бр.	Ставка	Учешће у укупним инвестицијама %		
		2021	2020	2019
1	2	3	4	5
1	Укупне инвестиције	100	100	100
2	Град са највећим износом инвестиција	19	27	20
3	Инвестиције у само два ЈКП	32	41	31
4	Инвестиције у само три ЈКП	44	55	41
5	Инвестиције у само четири ЈКП	48	63	50
6	Инвестиције у само пет ЈКП	53	69	57

ОБЛАСТ 3 - ПРОИЗВОДЊА, ДИСТРИБУЦИЈА И СНАБДЕВАЊЕ ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Од 152 ЈЛС, податке о комуналној делатности „Производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом”, поседујемо податке о 75 ЈЛС. Подаци обрађени у табелама оквирно приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од стране 49,34% ЈЛС.

1.11. Показатељи обухвата - капацитет, потрошња енергената и енергије и наплата

1.11.1. Разлог за праћење: -||-

1.11.2. Вредности:

Табела 11: Обухват пружања услуге

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА УСЛУГЕ	БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА	БРОЈ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА
Србија	734.163	656.062	42.829
Београд	372.428	358.120	14.308
Јужна и источна Србија	85.518	63.024	4.446
Шумадија и западна Србија	112.542	82.950	13.604
Војводина	163.675	151.968	10.471

Укупно је 734.163 корисника услуге обухваћених производњом, дистрибуцијом и снабдевањем топлотном енергијом у 75 ЈЛС (колико их је доставило овај податак).

Графикон 8: Укупан број корисника услуге

Графикон 9: Број домаћинства, правних лица и предузетника

1.12. Показатељи капацитета

1.12.1. Разлог за праћење: -||-

1.12.2. Вредности:

Табела 12: Број активних котларница, подстанца и дужина топловодних цеви у km

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ АКТИВНИХ КОТЛАРНИЦА	БРОЈ ПОДСТАНИЦА	УКУПНА ДУЖИНА ТОПЛОВОДНИХ ЦЕВИ
Србија	256	22.633	3.204
Београд	39	9.074	1.512
Јужна и источна Србија	65	2.779	643
Шумадија и западна Србија	91	4.591	422
Војводина	61	6.189	627

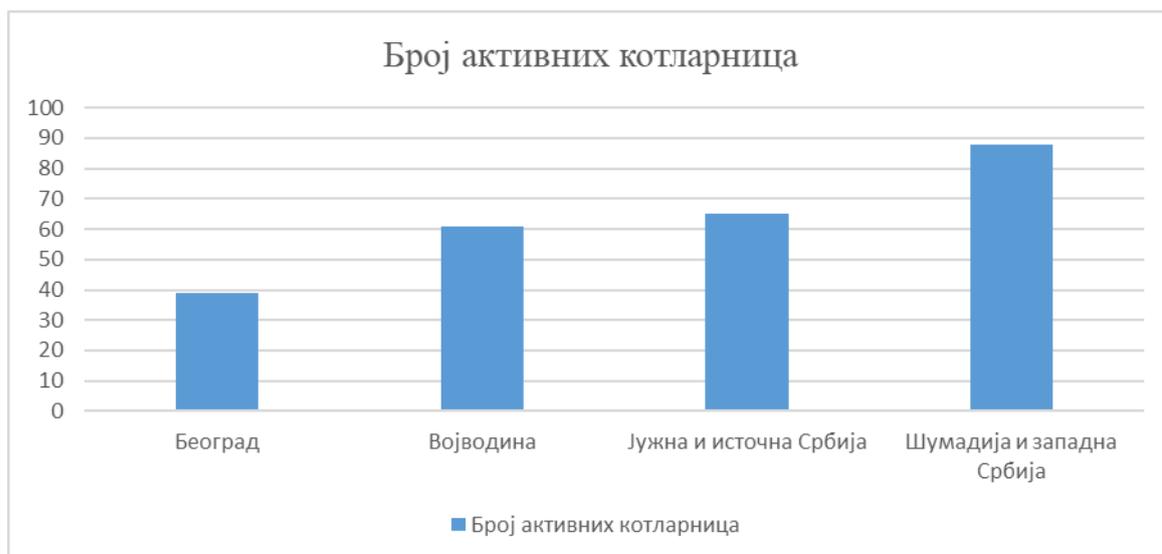
На територији Републике Србије има 256 локација производног система (топлана и котларница) у систему даљинског грејања.

По једну локацију производног система имају 27 ЈЛС. Највише локација производног система (39) има град Београд. Према подацима Удружења топлана у систему даљинског грејања по једну локацију производног система има 14 ЈЛС, а највише има Београд са градским општинама укупно 38.

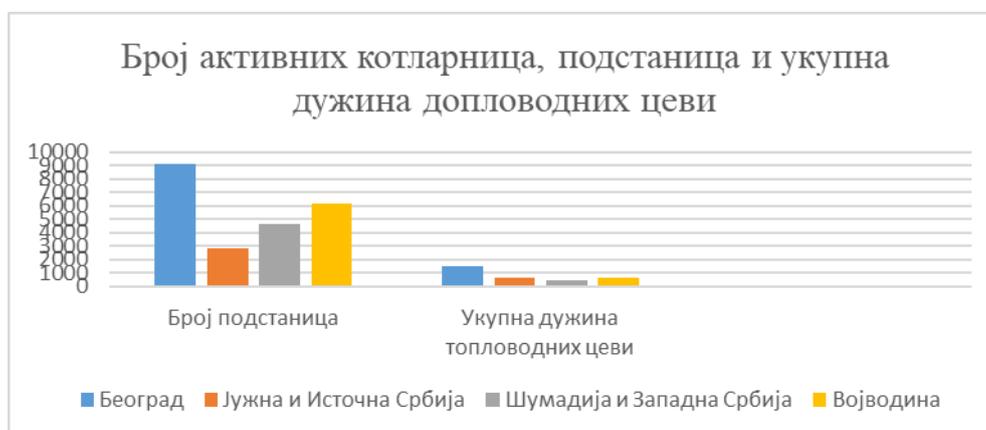
Укупно има 22.633 активних подстанца, док према подацима Удружења топлана на територији Републике Србије у систему даљинског грејања има 27.193 подстанца. Пет јединица локалне самоуправе се изјаснило да немају ниједну подстанцу, док према подацима Удружења топлана најмањи број подстанца имају Житиште 2, Косјерић 13 и Пећинци 13. Највише активних подстанца има град Београд (9.074), док према подацима Удружења топлана их има 9.002.

Укупна дужина мреже даљинског грејања, по типу углавном двоцевне, у Србији је 3.204,00 km, са највећом дужином топловодних цеви од 1.512 km у Београду и најмањом дужином у Кули (0,4 km). Према подацима Удружења топлана дужина мреже износи 2.686 km, са највећом дужином топловодних цеви на територији града Београда од 1.520 km, односно од 2.740 km на територији града Београда са градским општинама. Најкраћу дужину мреже даљинског грејања од 1 km, по подацима Удружења топлана имају Пећинци и Житиште.

Графикон 10: Број активних котларница

Графикон 11: Број подстаница и дужина топоводних цеви

1.13. Показатељи производње и потрошње енергената и енергије и наплате

1.13.1. Разлог за праћење: -||-

1.13.2. Вредности:

Табела 13: Количина произведене топлотне енергије, потрошња топлотне енергије – домаћинства, правна лица и предузетници

ТЕРИТОРИЈАЛ НИ ОБУХВАТ	УКУПНА КОЛИЧИНА ПРОИЗВЕДЕНЕ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ (МЈ)	УКУПНА ПОТРОШЊА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ –ДОМАЋИНСТВА (МЈ)	УКУПНА ПОТРОШЊА ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ - ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ (МЈ)
Србија	23.810.638.059	16.988.551.696	4.483.418.568
Београд	12.973.408.000	8.960.405.982	2.088.183.392
Војводина	5.619.572.800	3.833.488.236	1.197.933.437
Јужна и источна Србија	2.315.043.041	1.618.893.043	577.090.488
Шумадија и западна Србија	2.902.614.218	2.585.764.435	620.211.250

Укупна количина произведене топлотне енергије износи 23.810.638 МЈ док по подацима Министарства рударства и енергетике (МРЕ) тај број за системе даљинског грејања износи 37.209.000.000 МЈ. Укупна потрошња топлотне енергије у домаћинствима износи 16.988.551.696 МЈ док по подацима МРЕ тај број износи 19.245.000.000 МЈ за домаћинства у систему даљинског грејања. Укупна потрошња топлотне енергије код правних лица и предузетника износи 4.483.418.568 МЈ док по подацима МРЕ тај број износи 5.213.000.000 МЈ за остале потрошаче. (Званични податак из Биланса топлотне енергије за 2021. годину, објављен на сајту Републичког завода за статистику). Најмања потрошња топлотне енергије код правних лица и предузетника забележена је у општини Бољевац (5.670 МЈ) док је највећа потрошња забележена у граду Београду 12.973.408 МЈ.

Графикон 12: Количина произведене топлотне енергије, потрошња топлотне енергије – домаћинства, правна лица и предузетници

Процент наплате за коришћење топлотне енергије износи 93,80 %. На основу података добијених од стране Удружења топлана тај проценат износи 95,6 %.

1.14. Финансијски показатељи - Приход, расход и инвестициона улагања у 2021. години

1.14.1. Разлог за праћење: -||-

1.14.2. Вредности:

Табела 14: Приход и трошкови реализације комуналне делатности и реализоване инвестиције

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ПРИХОД ОД СНАБДЕВАЊА ТОПЛОТНОМ ЕНЕРГИЈОМ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРИМАРНУ ПРОИЗВОДЊУ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У МАГИСТРАЛНЕ ТОПЛОВОДЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ДИСТРИБУТИВНИ СИСТЕМ

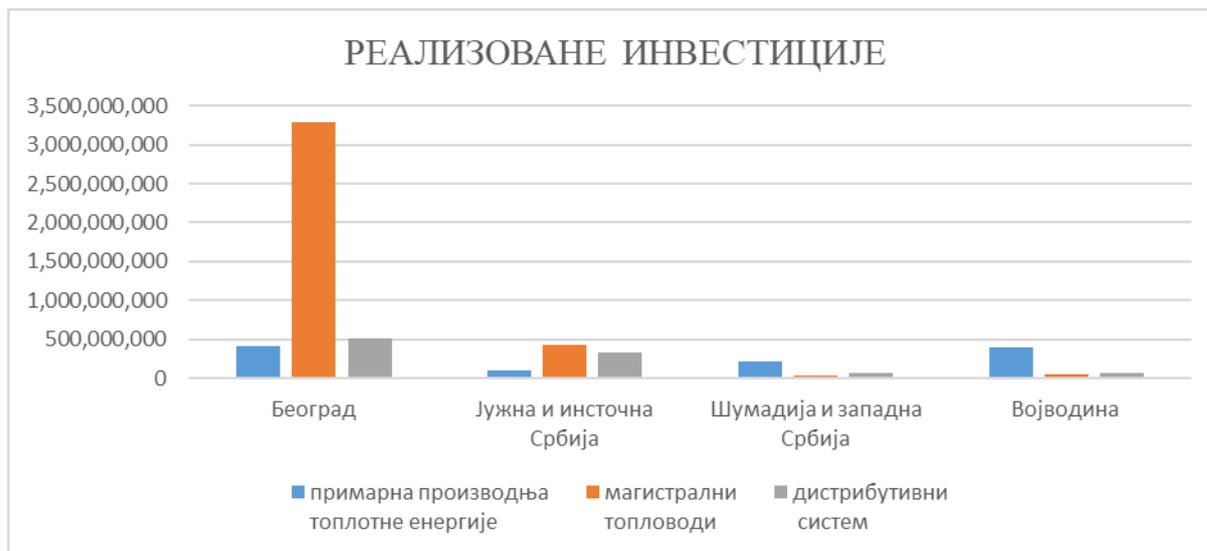
Србија	54.703.525.62 1	51.309.674.02 4	1.128.527.661	3.817.044.049	984.560.799
Београд	30.876.288.98 7	27.668.925.17 1	413.634.847	3.281.750.904	514.020.904
Јужна и источна Србија	12.805.702.31 0	12.829.339.08 1	96.485.341	436.029.624	331.798.344
Шумадија и западна Србија	4.494.463.565	3.631.465.048	214.430.918	41.386.303	62.472.797
Војводина	6.527.070.759	7.179.944.724	403.976.555	57.877.218	76.268.754

Укупан приход од снабдевања топлотном енергијом износи 54.703.525.621 динара. Укупни трошкови реализације комуналне делатности износе 51.309.674.024 динара. Реализоване инвестиције у примарну производњу топлотне енергије износе 1.128.527.661 динара. Реализоване инвестиције у магистралне топоводе износе 3.817.044.049 динара. Реализоване инвестиције у дистрибутивни систем износе 984.560.799 динара. Највећа улагања у примарну производњу топлотне енергије је имао град Београд у износу од 413.634.847 динара. Такође, у Београду су реализоване највише инвестиције у магистралне топоводе у износу од 3.281.750.904 динара. Највеће инвестиције у дистрибутивни систем реализоване су у Београду у износу од 514.020.904 динара.

Графикон 13: Приход и трошкови реализације комуналне делатности

Графикон 14: Реализоване инвестиције

Примена система даљинског грејања у Републици Србији датира од 1961. године, када су пуштени у рад системи у Београду и Новом Саду. Систем даљинског грејања се показао као ефикасан и економичан у градовима.

Системи даљинског грејања у Републици Србији данас постоје у 61 граду/општини, а њихов укупни номинално инсталирани капацитет износи 6.700 MW, према подацима Министарства рударства и енергетике је 5.987MW. Просечна старост топлотних извора, топлотних подстанци и дистрибутивне топоводне мреже је преко 27 година. Ревитализација и модернизација ових система, кроз обнављање опреме топлотних извора, замену дотрајалих елемената у оквиру дистрибутивних мрежа, као и континуално унапређење опреме топлотних подстанци представља стални приоритет овог сектора. У току је реализација више пројеката као што је Подстицање обновљивих извора енергије – Развој тржишта биомасе у Републици Србији, преко Немачке развојне банке KfW, и Програма Рехабилитација система даљинског грејања у Републици Србији – фаза V. Окретања према чистијим изворима енергије у овом сектору и технолошка модернизација система даљинског грејања је императив, с обзиром да се највећи део постојећих топлотних извора налази у густо насељеним урбаним срединама. Посебна пажња треба се усмерити на реконструкцију система даљинског грејања у срединама чије топлане доминантно користе угаљ и/или мазут.

Развој градских средина и изградња енергетски ефикасних објеката, односно енергетска реконструкција постојећих, уз наплату топлотне енергије према потрошњи за сваку стамбену јединицу, уз могућност регулисане предаје топлотне енергије у подстанци и на сваком грејном телу, требало би да доведе до врло значајног смањења финалне потрошње топлотне енергије. Остварена уштеда би и без значајније изградње нових топлотних извора, могла да представља енергију расположиву за нове потрошаче.

У функционисању овог система могу се појавити технолошки проблеми, а најризичнији од њих су они који изазивају застоје у раду, тј. снабдевању грејним флуидом који погађа велики број корисника. Проблем у снабдевању

топлотном енергијом настаје због старих и дотрајалих котлова, као и услед лошег стања и дотрајалости дистрибутивне мреже, подложне хаваријама.

Да би купци топлотне енергије у читавој земљи били упућени на рационалну потрошњу топлотне енергије и остваривање уштеда потребно је унапредити енергетску ефикасност у зградама, како кроз унапређење енергетских својстава зграда, тако и кроз повећање удела у коришћењу обновљивих извора енергије за загревање зграда.

Обрачун испоручене топлотне енергије врши се по квадратном метру грејне површине, или по утрошеној топлотној енергији, како је дефинисано Законом о ефикасном коришћењу енергије („Службени гласник РС”, број 25/13), као и Уредбом о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом.

ОБЛАСТ 4 - УПРАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИМ ОТПАДОМ

1.15. Показатељи обухвата – капацитети, регистроване депоније и постројења

1.15.1. Разлог за праћење: -||-

1.15.2. Вредности:

Табела 15: Број корисника услуге, број домаћинства и правних лица и предузетника на територији ЈЛС обухваћених услугом

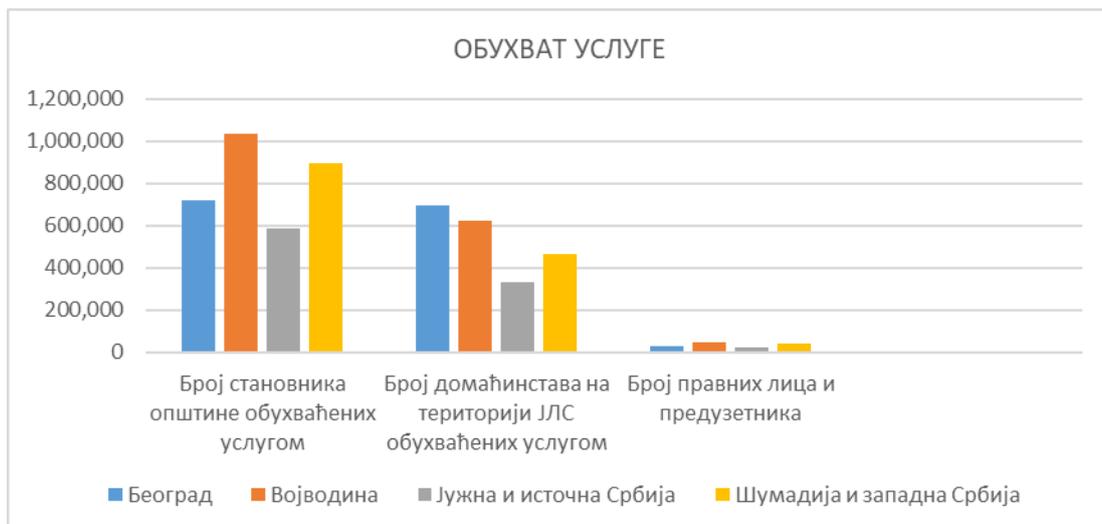
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ СТАНОВНИКА ОПШТИНЕ ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ	БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЛС ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ	БРОЈ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ
Србија	3.239.755	2.114.935	131.211
Београд	720.666	695.416	25.250
Војводина	1.033.590	619.106	44.493
Јужна и источна Србија	588.570	333.633	23.510
Шумадија и западна Србија	896.929	466.780	37.958

Према пристиглим подацима које је доставило 115 ЈЛС, услугом управљања отпадом у Републици Србији обухваћено је 3.239.755,40 становника. Од достављених података, најмањи број становника обухваћен услугом има општина Тител – 1.075, док највећи број становника обухваћених услугом има град Београд и то 720.666.

Услугом управљања отпадом на територији Републике Србије обухваћено је 2.114.935 домаћинства. Најмање домаћинства која су обухваћене услугом управљања отпадом, од ЈЛС које су доставиле податке, има општина Ражањ - 525, док највише домаћинства има град Београд – 695.416.

Услугом управљања отпадом на територији Републике Србије обухваћено је 131.211 правних лица и предузетника. Од ЈЛС које су доставиле податке о броју правних лица, најмањи број има општина Кучево - 42, док највише правних лица има град Београд – 25.250.

Графикон 15: Број становника општине, домаћинства, правних лица и предузетника обухваћених услугом

Табела 16: Количине одвеженог комуналног отпада

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	КОЛИЧИНА ОДВЕЖЕНОГ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА (У ТОНАМА ГОДИШЊЕ)	КОЛИЧИНА ОТПАДА КОЈИ СЕ ПРИМАРНО ИЛИ СЕКУНДАРНО ИЗДВАЈА РАДИ ПОНОВНЕ УПОТРЕБЕ (У ТОНАМА ГОДИШЊЕ)
Србија	2.445.511	61.353
Београд	568.221	9.783
Војводина	828.239	25.189,82
Јужна и источна Србија	397.140	3795,15
Шумадија и западна Србија	651.910	22.586

Количина одвеженог комуналног отпада на републичком нивоу износи 2.445.511 тона годишње. Према достављеним подацима, најмању количину одвеженог комуналног отпада у 2021. години имала је општина Голубац – 1.200 тона, док је највећу количину имао Град Београд – 568.219 тона.

Укупна количина отпада који је примарно или секундарно издвојен ради поновне употребе током 2021. године у општинама које су доставиле податке износи 61.353 тона. Секундарно издвајање ради поновне употребе изјаснило се да нема 48 ЈЛС. Најмању количину отпада која се сепарише и после поново употребљава имају општине Блаце, Брус и Беочин по 1 тону годишње. Ради поновне употребе град Нови Сад примарно или секундарно издваја 16.460 тона комуналног отпада годишње.

Графикон 16: Количина одвеженог комуналног отпада и отпада који се примарно или секундарно издваја ради поновне употребе у тонама годишње

Табела 17: Регистрована постројења за прераду комуналног отпада, одлагалишта комуналног отпада и дивље депоније на територији ЈЛС

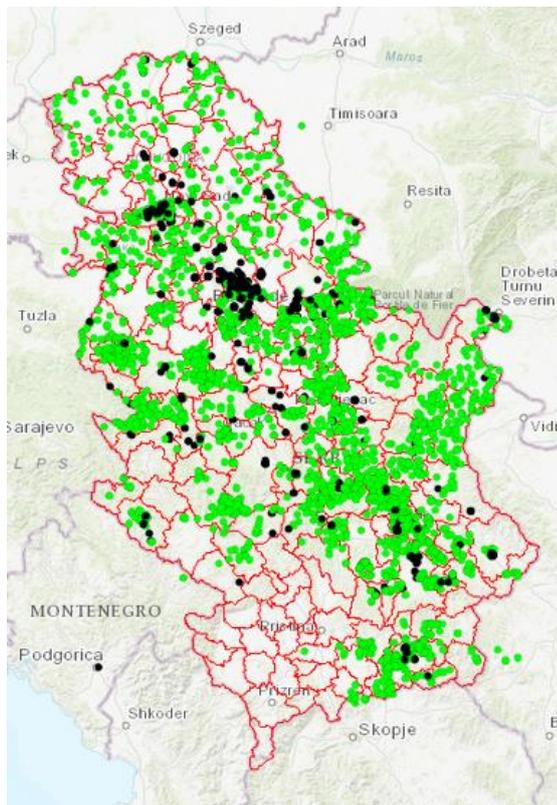
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ РЕГИСТРОВАНИХ ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРERAДУ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА	БРОЈ РЕГИСТРОВАНИХ ОДЛАГАЛИШТА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЛС	БРОЈ ДИВЉИХ ДЕПОНИЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ЈЛС
Србија	19	117	1.899
Београд	2	2	23
Војводина	6	51	440
Јужна и источна Србија	4	24	847
Шумадија и западна Србија	7	41	635

На основу пристиглих података, 73 ЈЛС се изјаснило да нема на својој територији оваква постројења, 18 ЈЛС је известило да има по једно постројење.

Према подацима које су достављени постоји 117 регистрованих одлагалишта комуналног отпада. Одлагалишта комуналног отпада нема 28 ЈЛС. По једно одлагалиште комуналног отпада имају 66 ЈЛС.

На основу достављених података, укупно постоји 1.899 дивља депонија. Десет ЈЛС се изјаснило да на својој територији нема дивље депоније, општине Бачки Петровац и Кула имају по 1 депонију док највише депонија има град Нови Сад 131.

У Републици Србији је пријављено 1.899 депонија.

Графикон 17: Регистрована постројења за прераду комуналног отпада, одлагалишта комуналног отпада и дивље депоније на територији ЈЛС

Према Националној стратегији управљања отпадом предвиђено је затварање и рекултивација постојећих сметлишта и изградња 29 регионалних санитарних депонија, са центрима за сепарацију рециклабилног отпада и трансфер станицама. До сада је изграђено 11 санитарних депонија.

Табела 18: Број и старост специјалних возила за одвожење комуналног отпада

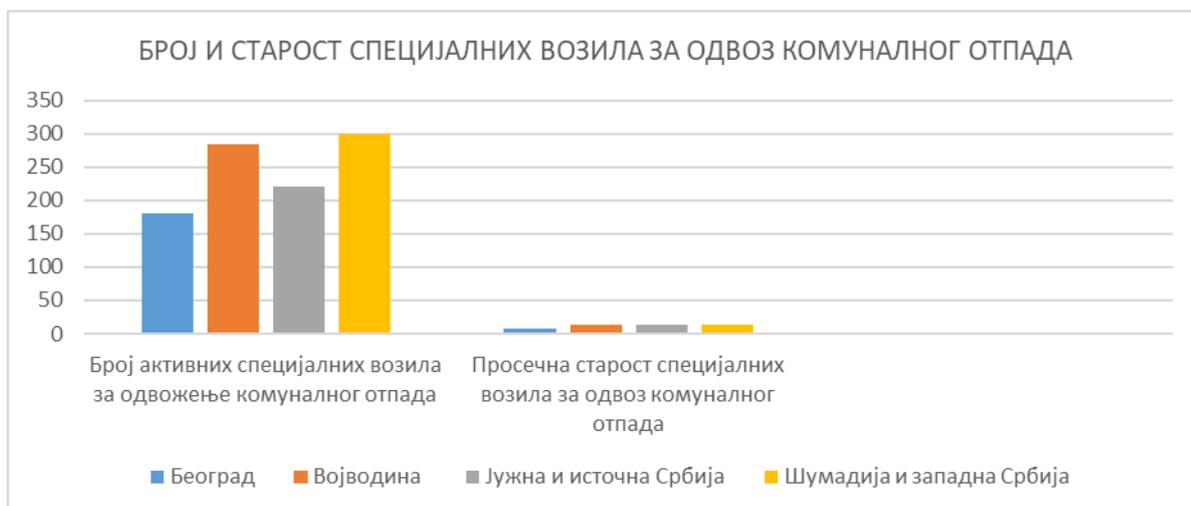
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ АКТИВНИХ СПЕЦИЈАЛНИХ ВОЗИЛА ЗА ОДВОЖЕЊЕ	ПРОСЕЧНА СТАРОСТ СПЕЦИЈАЛНИХ ВОЗИЛА ЗА ОДВОЗ СМЕЋА
-----------------------	--	--

	КОМУНАЛНОГ ОТПАДА	
Србија	991	13,56
Београд	181	8,4
Војводина	285	13,35
Јужна и источна Србија	220	14,13
Шумадија и западна Србија	299	13,10

На основу података које су доставиле 113 ЈЛС, у Републици Србији има 991 активно специјално возило за одвожење комуналног отпада. По једно специјализовано возило има 8 ЈЛС, док највише возила има Град Београд - 181.

Према пристиглим подацима просечна старост возила износи 13,56 година. У Београдском региону возила су просечне старости 8,4 година, у региону Војводине 13,35 година, у региону Јужне и источне Србије 14,13 док у региону Шумадије и западне Србије просечна старост возила износи 13,10 година. Најмању просечну старост возила има општина Нови Кнежевац 1 годину, док највећу просечну старост возила има општина Ражањ и она износи 34 године.

Графикон 18: Број активних специјалних возила за одвожење комуналног отпада и њихова просечна старост

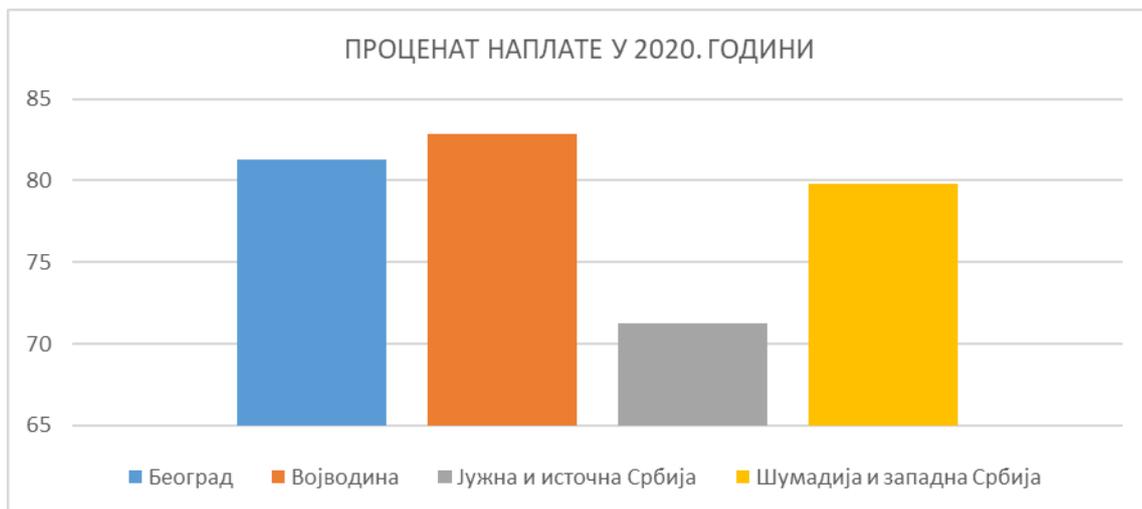
1.16. Финансијски показатељи - Приход, расход и инвестициона улагања у 2021. години

1.16.1. Разлог за праћење: -||-

1.16.2. Вредности:

83 ЈЛС је доставило податке о проценту наплате у 2021. години и он на републичком нивоу износи 80 %. Најнижи проценат наплате има општина Сечањ – 52 %, док највиши проценат наплате има општина Чока – 99,1%.

Графикон 19: Процент наплате у 2021. години

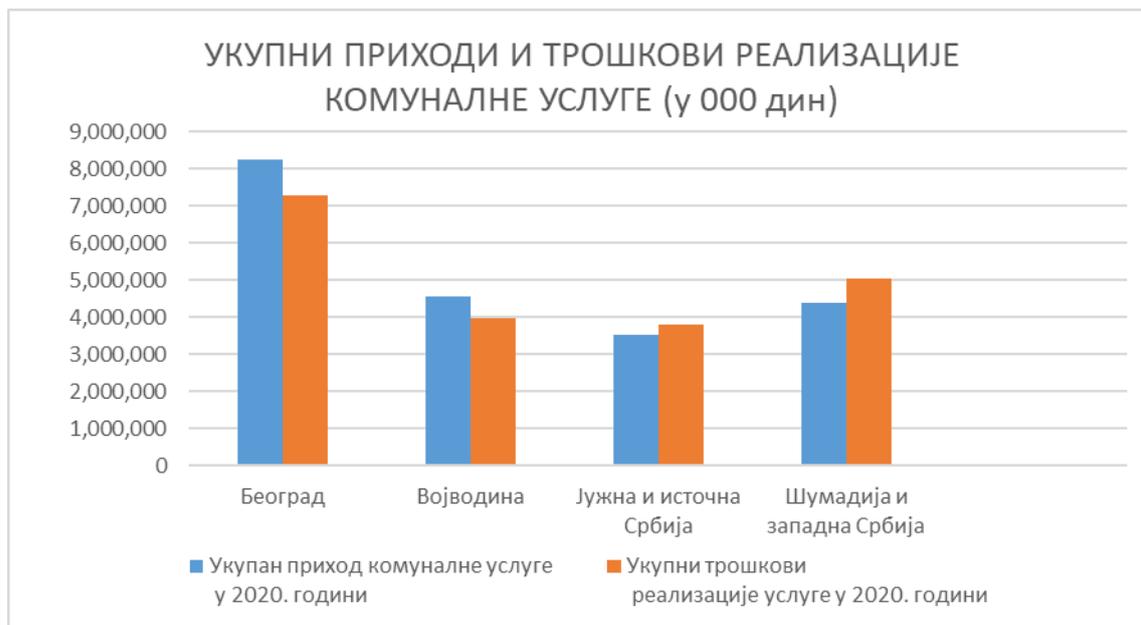
Табела 19: Приход и трошкови реализације услуге у 2021. години

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН ПРИХОД КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ У 2021. ГОДИНИ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ УСЛУГЕ
Србија	20.726.374.308	20.059.295.653
Београд	8.251.169.180	7.271.595.139
Војводина	4.564.918.887	3.983.768.576
Јужна и источна Србија	3.536.389.462	3.779.702.743
Шумадија и западна Србија	4.373.896.779	5.024.229.195

Податке о оствареном приходу од комуналне услуге је доставило 112 ЈЛС. Укупан приход од комуналне услуге за 2021. годину у 112 ЈЛС износи 20.726.374.308 динара. Најмањи приход од 3.431.000 динара остварила је општина Владимирци, док је највећи приход остварио град Београд 8.251.169.180 динара.

Укупни трошкови реализације услуге износе 20.059.295.653 динара. Највеће трошкове реализације услуге имао је град Београд у износу од 7.079.011.000 динара.

Графикон 20: Укупни приходи и трошкови реализације комуналне услуге

Табела 20: Реализоване инвестиције

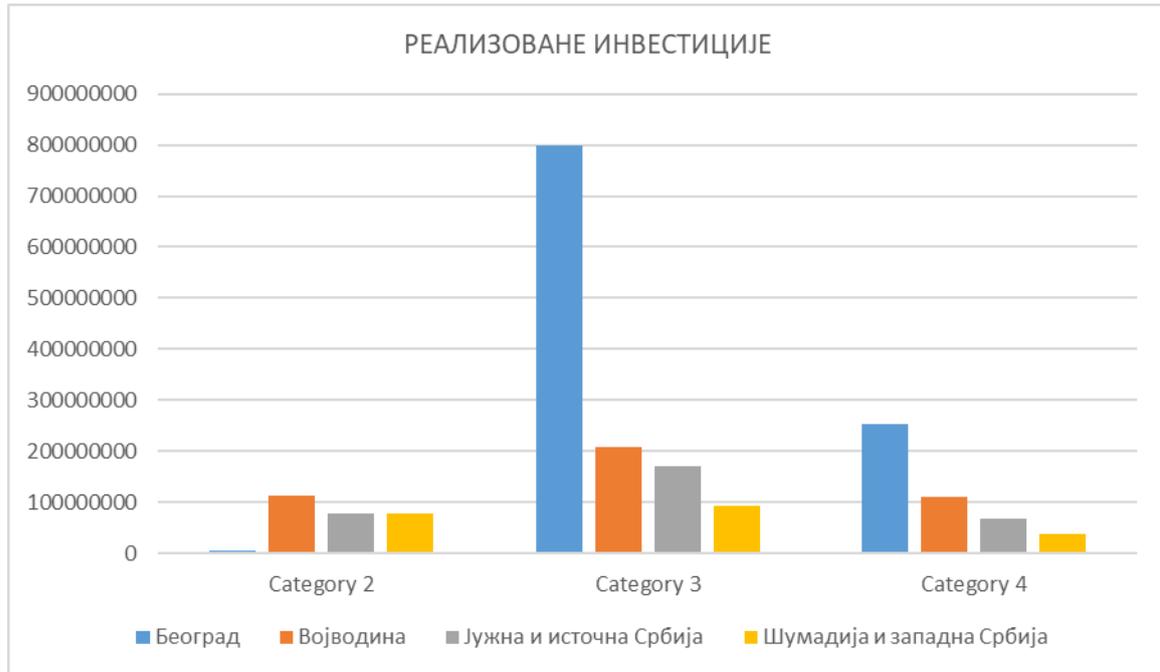
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ		
	ДЕПОНИЈЕ И ДРУГИ КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ	КОМУНАЛНА ВОЗИЛА	ПОСУДЕ ЗА САКУПЉАЊЕ И ОДЛАГАЊЕ ОТПАДА
Србија	275.881.094	1.271.726.668	465.866.668
Београд	4.950.000	799.298.495	252.423.731
Војводина	113.631.765	208.457.920	109.866.962
Јужна и источна Србија	78.456.623	171.100.005	66.505.455
Шумадија и западна Србија	78.842.706	92.870.248	37.070.520

Свега 22 ЈЛС је известило да је имало улагања у депоније и друге комуналне објекте и то у укупном износу од 275.881.094 динара. Највећа улагања имала је општина Трстеник у износу од 465.866.668 динара.

52 ЈЛС је у комунална возила инвестирало укупно 1.271.726.668 динара. Најнижа улагања имала је општина Ковачица у износу од 141.951 динара, док је највише инвестиција имао град Београд и то у износу од 710.262.000 динара.

Инвестиције у посуде за сакупљање и одлагање отпада реализоване су у 64 ЈЛС у укупном износу од 465.866.668 динара. Најнижа улагања је имала општина Крупањ у износу од 30.000 динара док је највиша улагања имала је општина Баточина у износу од 778.800 динара.

Графикон 21: Реализоване инвестиције у току 2021. године

ОБЛАСТ 5. ГРАДСКИ И ПРИГРАДСКИ ПРЕВОЗ ПУТНИКА

1.17. Показатељи обухвата - број превезених путника, регистрованих линија, активних возила

1.17.1. Разлог за праћење: -||-

1.17.2. Вредности:

Податке о комуналној делатности „Градски и приградски превоз путника“ доставило је 71 ЈЛС. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од стране 46,71 % ЈЛС.

Табела 22: Бр. превезених путника у градском и приградском саобраћају по регионима

ТЕРИТОРИЈАЛН И ОБУХВАТ	БРОЈ ПРЕВЕЖЕНИХ ПУТНИКА			
	ГРАДСКИ АУТОБУСК И САОБРАЋА Ј	ПРИГРАДСК И АУТОБУСК САОБРАЋА Ј	ТРОЛЕЈБУСК И И ШИНСКИ ГРАДСКИ И ПРИГРАДСКИ САОБРАЋАЈ	ЈАВНИ РЕЧНИ САОБРАЋА Ј
Србија	704.268.945	54.156.716	138.541.327	Нема достављени
Београд	645.892.091	30.000.000	138.541.327	

Војводина	36.970.798	9.103.376	0	x података
Јужна и источна Србија	9.018.735	9.075.813		
Шумадија и западна Србија	12.387.321	5.977.527		

Према пристиглим подацима које нам је доставила 71 ЈЛС укупан број превезених путника у градском аутобуском саобраћају у току 2021. године износи 704.268.945 путника. Највећи број превезених путника има Град Београд - 645.892.091

Укупан број превезених путника у приградском аутобуском саобраћају у току 2021. године износи 54.156.716 путника. Највише превезених путника у приградском саобраћају има град Београд 30.000.000 путника.

Укупан број превезених путника у тролејбуском и шинском градском и приградском саобраћају износи 138.541.327 путника.

Графикон 22: Број превезених путника

Табела 23: Број регистрованих линија у градском и приградском саобраћају

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ РЕГИСТРОВАНИХ ЛИНИЈА		БРОЈ АКТИВНИХ ВОЗИЛА У ГРАДСКОМ И ПРИГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ	УКУПАН БРОЈ СТАЈАЛИШТА У ГРАДСКОМ И ПРИГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ
	ГРАДСКИ САОБРАЋАЈ	ПРИГРАДСКИ САОБРАЋАЈ		
Србија	425	1.571	3.370	15.535
Београд	209	326	2.011	5.614
Војводина	104	541	484	2.871
Јужна и источна Србија	40	289	431	2.313

Шумадија и западна Србија	72	415	444	4.737
---------------------------	----	-----	-----	-------

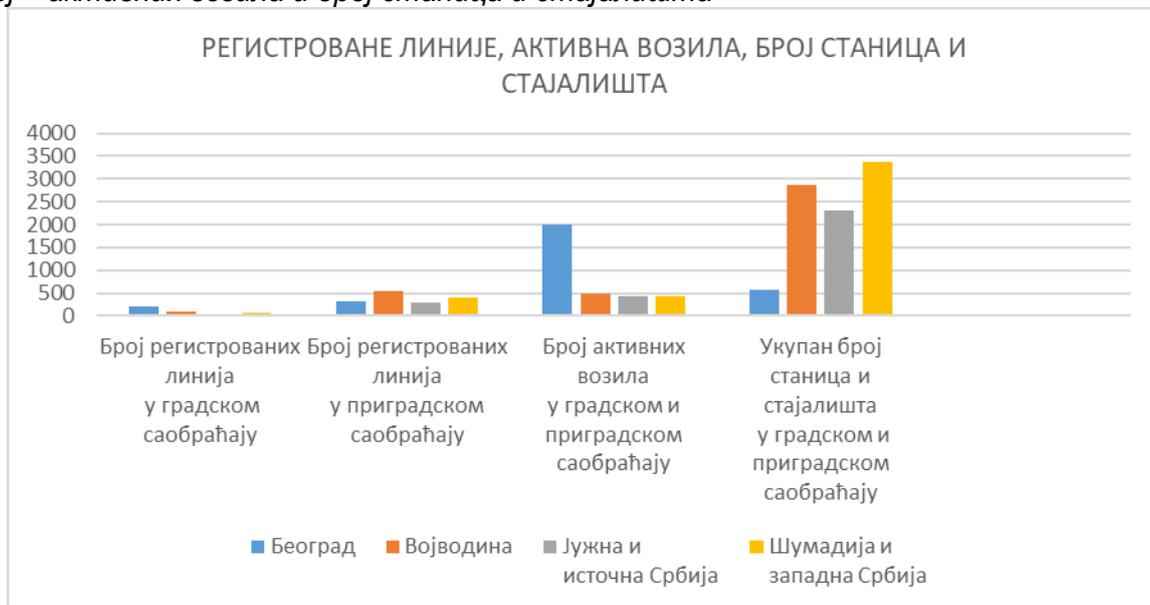
Према добијеним подацима у Републици Србији функционишу 425 регистрованих линија у градском саобраћају. Највише линија има град Београд 209 док пет јединица локалне самоуправе има по 1 регистровану линију.

У приградском саобраћају саобраћа 1.571 регистрована линија. Највише приградских линија има град Београд 321 док најмање линија – 1 има општина Сента.

У Републици Србији саобраћа 3.370 активних возила у градском и приградском саобраћају. Најмање активних возила имају општине Сента, Ражањ и Димитровград по 3, док највише има град Београд – 2.011 возила.

Укупно има 15.535 станица и стајалиште у градском и приградском саобраћају. Најмање станица и стајалишта имају општине Србобран и Сента по 10, док највише има град Београд – 5.614.

Графикон 23: Регистроване линије у градском и приградском саобраћају, број активних возила и број станица и стајалишта

1.18. Финансијски показатељи – цене превоза, приход корисника, приходи, трошкови и инвестиције

1.18.1. Разлог за праћење: -||-

1.18.2. Вредности:

Табела 24: Цена возне карте у градском и приградском саобраћају

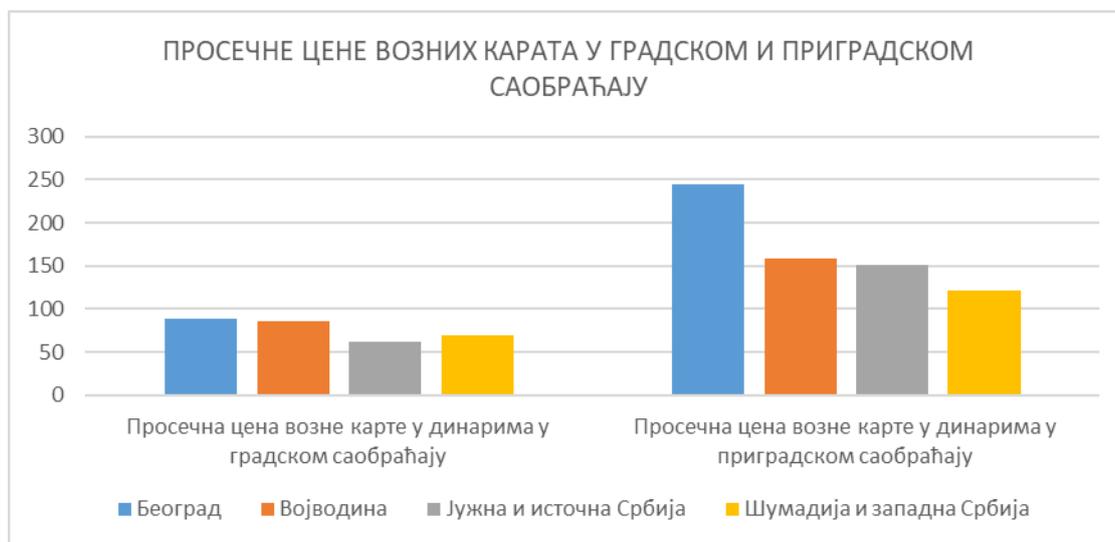
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ЦЕНА ВОЗНЕ КАРТЕ У ГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ	ЦЕНА ВОЗНЕ КАРТЕ У ПРИГРАДСКОМ САОБРАЋАЈУ
Србија	77	142
Београд	89	244
Војводина	86	159
Јужна и источна Србија	63	151
Шумадија и западна	69	122

Србија		
--------	--	--

На основу података које су доставиле 33 ЈЛС, просечна цена карте у градском саобраћају према пристиглим подацима на нивоу Републике Србије износи 77,26 динара. Просечна цена једне возње у градском саобраћају најнижа је у граду Бору и износи 13,71 динар- док је највиша у општини Ражањ и износи 172,00 динара.

Просечна цена карте у приградском саобраћају на нивоу Републике Србије износи 142,16 динара. Просечна цена једне возње у приградском саобраћају најнижа је у Бору и износи 13,71 динара док је највиша у општини Сврљиг и износи 310 динара.

Графикон 24: Просечне цене возних карата у градском и приградском саобраћају

Табела 25: Реализоване инвестиције у комуналне објекте, опрему и возила

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ПРИХОД ОД КОРИСНИКА УСЛУГЕ У 2021. ГОДИНИ		
	НАПЛАЋЕНЕ КАРТЕ	ПРИХОД ОД КОРИСНИКА КОЈИ УСЛУГУ ПЛАЋАЈУ ПО РЕДОВНОЈ ЦЕНИ	ПРИХОД ОД КОРИСНИКА КОЈИ УСЛУГУ ПЛАЋАЈУ ПО ПОВЛАШЋЕНОЈ ЦЕНИ
Србија	11.653.576.997,18	9.621.991.166,60	2.181.667.927,71
Београд	6.114.397.915	5.524.890.782	589.507.133
Војводина	2.710.080.749,85	2.179.562.814,00	440.189.025,00
Јужна и источна Србија	1.274.445.546,23	1.157.694.165,16	277.332.917,07
Шумадија и западна Србија	1.554.652.785,81	759.843.405,21	874.638.852,58

На основу пристиглих података од 46 ЈЛС укупан приход од наплаћених карата износи 11.653.576.997 динара. Приход од корисника који услугу плаћају

по редовној цени износи 9.621.991.167 динара, док приход од корисника који услугу плаћају по повлашћеној цени износи динара.

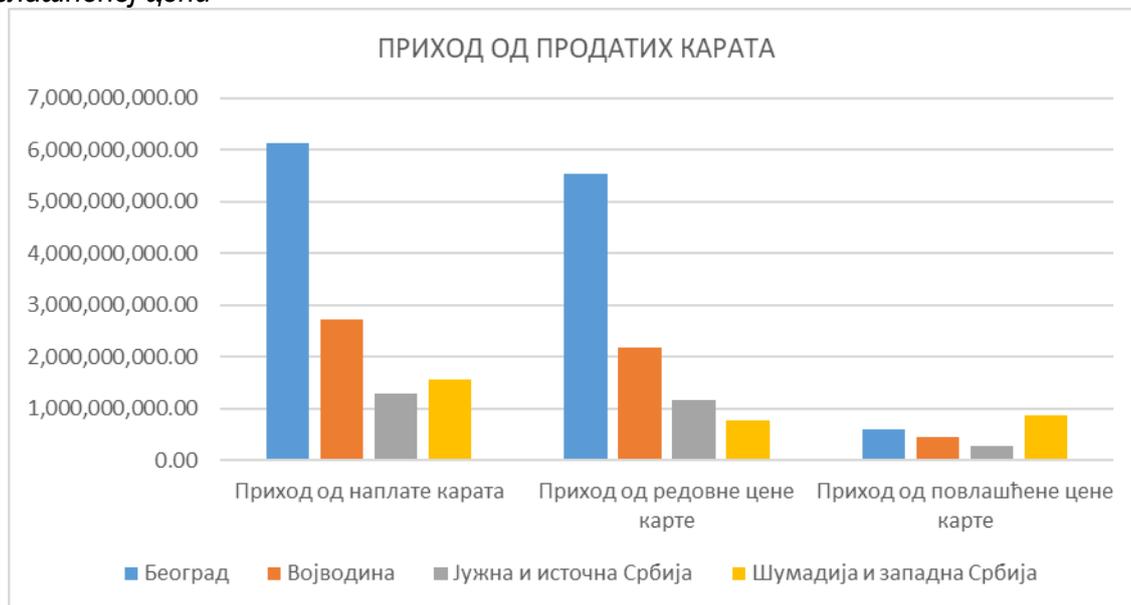
Највећи приход од наплаћених карата имао је град Београд у износу од 6.114.397.915 динара.

Највећи приход имао од корисника који услугу плаћају по редовној цени имао је град Београд у износу од 5.524.890.782 динара.

динара.

Највећи приход од корисника који услугу плаћају по повлашћеној цени имао је град Београд у износу од 589.507.133 динара.

Графикон 25: Приход од корисника који услугу плаћају по редовној цени и по повлашћеној цени

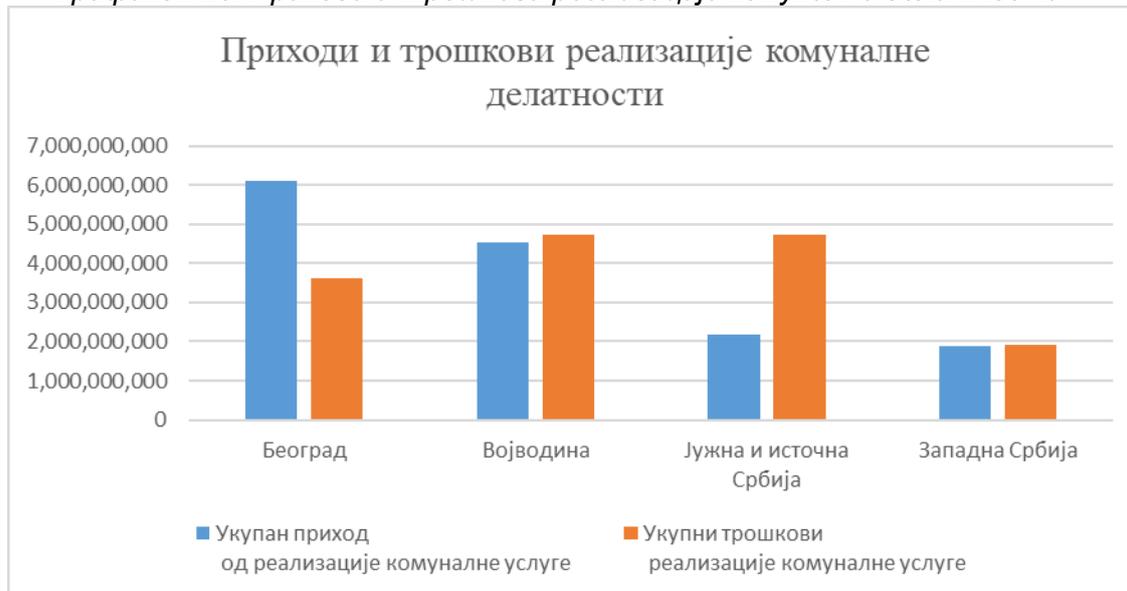
Табела 26. Приходи, трошкови, инвестиције у објекте и инвестиције у возила

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН ПРИХОД ОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ
Србија	14.701.288.358	12.551.095.901
Београд	6.114.397.915	3.634.794.427
Војводина	4.524.583.741	4.744.045.310,00
Јужна и источна Србија	2.185.432.398	2.256.493.748
Шумадија и западна Србија	1.876.874.304	1.915.762.416

На основу података које су нам доставиле 38 ЈЛС укупан приход од реализације комуналне услуге на територији Републике Србије износи 14.701.288.357,92 динара. Најмањи приход остварила је општина Жагубица у износу од 14.701.288.357,92 динара док је највећи приход остварио град Београд у износу од 6.114.397.915 динара.

Укупни трошкови реализације комуналне услуге на територији Републике Србије износи 12.551.095.901 динара. Најмање трошкове реализације комуналне услуге имала је општина Жагубица у износу од 1.700.000 динара.

Графикон 26: Приходи и трошкови реализације комуналне делатности

Табела 27: Реализоване инвестиције у објекте и возила

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОБЈЕКТЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ВОЗИЛА
Србија	120.524.558	1.188.768.883
Београд	0	720.000.000
Војводина	108.615.157	69.801.428
Јужна и источна Србија	8.632.062	264.135.264
Шумадија и западна Србија	3.277.338	134.832.191

На основу података које нам је доставило 71 ЈЛС, 8 њих је имало реализоване инвестиције у објекте док је њих 17 имало реализоване инвестиције у возила. На основу достављених података на нивоу Републике Србије 120.524.557 динара инвестирано је у објекте док је 1.188.768.883 динара инвестирано у возила.

Најмање инвестиције у објекте имала је општина Аранђеловац 57.338 динара док је највеће инвестиције имао град Београд 86.030.854 динара. Најмање инвестиције у возила имала је општина Мали Зворник у износу од 980.000 динара, док је највеће инвестиције имао град Нови Сад у износу од 100.486.000 динара.

Јавни превоз путника у градским подручјима је значајно већи у односу на ванградска подручја. Више од трећине становништва Републике Србије живи у шест највећих градских насеља и у њима се реализује око 95% путовања. С обзиром на то да 75% становништва живи у градовима, транспортним услугама и инфраструктури у градовима потребна је посебна пажња.

Стратешки циљеви јавног градског и приградског превоза путника морају бити одређени на државном нивоу, а локална самоуправа треба да буде стимулисана да би те циљеве реализовала у оквиру свог специфичног окружења, услова, интереса и расположивих средстава. Специфични циљеви

су: 1) припремање дугорочних планова (и буџета) за јавни градски и приградски превоз путника; 2) повећање капацитета и нивоа квалитета услуга у јавном градском и приградском превозу путника; 3) стимулисање коришћења јавног градског и приградског превоза путника уместо приватних возила у градским подручјима; 4) припремање програма за ограничење коришћења моторних возила у градским подручјима; 5) интегрисање градске и транспортне мреже државних путева; 6) модернизовање возних паркова; 7) побољшање пројеката уличних мрежа и управљања паркирањем; 8) развијање резервисане транспортне инфраструктуре за јавни, пешачки и бициклички саобраћај и транспорт где год је то могуће; 9) усмеравање транзитних токова ван градских подручја побољшањем инфраструктуре; 10) прилагођавање транспортне инфраструктуре и возила специфичним групама корисника (деца, особе са посебним потребама, старије особе итд.).

ОБЛАСТ 6. УПРАВЉАЊЕ ГРОБЉИМА И САХРАЊИВАЊЕ И ПОГРЕБНА ДЕЛАТНОСТ

Од 152 ЈЛС и градских општина, податке о комуналној делатности „Управљање и сахрањивање и погребна делатност“ доставило је 116 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од стране 76,32 % ЈЛС.

1.19. Показатељи обухвата – капацитет

1.19.1. Разлог за праћење: -||-

1.19.2. Вредности:

Табела 28: Активна гробља и гробља којима не управља ЈКП на територији ЈЛС

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ АКТИВНИХ ГРОБАЉА	БРОЈ ПАСИВНИХ И СПОМЕН ГРОБАЉА	БРОЈ ГРОБАЉА КОЈИМА НЕ УПРАВЉАЈУ ЈКП	УКУПАН БРОЈ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА КОЈА НЕМАЈУ ГРОБЉЕ
Србија	1.576	264	1.803	55
Београд	114	13	23	0
Војводина	369	61	121	17
Јужна и источна Србија	593	106	553	13
Шумадија и западна Србија	500	84	1.106	25

Према подацима пристиглим од 116 ЈЛС у Републици Србији има 1.576 активних гробаља. По једно активно гробље има 22 ЈЛС док највише активних гробаља има град Чачак 140 .

Укупно има 264 пасивних и спомен гробаља. Ни једно пасивно или спомен гробље нема 48 ЈЛС, 17 ЈЛС имају по једно пасивно или спомен гробље.

Према достављеним подацима о броју гробаља којима не управља ЈКП на територији ЈЛС, 93 ЈЛС је доставила податке и на основу њих тај број је 1.803 гробаља. Гробља којима не управља ЈКП на својој територији нема 28

ЈЛС, 7 ЈЛС су доставиле податке о поседовању по једног гробља којима не управља ЈКП.

У Републици Србији има укупно 55 насељених места која немају гробље.

Графикон 27: Број активних, пасивних или спомен гробаља као и број гробаља којима не управља ЈКП на територији ЈЛС

Табела 29: Сахране и извршене кремације

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ САХРАНА	БРОЈ САХРАНА НА ГРОБЉИМА КОЈИМА НЕ УПРАВЉА ЈКП	БРОЈ КРЕМАЦИЈА
Србија	63.481	3.978	4.378
Београд	17.461	420	3.678
Војводина	23.108	951	700
Јужна и источна Србија	11.289	1.487	0
Шумадија и западна Србија	11.623	1.120	0

На основу података прикупљених од 114 ЈЛС у току 2021. године укупно је била 63.481 сахрана на гробљима на којима управља ЈКП, 3.978 сахрана на гробљима на којима не управља ЈКП као и 4.378 кремација. Најмањи број сахрана организован је у општини Уб – 7, док је највећи број сахрана организован у граду Београду – 14.504.

У току 2021. године у Републици Србији извршено је 3.978 кремација, од чега 3.678 у Београду и 700 кремација у Новом Саду.

Графикон 28: Број извршених сахрана и кремација у току 2021. године

1.20. Финансијски показатељи – цене погребних услуга, приходи, расходи и инвестиције

1.20.1. Разлог за праћење: -||-

1.20.2. Вредности:

Табела 30: Трошкови сахране у гробно место и трошкови кремирања посмртних остатака

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ТРОШКОВИ САХРАНЕ У ГРОБНО МЕСТО - ПРОСЕЧНО	ТРОШКОВИ КРЕМИРАЊА ПОСМРТНИХ ОСТАКА - ПРОСЕЧНО
Србија	13.160	16.294
Београд	17.086	35.171
Војводина	14.992	7.755
Јужна и источна Србија	12.139	5.957
Шумадија и западна Србија	11.076	0

Просечна висина трошкова сахране у гробно место износи 13.160 динара. На основу података које су доставиле 98 ЈЛС а односе се на трошкове сахране у гробно место, дошло се до податка да су најнижи трошкови у општини Житорађа и износе 3.000 динара.

Према достављеним подацима од стране 3 ЈЛС, трошкови кремације су најнижи у општини Кладово и износе 5.957 динара док су највиши у граду Београду и износе 35.171 динара. Просечни трошкови кремирања посмртних остатака у Републици Србији износе 16.294 динара.

Графикон 29: Просечни трошкови сахране у гробно место и просечни трошкови кремирања посмртних остатака

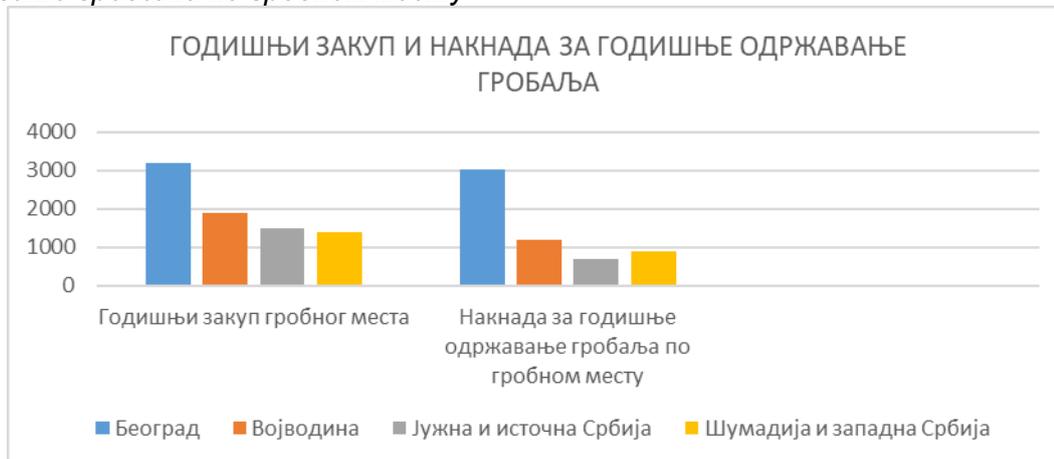
Табела 31: Годишњи закуп гробног места и накнада за годишње одржавање гробаља по гробном месту

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ГОДИШЊИ ЗАКУП ГРОБНОГ МЕСТА - ПРОСЕЧНО	НАКНАДА ЗА ГОДИШЊЕ ОДРЖАВАЊЕ ГРОБАЉА ПО ГРОБНОМ МЕСТУ - ПРОСЕЧНО
Србија	1.604	963
Београд	3.182	3.027
Војводина	1.889	1.185
Јужна и источна Србија	1.484	697
Шумадија и западна Србија	1.385	887

На основу података које су доставиле 85 ЈЛС, просечни годишњи закуп гробног места износи 1.604 динара, при чему је најнижи у Крушевцу и износи 148 динара док је највиши у општини Бач у износу од 11.250 динара.

Просечна накнада за годишње одржавање гробаља по гробном месту износи 9636 динара при чему најнижа надокнада је у општини Кладово и износи 100 динара док је највиша у општини Нови Пазар и износи 4.600 динара.

Графикон 30: Цена годишњег закупа гробног места и накнада за годишње одржавање гробаља по гробном месту

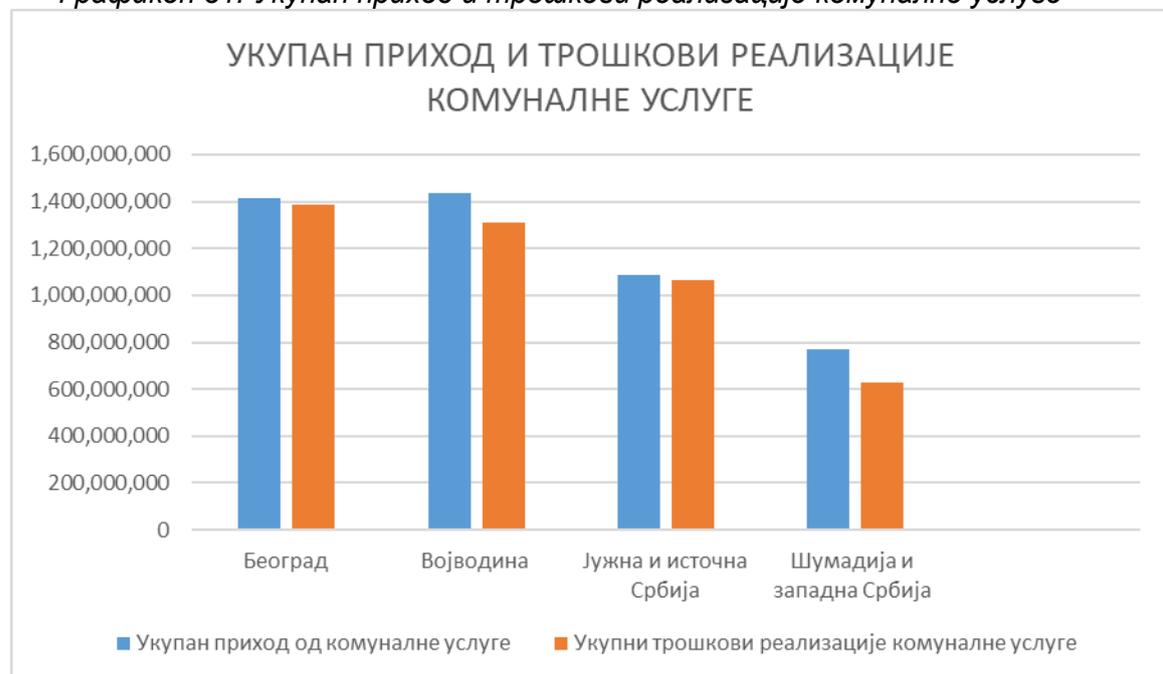
Процент наплате услуга у 2021. години на републичком нивоу износи 77,13%. Најнижи проценат наплате имају општине Љиг и Кнић – 50% док највиши проценат имају три општине Топола, Лучани, Нови Пазар и Владимирци у износу од 100%.

Табела 32: Укупан приход и трошкови реализације комуналне услуге

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН ПРИХОД ОД КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ
Србија	4.705.084.143	4.388.934.655
Београд	1.413.990.000	1.385.710.000
Војводина	1.435.018.118,25	1.308.178.939,69
Јужна и источна Србија	1.088.166.334,48	1.067.064.218,40
Шумадија и западна Србија	767.909.690,85	627.981.496,55

Укупан приход од комуналне услуге у 2021. години износи 4.705.084.143 динара, док укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 4.388.934.655 динара.

Графикон 31: Укупан приход и трошкови реализације комуналне услуге

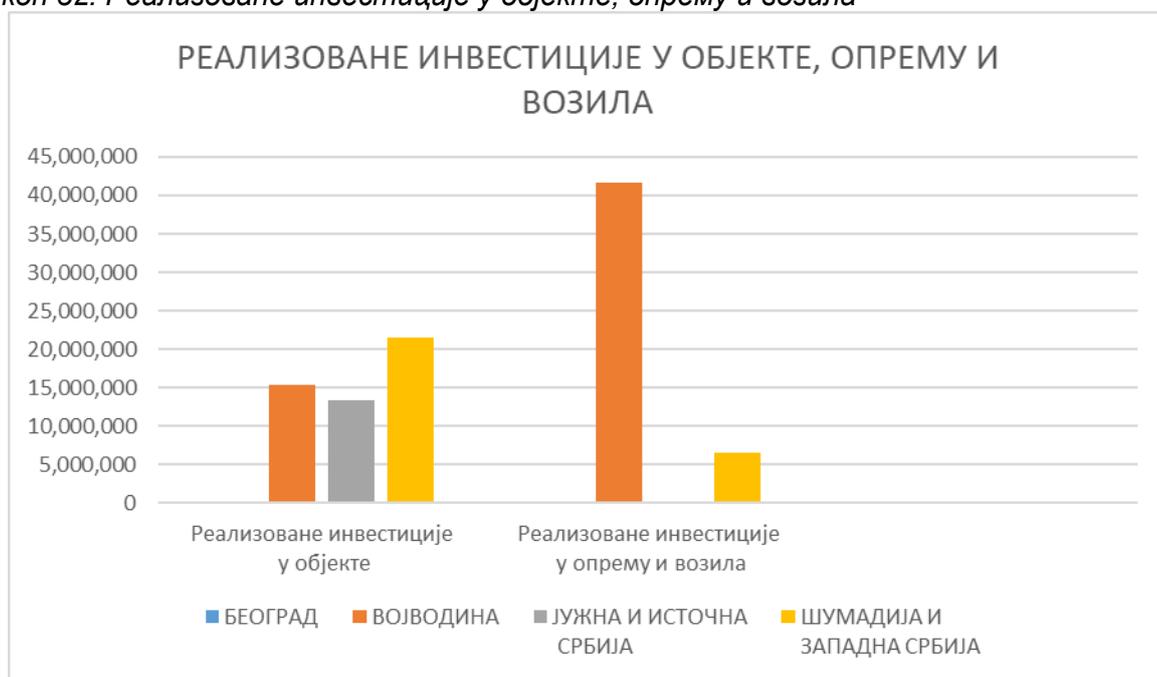
Табела 33: Реализоване инвестиције у објекте, опрему и возила

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОБЈЕКТЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОПРЕМУ И ВОЗИЛА
Србија	51.690.880	48.505.185
Београд	142.734	104.841
Војводина	15.393.402	41.721.132
Јужна и источна Србија	13.392.149	0

Шумадија и западна Србија	21.564.594	6.499.197
---------------------------	------------	-----------

Од 57 ЈЛС које су доставиле податке о овој комуналној делатности, улагања у комуналне објекте у току 2021. године имало је 28 ЈЛС у износу од 51.690.880 динара док је улагања у опрему и возила имало 13 ЈЛС у износу од 48.505.185 динара.

Графикон 32: Реализоване инвестиције у објекте, опрему и возила

ОБЛАСТ 7. УПРАВЉАЊЕ ЈАВНИМ ПАРКИРАЛИШТИМА

Од 152 ЈЛС и градских општина податке о комуналној делатности „Управљање јавним паркиралиштима“ доставило је 68 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 44,74 % ЈЛС.

1.21. Показатељи обухвата - капацитети

1.21.1. Разлог за праћење: -||-

1.21.2. Вредности:

Табела 34: Број насељених места и број становника у насељеним местима у којима је организована комунална делатност

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА	БРОЈ СТАНОВНИКА
Србија	77	3.599.008
Београд	1	1.694.480
Војводина	26	653.881
Јужна и источна Србија	19	534.262
Шумадија и западна Србија	29	716.385

Према подацима достављеним од стране 68 ЈЛС укупно има 77 насељена места у којима је организована комунална делатност са укупно 3.599.008 становника.

Графикон 33: Број становника у насељеним местима у којима је организована комунална делатности

Табела 35: Капацитети и обухват

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ ПАРКИНГ МЕСТА	
	ОТВОРЕНА ЈАВНА ПАРКИРАЛИШТА	НАДЗЕМНЕ/ПОДЗЕМНЕ ЈАВНЕ ГАРАЖЕ
Србија	79.182	11.523
Београд	26.417	8.896
Војводина	24.718	367
Јужна и источна Србија	7.541	630
Шумадија и западна Србија	20.506	4.630

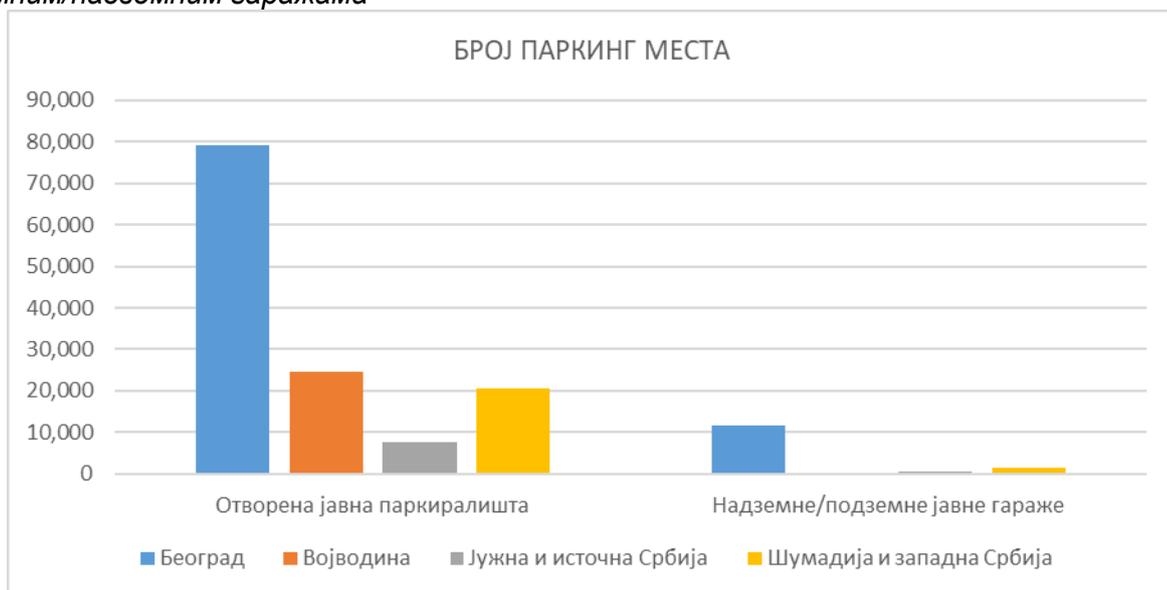
Према достављеним подацима од стране 47 ЈЛС у Републици Србији постоји 79.182 паркинг места на отвореним јавним паркиралиштима. Најмањи број паркинг места на отвореним паркиралиштима, према достављеним подацима има општина Бољевац - 100 а највећи број има град Београд - 26.417.

Укупан број паркинг места у надземним/подземним јавним гаражама у Републици Србији, приказан је на основу достављених извештаја од стране 10 ЈЛС износи 11.523 паркинг места. Укупно 15 ЈЛС се изјаснило да немају

надземне/подземне гараже. Најмање паркинг места у надземним/подземним јавним гаражама у градовима који имају јавне гараже је у Јагодини - 82 док је највише паркинг места у Београду - 8.896.

Број специјализованих возила за одвожење непрописно паркираних возила, на основу достављених података од стране 24 ЈЛС, износи 67 возила. Да не поседују возила за одвожење непрописно паркираних возила изјаснило се 30 ЈЛС, 18 ЈЛС имају по једно возило док највише возила има град Београд, укупно 31 возило.

Графикон 34: Број паркинга места на отвореним јавним паркиралиштима и у подземним/надземним гаражама

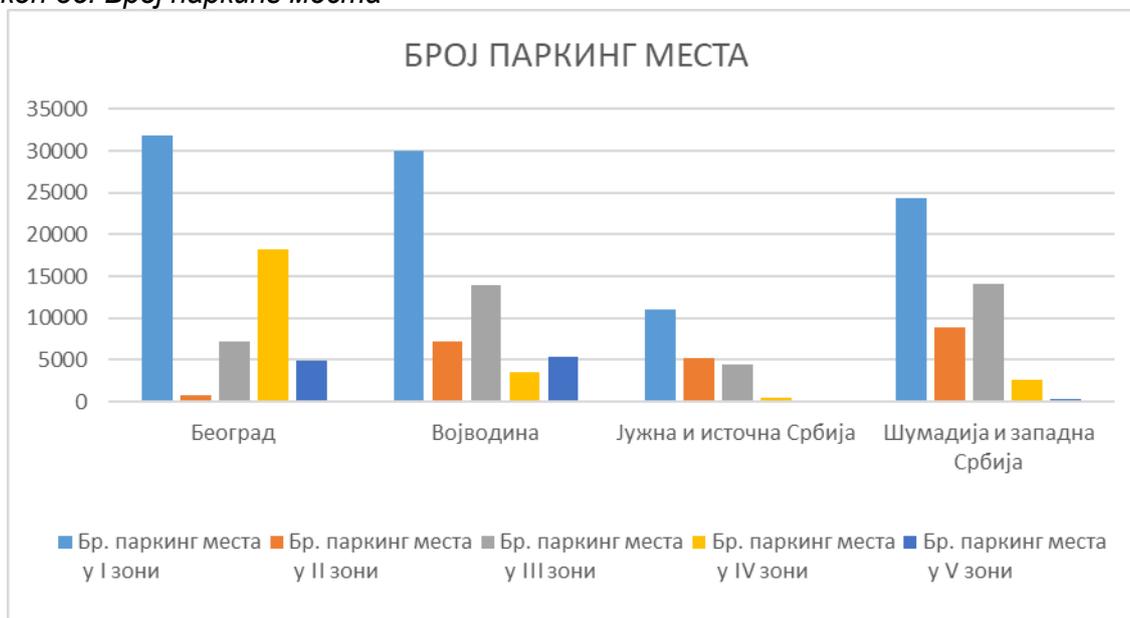

Табела 35: Зонско паркирање – капацитети и просечна цена услуге у 2020. години у динарима

ТЕРИТОРИЈА ЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН БР. ПАРКИНГ МЕСТА У РЕЖИМУ ЗОНСКОГ ПАРКИРА ЊА	БР. ПАРКИ НГ МЕСТА У ПРВОЈ ЗОНИ	БР. ПАРКИ НГ МЕСТА У ДРУГО Ј ЗОНИ	БР. ПАРКИ НГ МЕСТА У ТРЕЋО Ј ЗОНИ	БР. ПАРКИНГ МЕСТА У ЧЕТВРТ ОЈ ЗОНИ	БР. ПАРКИ НГ МЕСТА У ПЕТОЈ ЗОНИ
Србија	98.175	22.578	40.041	25.016	10.668	231
Београд	31.813	812	7.238	18.283	4.955	196
Војводина	30.066	7.145	13.941	3.576	5.404	0
Јужна и источна Србија	10.998	5.261	4.446	534	0	0
Шумадија и западна Србија	24.323	8.931	14.120	2.623	309	35

На основу података које су доставиле 63 ЈЛС укупно има 98.175 паркинг места у режиму зонског паркирања на територији републике Србије. Најмање паркинг места има у општинама Деспотовац и Босилеград по 30, док највише паркинг места има град Београд – 31.813.

Графикон 35: Број паркинга места

1.22. Финансијски показатељи – цене, приход, расход и инвестициона улагања

1.22.1. Разлог за праћење: -||-

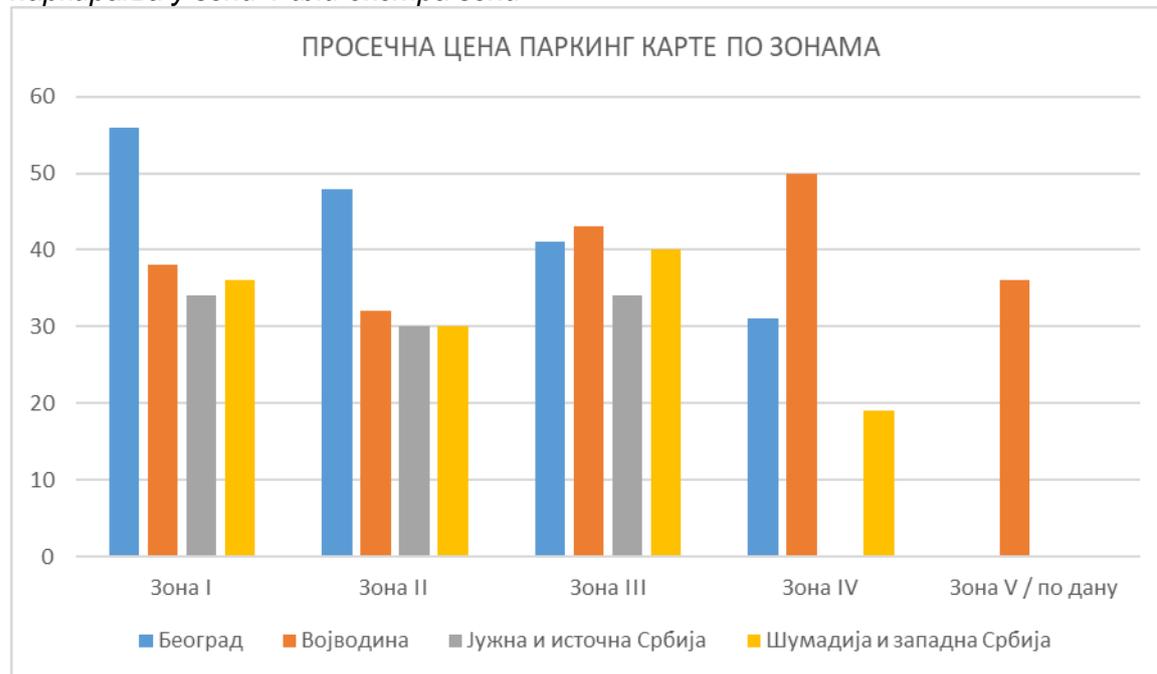
1.22.2. Вредности:

Табела 36: Просечна цена паркинг карте по започетом сату по зонама

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	I ЗОНА	II ЗОНА	III ЗОНА	IV ЗОНА	V ЗОНА
Србија	37	30	40	40	53
Београд	56	48	41	31	70
Војводина	38	32	43	50	36
Јужна и источна Србија	34	30	34	0	0
Шумадија и западна Србија	36	30	40	19	0

На основу пристиглих података од стране 64 ЈЛС, просечна цена паркинг карте у првој зони по започетом сату на нивоу Републике Србије износи 37 динара. Цена паркинг карте по започетом сату најнижа је у општинама Осечина и Крупањ и износи 20,00 динара док је највиша у Чачку и износи 65 динара.

Графикон 36: Просечна цена паркинг карте по започетом сату и за један сат паркирања у зони 1 или екстра зони

Табела 37: Уклањање непрописно паркираних моторних возила по категоријама

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКЛАЊАЊЕ НЕПРОПИСНО ПАРКИРАНИХ МОТОРНИХ ВОЗИЛА (УТОВАР, ИСТОВАР И ЧУВАЊЕ ДО 24 САТА) – ПО КАТЕГОРИЈАМА ПРОСЕЧНО					
	ДО 800 kg	801-1330 kg	1331-1900 kg	1901 kg – 4 t	4t – 14t	ПРЕКО 14 t
Србија	4.821	5.792	7.534	9.362	14.069	17.123
Београд	6.000	8.830	13.245	19.867	30.000	45.000
Војводина	4.433	5.340	7.440	8.646	9.236	3.989
Јужна и источна Србија	5.017	6.260	8.250	11.422	15.828	20.991
Шумадија и западна Србија	4.453	5.033	5.804	6.888	12.723	12.136

На основу података о уклањању непрописно паркираних моторних возила по категоријама, које је нам је доставило 10 ЈЛС, просечна цена уклањања моторних возила до 800 kg, на нивоу Републике Србије износи 4.821 динара. Најјефтиније уклањање је у општини Кикинда и износи 3.000 динара док је најскупље у Шиду – 6.166 динара.

Просечна цена уклањања моторних возила од 800 до 1.330 kg, на нивоу Републике Србије износи 5.792 динара. Најјефтиније уклањање је у општини

Киkinда и износи 3.600 динара док је најскупље у Врању и општини Сремска Митровица и износи 9.000,00 динара.

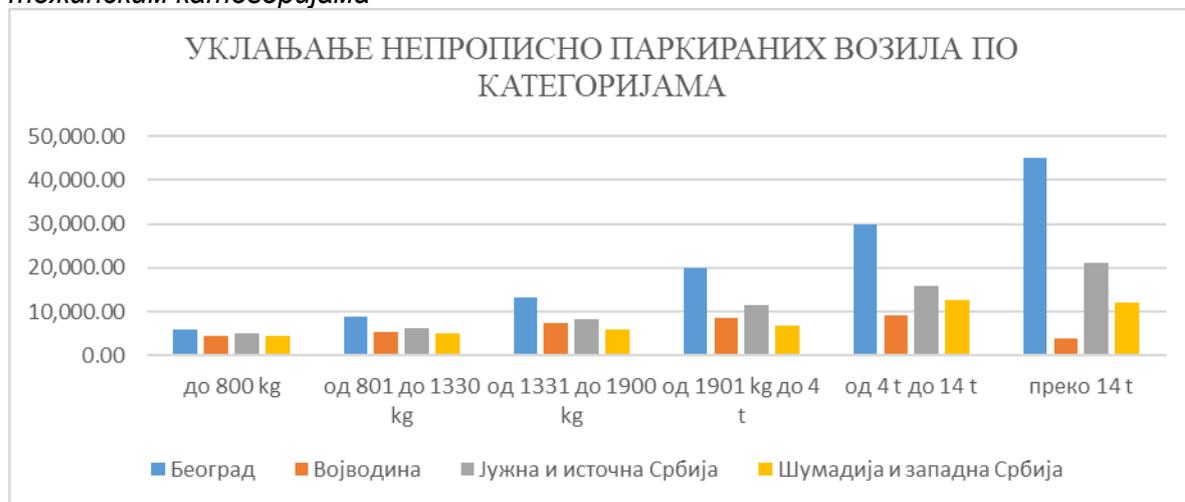
Просечна цена уклањања моторних возила од 1331 до 1900 kg, на нивоу Републике Србије износи 7.534 динара. Најјефтиније уклањање је у Новом Пазару и износи 3.966 динара док је најскупље у Смедереву и Сремској Митровици и износи 13.500,00 динара.

Просечна цена уклањања моторних возила од 1901 kg до 4 t, на нивоу Републике Србије износи 9.362 динара. Најјефтиније уклањање је у Ужицу - 4.000,00 динара док је најскупље у Смедереву и износи 20.250 динара.

Просечна цена уклањања моторних возила од 4 t до 14 t, на нивоу Републике Србије износи 14.069 динара. Најјефтиније уклањање је у граду Панчеву - 4.167 динара док је најскупље у граду Крагујевцу и износи 30.890,00 динара.

Просечна цена уклањања моторних возила преко 14 t, на нивоу Републике Србије износи 17.123 динара. Најјефтиније уклањање је у граду Панчеву и износи 4.167 динара док је најскупље у граду Смедереву и износи 45.563 динара.

Графикон 37: Цена за уклањање непрописно паркираних возила по тежинским категоријама

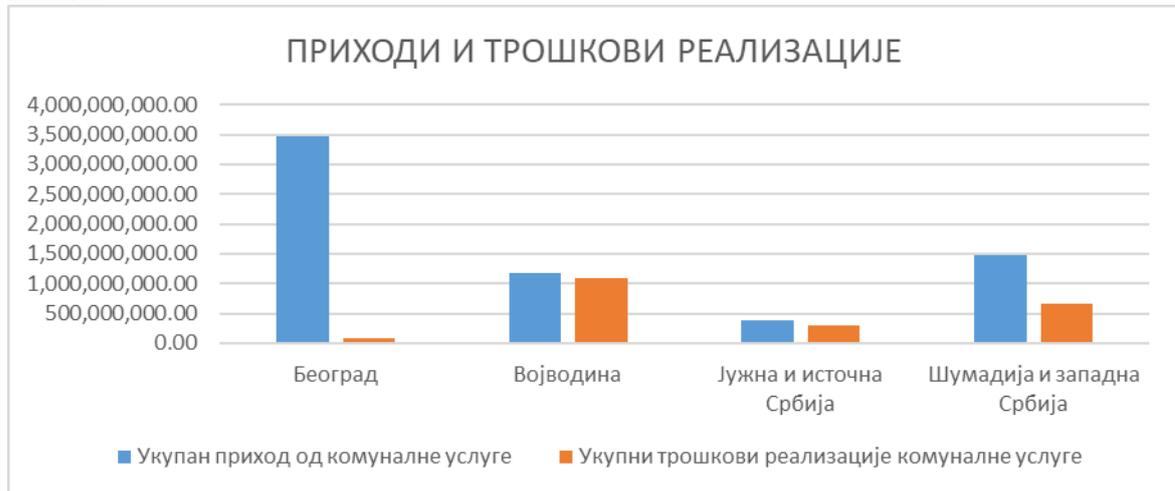
Табела 38: Укупан приход и трошкови реализације комуналне услуге у 2021. години

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН ПРИХОД ОД КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ
Србија	6.515.045.351	2.158.759.640
Београд	3.476.402.522	88.692.968
Војводина	1.167.917.328	1.088.714.523
Јужна и источна Србија	374.473.169	290.847.902
Шумадија и западна Србија	1.468.717.246	663.141.860

На основу података које је доставила 61 ЈЛС укупан приход од комуналне услуге износи 6.515.402.522 динара. Најмањи приход од комуналне услуге остварила је општина Димитровград у износу од 718.580 динара док је највећи приход остварио град Београд у износу од 3.476.402.522 динара.

Укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 2.158.759.640 динара. Најниже трошкове реализације имала је општина Димитровград у износу од 314.787 динара док је највише трошкове реализације имао град Нови Сад у износу од 670.960.060 динара

Графикон 38: Укупан приход и трошкови реализације комуналне услуге у 2021. години

Табела 39: Реализоване инвестиције

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА		
	КОМУНАЛНИ ОБЈЕКТИ	КОМУНАЛНА ОПРЕМА И ВОЗИЛА	ДРУГА ОПРЕМА
Србија	561.788.119	56.247.148	298.329.805
Београд	452.956.576	0	267.107.423
Војводина	77.930.757	26.145.148	12.846.904
Јужна и источна Србија	1.150.000	18.367.000	9.923.115
Шумадија и западна Србија	29.750.786	11.735.000	8.452.363

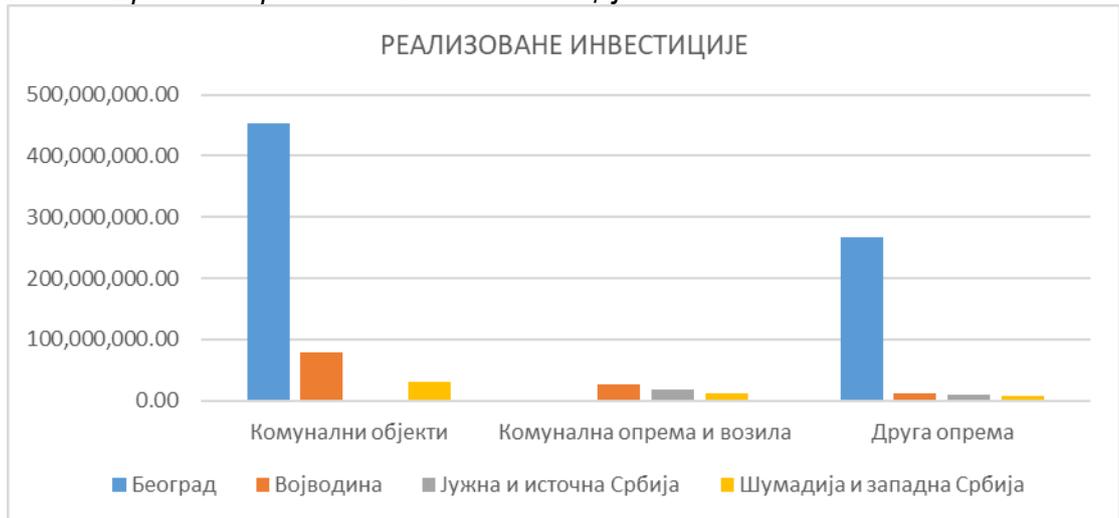
На основу пристиглих података од стране 45 ЈЛС само 10 ЈЛС су имале инвестиције у комуналне објекте и то у укупном износу од 561.788.119 динара. Од ЈЛС које су имале улагања у комуналне објекте најмања улагања је имала општина Кучево у износу од 250.000 динара док је највећа улагања имао град Београд у износу од 452.956.576 динара.

Укупна улагања у комуналну опрему и возила износе 56.247.148 динара. Од ЈЛС које су имале улагања у комуналну опрему и возила најмања улагања је имала општина Сомбор у износу од 246.072 динара док је највећа улагања имао град Смедерево у износу од 17.179.000 динара.

Укупна улагања у другу опрему износе 298.329.805 динара. Од ЈЛС које су имале улагања у комуналну опрему и возила, најмања улагања имала је

општина Сремска Митровица у износу од 11.583 динара, док је највећа улагања имао град Београд у износу од 267.107.423 динара.

Графикон 39: Вредност реализованих инвестиција

Паркирање је делатност која се интензивно развија пратећи динамику модерног живота и у том смислу у овој области постоје константни захтеви који иницирају брзо и ефикасно прилагођавање са сталним изменама и допунама у самој у стратегији управљања паркирањем. Због тога предузећа која се баве овом делатношћу константно анализирају нове захтеве корисника, примењени режим и примењену тарифну политику, а исто тако разматрају и могућност инвестиционог развоја у погледу нових капацитета за паркирање.

Оснивање јавно-комуналних предузећа која се баве делатношћу паркирања у свим срединама имало је пре свега за циљ да уведе комунални ред у тој области који до тада није постојао. Интензивна урбанизација и убрзан развој градских средина наметнуле су брза и ефикасна решења. Увођењем зона наплате и обезбеђивањем веће измене возила у централном градском језгру добило се на проходности саобраћајница, али и смањењу броја неправилно паркираних возила нарочито оних посетилаца који имају за циљ кратко време задржавања. Оптимизација система се углавном огледа у променама тарифног система за поједине категорије, као и измене режима паркирања.

Највећи проблеми у управљању јавним паркиралиштима јесу наплативост посебних дневних карти, па је потребно детаљније урадити анализу истих и пронаћи најадекватнији начин како би се корисници јавних паркиралишта који поступају супротно законским одредбама које важе за одређено подручје, дисциплиновали и мотивисали за плаћање истих.

Важан сегмент управљања паркирањем у једном граду јесте и санкционисање возила која се налазе у различитим саобраћајним прекршајима који имају директан или индиректан утицај како на стационарни, тако и на динамички саобраћај, али и на безбедност свих учесника у саобраћају. Из тог разлога је веома битно на неким вишим нивоима управљања, односно на стратешком нивоу управљања паркирањем, пословну комуникацију са надлежним органима који издају налоге за уклањање непрописно паркираних возила (саобраћајна полиција и комунална инспекција) подићи на знатно виши ниво. Предузећа која су имала техничке могућности, захваљујући унапређењу информационо-комуникационих технологија у овој области, су ову сарадњу знатно унапредила увођењем софтверске апликације паук-видео надзор.

Код унапређења али и повећања атрактивности централне зоне града Београда срећемо се са недостајућим капацитетима за паркирање. Као једно од решења намеће се израда модела правног оквира за изградњу подземних гаража у Београду, кроз пројекат партнерства (приватно – јавне) сарадње. Као добар модел за решавање хроничног проблема недостајућих паркираних места у Београду намеће се изградња подземних гаража. Неки делови централне градске зоне и поред рестриктивног режима паркирања и даље имају веома изражен проблем недостатка паркинг места, те је неопходно планирање и реализација додатних капацитета за стационирање возила. Проблем недовољних капацитета за паркирање у централној зони Београда и у већем делу шире централне зоне негативно утиче на комунални ред и функционисање осталих видова саобраћаја. Изградњом подземних јавних гаража задовољиће се потребе корисника комуналних услуга – грађана Београда, чиме се доприноси подизању комуналног реда у области делатности паркирања моторних возила (услуге у друмском саобраћају) на знатно већи ниво од досадашњег.

Кључни проблеми са паркирањем са којима се многе општине у Републици Србији суочавају су:

- Много већа потражња и потреба за паркинг местима од тренутне понуде, нарочито у близини пословних/шопинг/ услужних центара. Ова неуравнотеженост ће се само повећавати у будућности како број паркинг места почне све више да заостаје за бројем аутомобила којих ће бити све више;
- Незаконито паркирање и загушење саобраћаја које настаје због осталих видова лошег паркирања што ствара незадовољство и грађана и послодаваца.
- Комбиновање стамбеног и пословног простора које ствара потешкоће у проналажењу решења за паркирање;
- Жеља да се ревитализују општински центри повлачи за собом потребу за новим паркинг местима која ће пратити повећање интензитета економских активности у центрима.
- Недостатак средстава потребних за реализовање паркинг пројеката.

ОБЛАСТ 8 - ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА

Податке за обављање комуналне делатности „Обезбеђивање јавног осветљења” доставило је 102 ЈЛС. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 67,11 % ЈЛС.

1.23. Показатељи обухвата – капацитет

1.23.1. Разлог за праћење: -||-

1.23.2. Вредности:

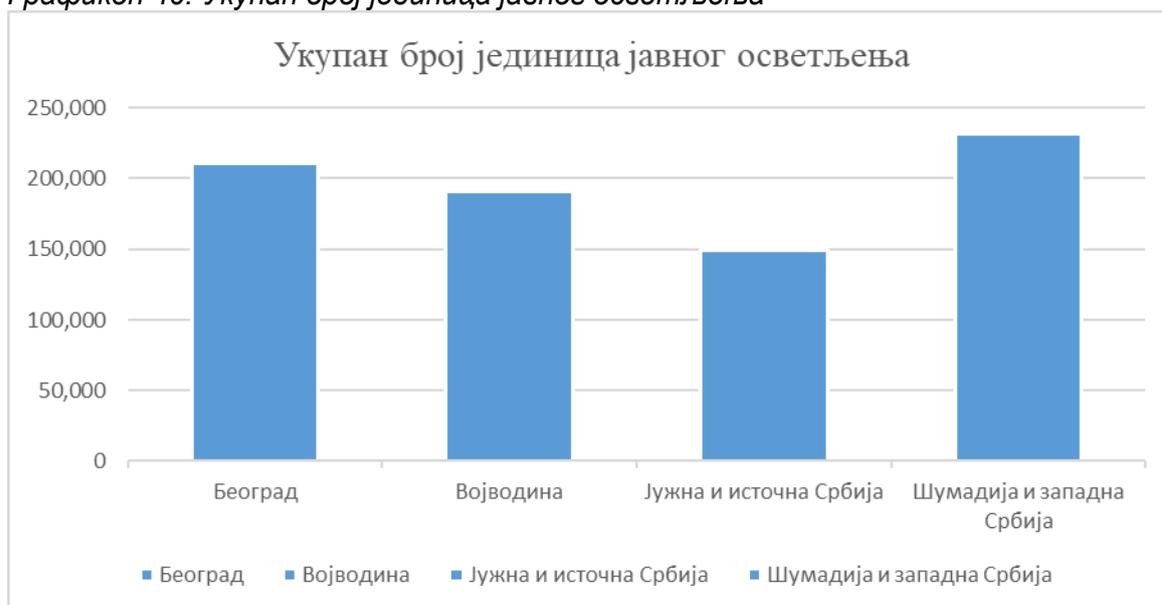
Табела 40: Број насеља обухваћених комуналном услугом, укупан број домаћинстава обухваћен комуналном услугом и укупан број јединица јавног осветљења (сијаличних места)

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ НАСЕЉА ОБУХВАЋЕНИХ КОМУНАЛНОМ УСЛУГОМ	УКУПАН БРОЈ ДОМАЋИНСТАВА ОБУХВАЋЕН КОМУНАЛНОМ	УКУПАН БРОЈ ЈЕДИНИЦА ЈАВНОГ ОСВЕТЉЕЊА
--------------------------	---	--	--

		УСЛУГОМ	(СИЈАЛИЧНИХ МЕСТА)
Србија	2.756	934.579	783.634
Београд	17	480.000	211.044
Војводина	393	433.617	191.040
Јужна и источна Србија	980	152.094	149.498
Шумадија и западна Србија	1.366	348.868	232.052

На основу података које су доставиле 102 ЈЛС у Републици Србија има 2.756 насељених места покривених јавном расветом. Комуналном услугом обухваћено је 934.579 домаћинства. Укупно има 783.634 јединица јавног осветљења односно сијаличних места.

Графикон 40: Укупан број јединица јавног осветљења

1.24. Финансијски показатељи – финансирање, приход, расход и инвестиције

1.24.1. Разлог за праћење: -||-

1.24.2. Вредности:

Табела 41: Извори финансирања комуналне услуге

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ
Србија	4.577.347.166
Београд	1.684.008.342
Војводина	892.670.470
Јужна и источна Србија	363.541.552

Шумадија и западна Србија	1.637.126.802
---------------------------	---------------

Комунална делатност „Обезбеђивање јавног осветљења” финансирана је на републичком нивоу у износу од 4.577.347.166 динара. Најниже изворе финансирања комуналне услуге имала је општина Ражањ у износу од 300.000 динара док је највише изворе финансирања имао је град Београд у износу од 1.684.008.342 динара.

Графикон 41: Извори финансирања комуналне услуге

Табела 42: Укупни трошкови реализације комуналне услуге и вредност реализованих инвестиција

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	ВРЕДНОСТ РЕАЛИЗОВАНИХ ИНВЕСТИЦИЈА
Србија	3.538.090.916	1.043.505.230
Београд	1.701.153.470	560.686.929
Војводина	847.723.702	186.830.309
Јужна и источна Србија	257.591.340	69.503.179
Шумадија и западна Србија	731.622.403	226.484.811

На основу података достављених од стране 90 ЈЛС укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 3.538.090.916 динара. Најниже трошкове реализације комуналне услуге имала је општина Ражањ у износу од 300.000 динара док је највише трошкове имао град Београд у износу од 1.701.153.470 динара.

На основу достављених података 37 ЈЛС је имало улагања у претходној години у укупном износу од 1.043.505.230 динара. Од ЈЛС које су имале улагања у ову комуналну делатност најмања улагања је имала општина Сечањ у износу од 17.435 динара док је највећа улагања имао град Београд у износу од 560.686.929 динара.

Графикон 42: Укупни трошкови реализације комуналне услуге и вредност реализованих инвестиција

Проблеми у функционисању јавног осветљења могу настати услед временских непогода или других ванредних околности, дотрајалих стубова и светилки за осветљење, непостојање јавног осветљења у руралним областима, непостојање фото сензора.

Због великог броја светилки у урбаним срединама, озбиљан проблем представља стална контрола рада појединачне светилке, а одређивање типа и места квара захтева много времена и ангажовање великог броја људи, што повећава трошкове одржавања система. Квалитетно осветљење аутопутева, раскрсница, улица и паркова, као и пожељно смањивање средстава која се користе за одржавање повећавају потребу за постојањем система даљинског управљања. Због немогућности тренутног система да шаље повратне информације о стању мреже, увид о функционисању опреме постоји на основу обилазака „терена“ и позива грађана о евентуалним кваровима.

ОБЛАСТ 9 - УПРАВЉАЊЕ ПИЈАЦАМА

Од 152 ЈЛС и градских општина, упитник са подацима о комуналној делатности управљање пијацама доставило је 119 ЈЛС и градских општина.

Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 78,29 % ЈЛС.

1.25. Показатељи обухвата – капацитет, продавци на пијацама

1.25.1. Разлог за праћење: -||-

1.25.2. Вредности:

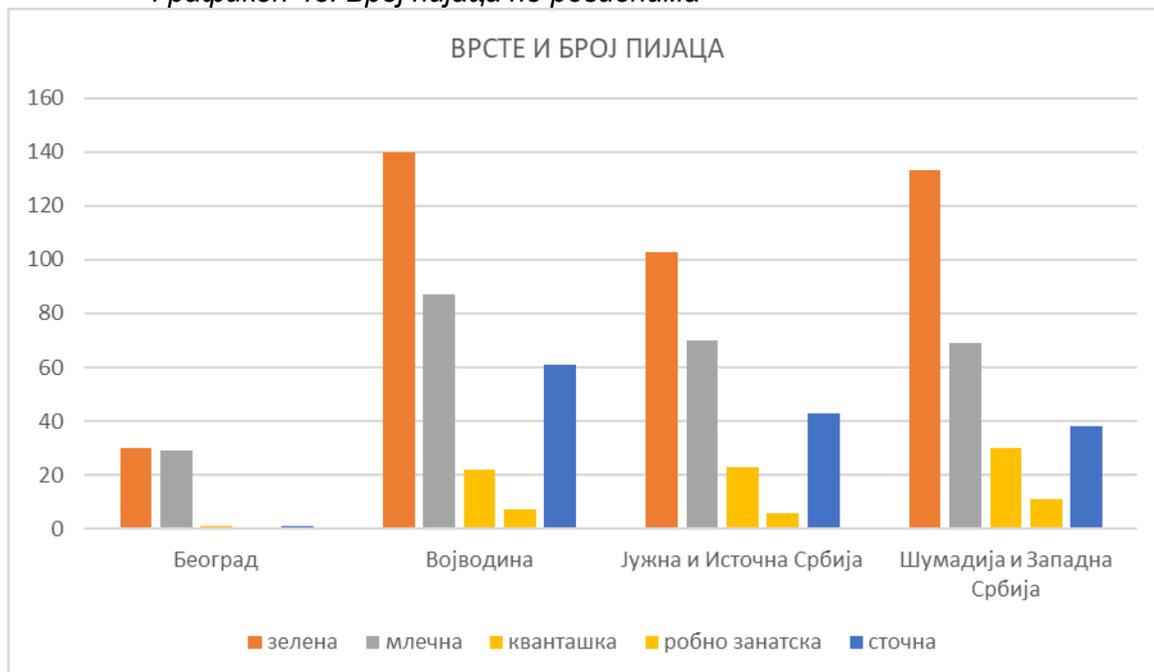
Табела 43: Број пијаца на територији 89 ЈЛС

ТЕРИТОРИЈАЛНИ. ОБУХВАТ	ВРСТЕ ПИЈАЦА				
	зелена	млечна	кванташка	робно занатска	сточна
Србија	405	269	76	25	147
Београд	29	0	1	0	0

Војводина	140	87	22	7	61
Јужна и Источна Србија	103	70	23	6	43
Шумадија и Западна Србија	133	69	30	11	38

На основу достављених извештаја долази се до следећих података: зелених пијаца на територији 119 ЈЛС има укупно 405, млечних 269, кванташких 77, робнозанатских 25 и сточних 147.

Графикон 43: Број пијаца по регионима

Табела 44: Површина и број пијаца (m²)

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНА ПОВРШИНА СВИХ ПИЈАЦА У m ²	УКУПАН БРОЈ ПИЈАЦА ПОВРШИНЕ ДО 1000 m ²	УКУПАН БРОЈ ПИЈАЦА ПОВРШИНЕ ПРЕКО 1000 m ²
Србија	1.596.903	731	226
Београд	187.552	2	28
Војводина	318.467	87	55
Јужна и источна Србија	356.208	57	57
Шумадија и западна Србија	640.259	62	72

У 98 ЈЛС које су доставиле податке о површини пијаца, укупна површина свих пијаца износи 1.596.902 м². Податке о броју пијаца површине до 1.000 м² доставило је 111 ЈЛС, укупно 76 пијаца, а 35 ЈЛС је навело да нема таквих пијаца.

Пијаца површине преко 1.000 м² има укупно 226 у 81 ЈЛС које су доставиле овај податак.

Графикон 44: Површина пијаца у м²

Табела 45: Инфраструктура на пијацама

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНА ИНФРАСТРУКТУРА НА СВИМ ПИЈАЦАМА		
	БР. ТЕЗГИ	БР. ЛОКАЛА	БР. МОНТАЖНИХ ОБЈЕКТА
Србија	37.591	2.263	2.198
Београд	5518	597	704
Војводина	15.185	675	306
Јужна и Источна Србија	7.258	268	522
Шумадија и Западна Србија	8.240	664	626

Податке о броју тезги доставило је 116 ЈЛС у којима има укупно 37.591 тезги, од тога у региону Београда 5.518, у региону Војводине 15.185, у региону Јужне и Источне Србије 7.258 и у региону Шумадије и Западне Србије 8.240.

Према приспелим подацима из 108 ЈЛС, пијаце на њиховој територији поседују укупно 2.263 локала и то у региону Београда 597, у региону Војводине 675, у региону Јужне и Источне Србије 268 и у региону Шумадије и Западне Србије 664.

Број монтажних објеката на пијацама доставило је 102 ЈЛС и у њима их има укупно 2.198 у региону Војводине 306 у региону Јужне и Источне Србије 522 и у региону Шумадије и Западне Србије 626.

Графикон 45: Пијачна инфраструктура (тезге, локали, монтажни објекти)

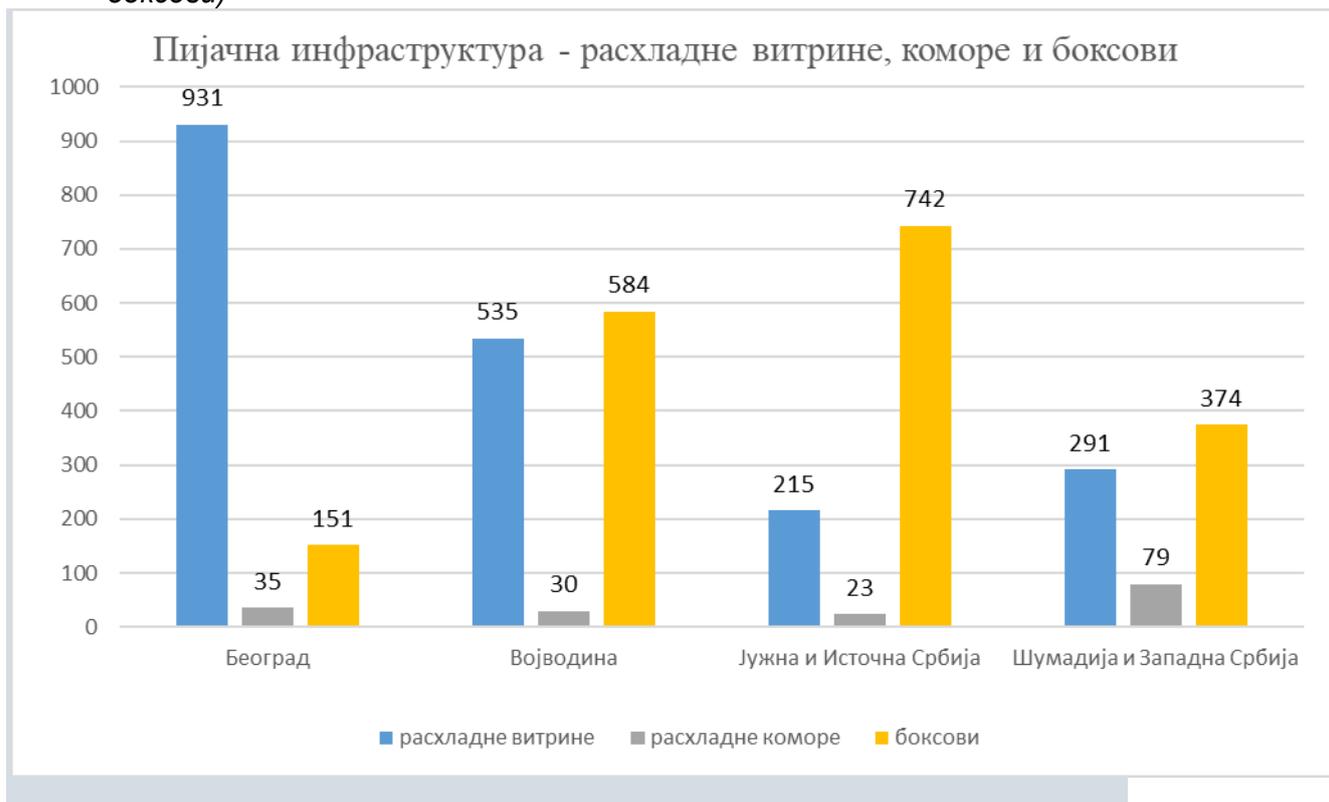

Табела 46: Инфраструктура на пијацама

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИНФРАСТРУКТУРА НА ПИЈАЦАМА		
	БРОЈ РАСХЛАДНИХ ВИТРИНА	БРОЈ РАСХЛАДНИХ КОМОРА	БРОЈ БОКСЕВА
Србија	2.040	174	1.874
Београд	931	35	151
Војводина	535	30	584
Јужна и источна Србија	215	23	742
Шумадија и западна Србија	291	79	374

Податке о инфраструктури на пијацама витринама доставило је 114 ЈЛС, постоји 2.040 расхладних витрина, 174 расхладне коморе и 1.874 бокса. Да нема расхладне витрине изјаснило се 36 ЈЛС, 85 њих да нема расхладне коморе и 57 њих да нема бокसेве.

Графикон 46: Пијачна инфраструктура (расхладне витрине, коморе и боксеви)

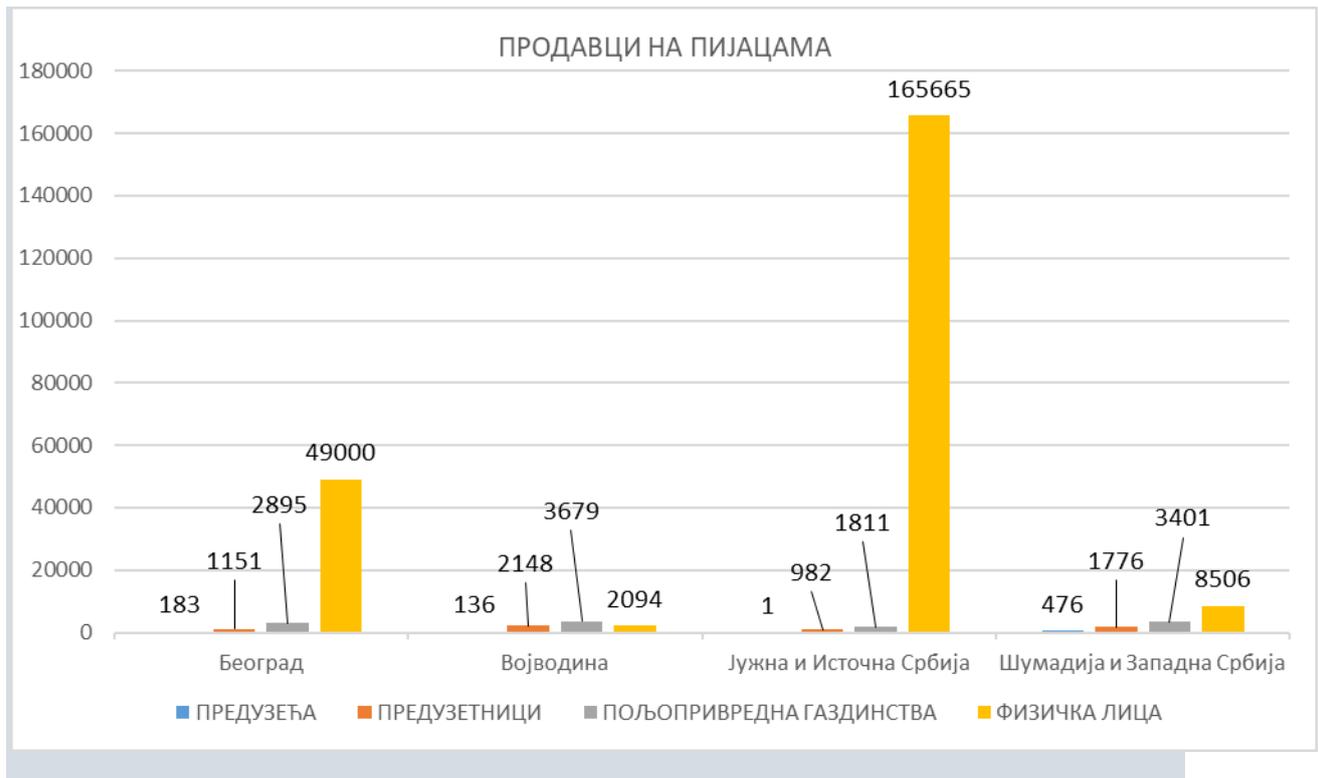
Табела 47: Продавци на пијацама

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ПРОДАВЦИ НА ПИЈАЦАМА			
	ПРЕДУЗЕЋА	ПРЕДУЗЕТНИЦИ	ПОЉОПРИВРЕДНА ГАЗДИНСТВА	ФИЗИЧКА ЛИЦА
Србија	831	6.337	11.979	225.265
Београд	183	1.151	2.895	49.000
Војводина	136	2.148	3.679	2.094
Јужна и источна Србија	1	982	1.811	165.665
Шумадија и западна Србија	476	1.776	3.401	8.506

Према добијеним подацима, структура продаваца на пијацама у Републици Србији је следећа:

- предузећа укупно има 831 у 20 ЈЛС које су доставиле овај податак; 67 ЈЛС се изјаснило да нема предузећа као продавце на пијацама
- предузетника има укупно 6.337 у 86 ЈЛС, док је 17 ЈЛС навело да нема ову категорију продаваца
- пољопривредна газдинства као продавце на пијацама има 84 ЈЛС, укупно 11.979; 18 ЈЛС је навело да нема ову категорију продаваца
- физичких лица као продаваца на пијацама има укупно 225.265 у 59 ЈЛС, а 31 ЈЛС је навела да нема физичка лица као продавце на пијацама.

Графикон 47: Продавци на пијацама (предузећа, предузетници, пољопривредна газдинства и остали)

1.26. Финансијски показатељи – цене, приходи, расходи и инвестиције

1.26.1. Разлог за праћење: -||-

1.26.2. Вредности:

Табела 48: Просечна цена закупа тезге за продају воћа и поврћа

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ПРОСЕЧНА ЦЕНА ЗАКУПА ТЕЗГЕ ЗА ПРОДАЈУ ВОЋА И ПОВРЋА			
	РЕЗЕРВАЦИЈА НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ	МЕСЕЧНИ ЗАКУП	ДНЕВНА ПИЈАЧАРИНА	ПАУШАЛ
Србија	3.745	3.023	259	2.033
Београд	3.480	3.480	130	
Војводина	4.335	2.154	256	2.790
Јужна и Источна Србија	2.201	3.375	301	1.354
Шумадија и Западна Србија	3.980	2.821	224	1.798

Податке о износу резервације тезге на месечном нивоу доставиле су 53 ЈЛС, 38 ЈЛС се изјаснило да нема резервацију на месечном нивоу.

Према тим подацима просечна цена резервације (без ПДВ) на нивоу Србије износи 3.745 динара, најнижа је 307 динара у општини Књажевац, док је највиша у Сомбору 45.000 динара.

У Београдском региону просечна цена резервације износи 3.480 динара .

У региону Војводине просечна цена резервације износи 4.335 динара.

У региону Јужне и Источне Србије просечна цена резервације износи 2.201 динар.

У региону Шумадије и Западне Србије просечна цена резервације износи 3.980 динара.

Податке о цени месечног закупа тезге доставила је 81 ЈЛС.

Према тим подацима просечна цена месечног закупа (без ПДВ) на нивоу Србије износи 3.023 динара, најнижа је 165 динара у општини Нови Пазар док је највиша 18.000 динара у општини Чајетина.

Податке о износу дневне пијачарине доставило је 102 ЈЛС и износи 259 динара..

Податке о износу паушала доставило је 16 ЈЛС и износи 2.033 динара.

Графикон 48: Просечни износ закупа тезге за продају воћа и поврћа

Табела 49: Цена закупа тезге са расхладном витрином

ЦЕНА ЗАКУПА ТЕЗГЕ СА РАСХЛАДНОМ ВИТРИНОМ	
--	--

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	РЕЗЕРВАЦИЈА НА МЕСЕЧНОМ НИВОУ	МЕСЕЧНИ ЗАКУП	ДНЕВНА ПИЈАЧАРИНА	ПАУШАЛ
Србија	3.126	5.391	364	3.357
Београд	3.323	17.957	487	0,00
Војводина	2.767	7.253	371	7.308
Јужна и Источна Србија	2.229	4.255	323	4.675
Шумадија и Западна Србија	3.924	3.698	397	1.820

Податке о износу резервације тезге са расхладном витрином на месечном нивоу доставило је 30 ЈЛС и она на републичком нивоу износи 3.126 динара. Просечна цена резервације на месечном нивоу у Београдском региону износи 3.323 динара, у Војводини 2.767 динара, у јужној и источној Србији износи 2.229 динара и у Шумадији и западној Србији износи 3.924 динара.

Месечни закуп по регионима је следећи: Београд – 17.958 динара, Војводина 7.253 динара, јужна и источна Србија 2.229 динара и шумадија и западна Србија – 3.924 динара.

Дневна пијачарина износи у Београду 487 динара у Војводини 371 динар, у јужној и источној Србији 323 динара и у Шумадији и западној Србији 397 динара. Паушал се не наплаћује у Београду док је у Војводини 7.308 динара, у јужној и источној Србији 4.675 динара док је у шумадији и западној Србији 1.820 динара.

Графикон 49: Закуп тезге са расхладном витрином

Табела 50: Цена закупа робне тезге

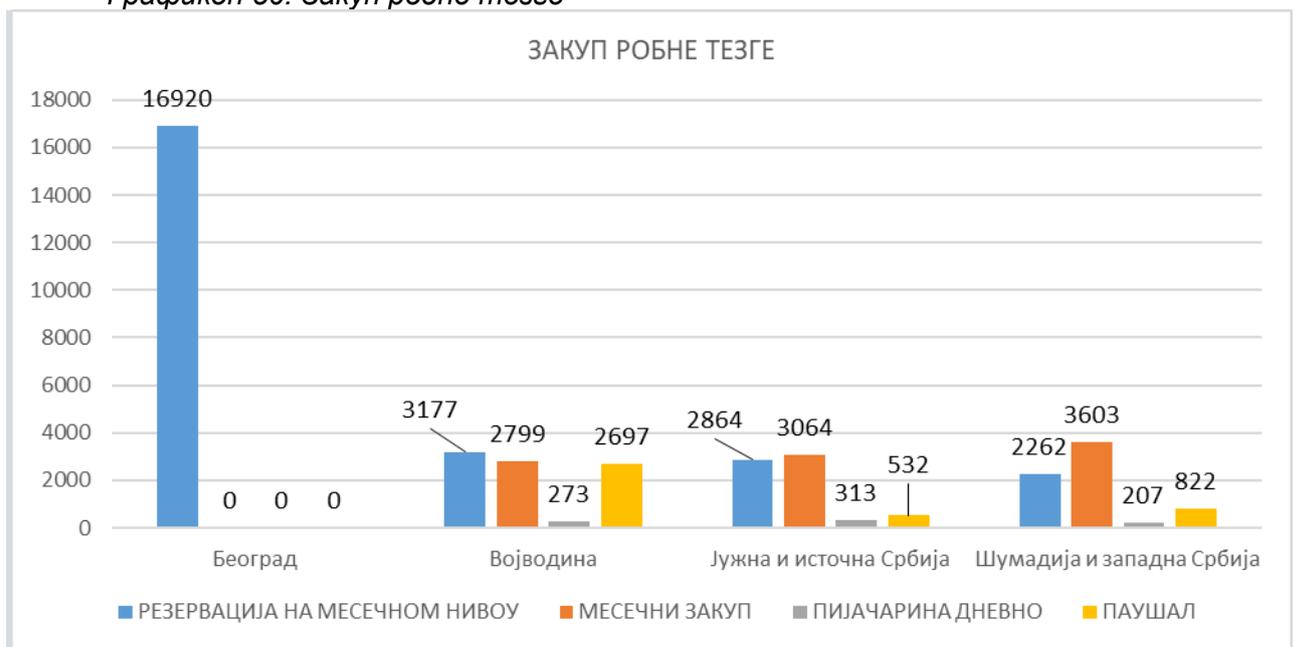
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ЦЕНА ЗАКУПА РОБНЕ ТЕЗГЕ			
	РЕЗЕРВАЦИЈА НА	МЕСЕЧНИ ЗАКУП	ПИЈАЧАРИНА ДНЕВНО	ПАУШАЛ

	МЕСЕЧНОМ НИВОУ			
Србија	3.483	262	1.179	526
Београд	16.920	0	0	0
Војводина	3.177	2.799	273	2.697
Јужна и Источна Србија	2.864	3.064	313	532
Шумадија и Западна Србија	2.262	3.603	207	822

Цену месечне резервације робне тезге доставило је 40 ЈЛС и према тим подацима просечна цена резервације на месечном нивоу износи 3.483 динара. У београдском региону резервација износи 16.920 динара, у Војводини 3.177 динара, у јужној и источној Србији 2.864 динара и у Шумадији и западној Србији 2.262 динара.

Месечни закуп робне тезге се не наплаћује у Београдском региону, нема дневне пијачарине као ни паушала.

Графикон 50: Закуп робне тезге

Цену пијачарина на кванташким пијацама доставило је 13 ЈЛС.

На основу прикупљених података, просечни износ пијачарине на кванташким пијацама у Републици Србији износи 519 динара.

Графикон 51: Пијачарина на кванташким пијацама

Табела 51: Укупан приход и трошкови комуналне услуге у 2021. години

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	
	УКУПАН ПРИХОД	УКУПНИ ТРОШКОВИ
Србија	3.407.957.315	2.544.378.210
Београд	1.271.785.737	1.288.492.609
Војводина	967.126.020	769.292.950
Јужна и Источна Србија	463.487.374	187.697.301
Шумадија и Западна Србија	705.558.184	298.895.350

Укупан приход од комуналне делатности управљање пијацама у 106 ЈЛС које су доставиле податке износи 3.407.957.316 динара. Најнижи приход остварила је општина Сурдулица у износу од 493.491 динара. Укупни трошкови комуналне делатности управљање пијацама у 91 ЈЛС које су навеле овај податак у достављеним извештајима износе 2.544.378.210 динара. Најниже трошкове комуналне услуге имала је општина Беочин у износу од 82.356 динара. Највише трошкове комуналне услуге у износу од 1.166.605.060 динара имао је град Београд.

Табела 52: Реализоване инвестиције у објекте и опрему

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ		
	ОБЈЕКТИ	ОПРЕМА	УКУПНО
Србија	245.597.159,00	72.717.512,55	245.597.159,00
Београд	1.271.785.737,00	1.288.492.608,91	58.897.334,00
Војводина	967.126.020,15	769.292.950,23	3.076.755,00

Јужна и Источна Србија	463.487.374,41	187.697.300,93	17.016.475,00
Шумадија и Западна Србија	705.558.184,40	298.895.349,62	166.606.595,00

Графикон 52: Укупан приход и расход од комуналне делатности и инвестиције у комуналну делатност у 000 динара

ОБЛАСТ 10 - ОДРЖАВАЊЕ УЛИЦА И ПУТЕВА

Од укупно 152 ЈЛС и градских општина, податке за делатност „Одржавање улица и путева“ доставило је 110 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 72,37 % ЈЛС.

1.27. Показатељи о обухвату

1.27.1. Разлог за праћење: -||-

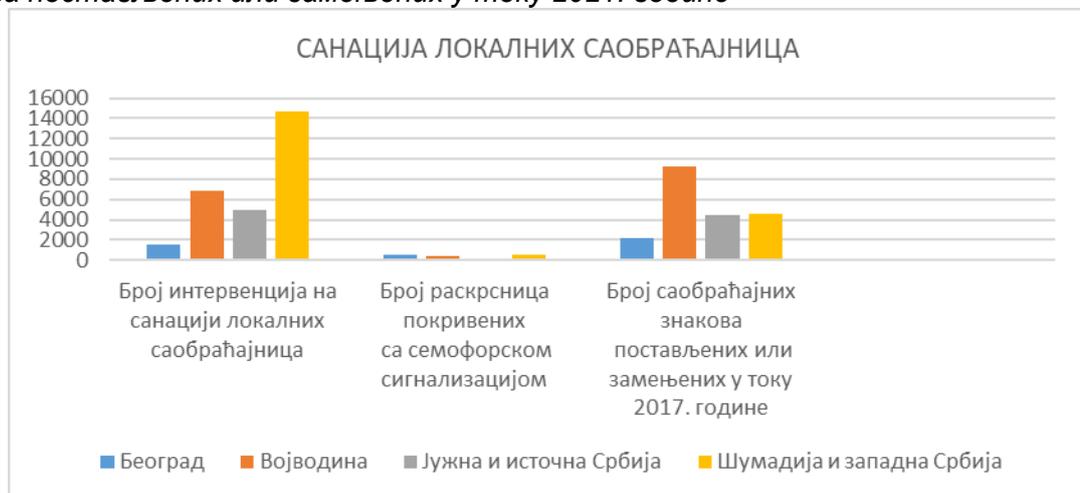
1.27.2. Вредности:

Табела 53: Број интервенција на санирању локалних саобраћајница, број раскрсница покривених са семафорском сигнализацијом и број саобраћајних знакова постављених или замењених у току 2021. године

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ ИНТЕРВЕНЦИЈА НА САНАЦИЈИ ЛОКАЛНИХ САОБРАЋАЈНИЦА	БРОЈ РАСКРСНИЦА ПОКРИВЕНИХ СА СЕМАФОРСКОМ СИГНАЛИЗАЦИЈОМ	БРОЈ САОБРАЋАЈНИХ ЗНАКОВА ПОСТАВЉЕНИХ ИЛИ ЗАМЕЊЕНИХ У ТОКУ 2017. ГОДИНЕ
Србија	28.086	1.584	20.395
Београд	1.500	560	2.150
Војводина	6.888	377	9.238
Јужна и источна Србија	4.949	112	4.442
Шумадија и западна Србија	14.749	535	4.565

На основу пристиглих података у току 2021. године било је 28.086 интервенција на санацији локалних саобраћајница. Укупно има 1.584 раскрсница покривених семафорском сигнализацијом при чему их највише има у граду Београду – 560. Укупно је постављено или замењено 20.395 саобраћајних знакова.

Графикон 53: Број интервенција на санацији локалних саобраћајница, број раскрсница покривених са семафорском сигнализацијом, број саобраћајних знакова постављених или замењених у току 2021. године

а.

1.28. Финансијски показатељи – инвестиције и трошкови**1.28.1. Разлог за праћење: -||-****1.28.2. Вредности:***Табела 53: Вредност инвестиција*

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ
Србија	13.407.943.653	7.076.489.888	2.249.180.152
Београд	4.570.190.552		
Војводина	2.848.149.910	2.488.199.361	317.879.742
Јужна и источна Србија	2.152.999.392	2.152.999.392	838.742.799
Шумадија и западна Србија	3.836.603.799	2.435.291.135	1.092.557.611

На основу података које су доставиле 101 ЈЛС, укупни извори финансирања ове комуналне делатности износе 13.407.943.653 динара. Укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 7.076.489.888 динара.

На основу пристиглих података реализоване инвестиције у ову комуналну делатност износе 7.916.465.146 динара.

Графикон 54: Укупни трошкови реализације комуналне услуге и вредност реализованих инвестиција

ОБЛАСТ 11 - ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ НА ПОВРШИНАМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Од укупно 152 ЈЛС и градских општина, податке за комуналну делатност „Одржавање чистоће на површинама јавне намене” доставило је 98 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 64,47 % ЈЛС.

1.29. Показатељи обухвата и учесталости

1.29.1. Разлог за праћење: -||-

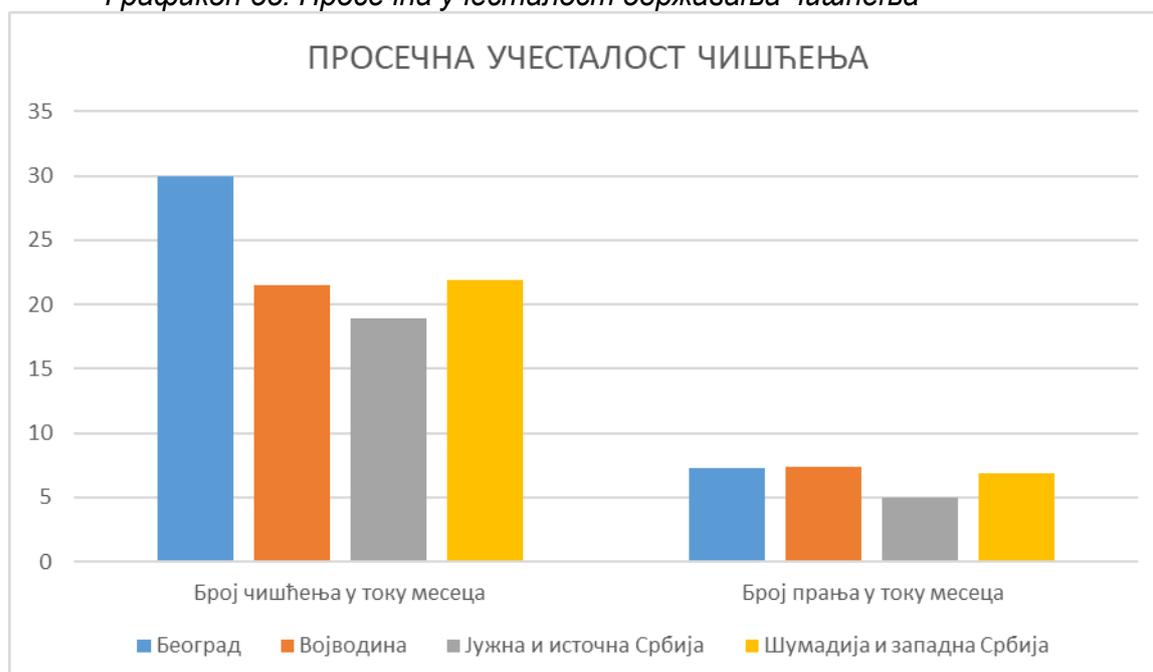
1.29.2. Вредности:

Табела 54: Просечна учесталост одржавања чистоће

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ ЧИШЋЕЊА У ТОКУ МЕСЕЦА	БРОЈ ПРАЊА У ТОКУ МЕСЕЦА
Србија	21	8
Београд	30	7
Војводина	21	7
Јужна и источна Србија	19	5
Шумадија и западна Србија	22	7

На основу пристиглих података од стране 116 ЈЛС просечно се обави 21 чишћења у току месеца. Најмањи број чишћења, 2 пута месечно обави се у општинама Смедеревска Паланка и Велико Градиште, док се у 31 ЈЛС прање обавља свакодневно.

Графикон 55: Просечна учесталост одржавања чишћења

1.30. Финансијски показатељи – извори финансирања, трошкови и инвестициона улагања

1.30.1. Разлог за праћење: -||-

1.30.2. Вредности:

Табела 55: Извори финансирања

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА
Србија	24.062.082.117
Београд	8.641.238.350
Војводина	1.121.641.699
Јужна и источна Србија	1.022.880.848
Шумадија и западна Србија	1.245.280.160

На основу података које су доставиле 103 ЈЛС укупни извори финансирања комуналне услуге износе 24.062.082.117 динара. Најмање изворе финансирања имала је општина Мало Црниће у износу од 150.000 динара док је највеће изворе финансирања имао град Београд у износу од 8.641.238.350 динара.

Графикон 56: Извори финансирања комуналне услуге

Табела 56: Трошкови и инвестициона улагања

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ
-----------------------	--	-------------------------

Србија	12.637.604.961	191.517.844
Београд	7.212.591.211	12.668.658
Војводина	1.066.152.475	21.293.000
Јужна и источна Србија	3.320.189.165	25.211.600
Источна и западна Србија	1.038.672.110	132.344.586

На основу достављених података 98 ЈЛС укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 12.637.604.961 динара.

Инвестиције су реализоване у износу од 191.517.844 динара. Највеће инвестиције имао је град Београд у износу од 12.668.658 динара.

Графикон 57: Трошкови и инвестициона улагања

ОБЛАСТ 12 - ОДРЖАВАЊЕ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА

Од укупно 152 ЈЛС и градских општина, 89 ЈЛС и градских општина је доставило податке о комуналној делатности „Одржавање зелених површина“. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 58,55 % ЈЛС.

1.31. Показатељи обухвата – учесталост

1.31.1. Разлог за праћење: -||-

1.31.2. Вредности:

На основу пристиглих података од стране 122 ЈЛС, 1.276 насељених места је обухваћено комуналном услугом.

Податке о укупној површини обухваћеној комуналном услугом, укупној површини травњака и укупне одржаване украсне површине није било могуће обрадити зато што достављени су подаци у различитим мерним јединицама.

Обављено је 4.553 кошења на територији 122 ЈЛС.

Табела 57: Укупан број стабала која су обухваћена комуналном услугом, укупан број новопосађених стабала, број стабала на којима је рађен неки од поступака одржавања

	УКУПАН БРОЈ	УКУПАН БРОЈ	БРОЈ СТАБАЛА
--	-------------	-------------	--------------

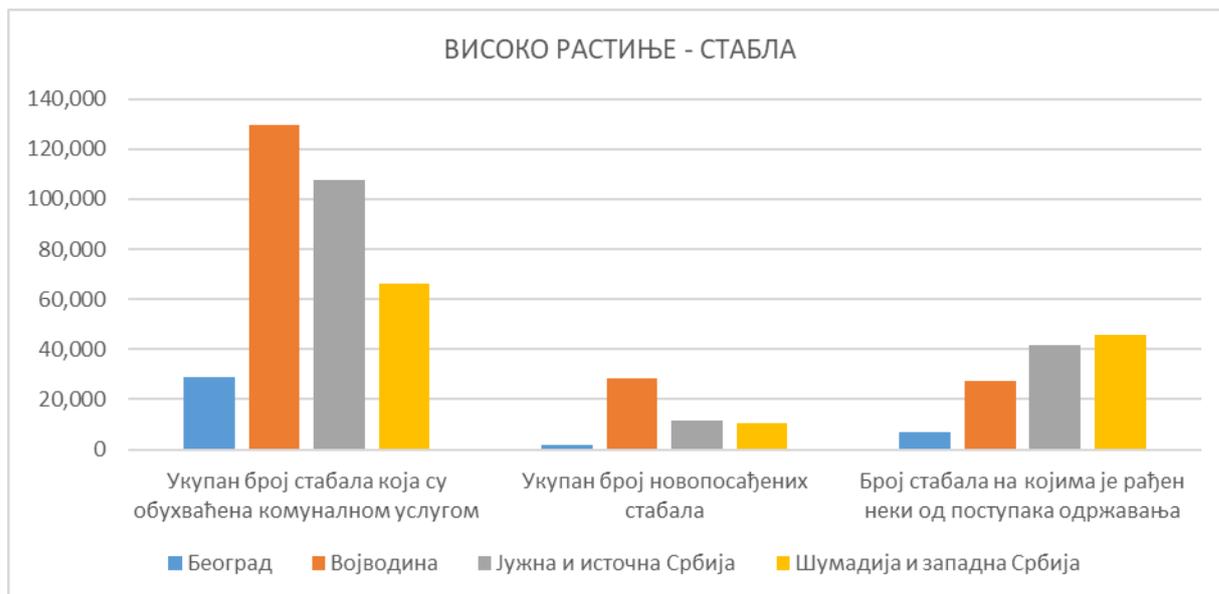
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	СТАБАЛА КОЈА СУ ОБУХВАЋЕНА КОМУНАЛНОМ УСЛУГОМ	НОВОПОСАЂЕНИХ СТАБАЛА	НА КОЈИМА ЈЕ РАЂЕН НЕКИ ОД ПОСТУПАКА ОДРЖАВАЊА
Србија	332.672	52.371	121.596
Београд	28.874	1.732	6.951
Војводина	129.843	28.474	27.170
Јужна и источна Србија	107.579	11.610	41.463
Шумадија и западна Србија	66.376	10.555	46.012

Укупно има 332.672 стабала која су обухваћена комуналном услугом. Посађено 52.371 стабло док је над 12.596 стабала рађен неки од поступака одржавања.

Најмање стабала обухваћених комуналном услугом, 10 има општина Опово, док највише стабала има град Нови Сад и то 72.631. Од оних ЈЛС које су имале нове засаде, најмање стабала су засадили општине Осечина и Љиг по 2 док је највише засадила општина Србобран – 4.200.

Од оних ЈЛС које су имале неке од поступака одржавања, најмање интервенција над стаблима, укупно 4, имала је општина Црна Трава, док је највише интервенција имао град Шабац– 21.304 стабала.

Графикон 58: Укупан број стабала која су обухваћена комуналном услугом, укупан број новопосађених стабала, број стабала на којима је рађен неки од поступака одржавања

1.32. Финансијски показатељи – финансирање, трошкови и инвестициона улагања

1.32.1. Разлог за праћење: -||-

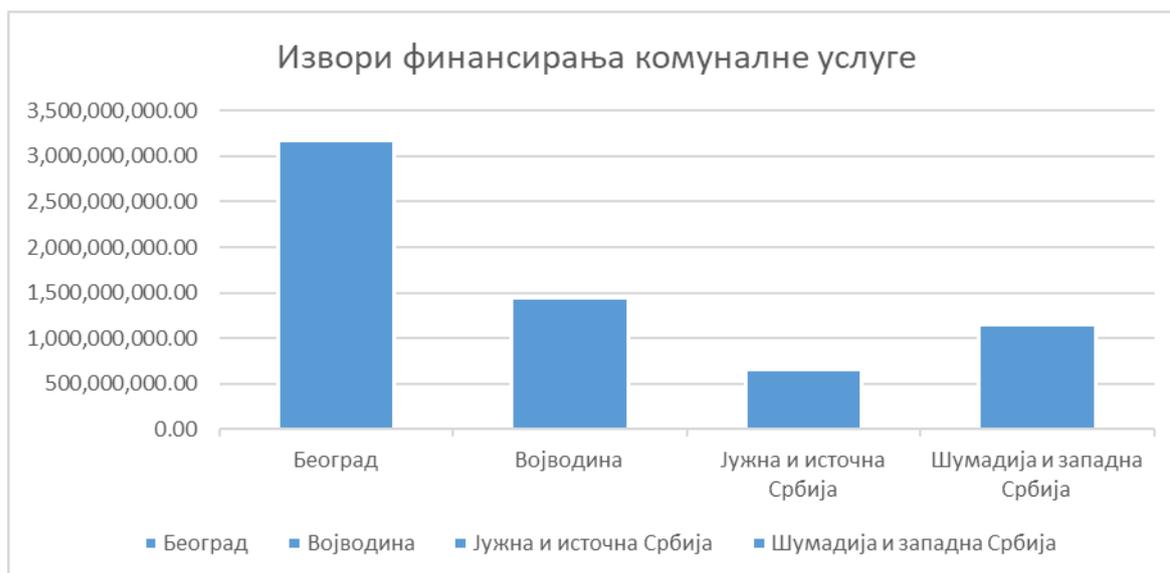
1.32.2. Вредности:

Табела 58: Извори финансирања комуналне услуге

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ
Србија	6.417.887.883
Београд	3.168.940.074
Војводина	1.442.304.845
Јужна и источна Србија	661.044.567
Шумадија и западна Србија	1.145.598.397

На основу података које је доставило 112 ЈЛС укупни извори финансирања комуналне услуге износе 6.417.887.883 динара. Најниже изворе финансирања комуналне услуге имала је општина Црна Трава у износу од 240.000,00 динара док је највише изворе финансирања имао град Београд у износу од 3.168.940.000 динара.

Графикон 59: Извори финансирања комуналне услуге

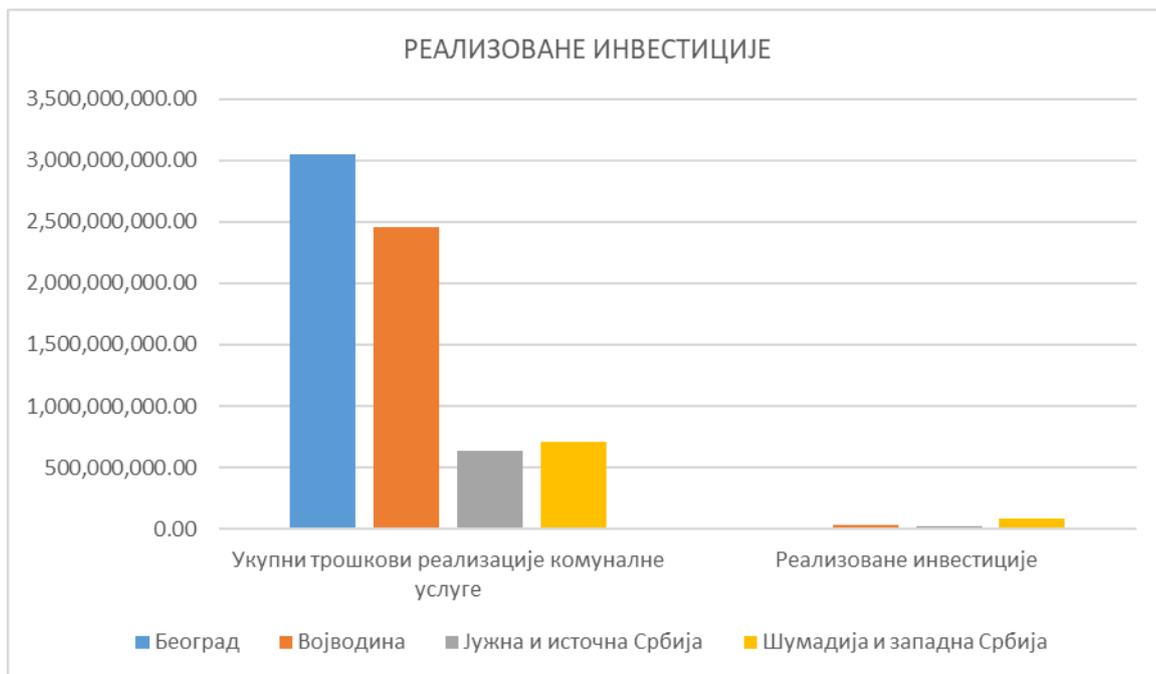
Табела 59: Укупни трошкови реализације у комуналне услуге и реализоване инвестиције

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ
Србија	6.836.598.123,61	142.245.544,08
Београд	3.045.741.139,85	126.671,00
Војводина	2.452.652.405,21	34.531.268,72
Јужна и источна Србија	633.899.513,67	26.348.688,92
Шумадија и западна Србија	704.305.064,88	81.238.915,44

На основу података које нам је доставило 101 ЈЛС укупни трошкови реализације комуналне услуге износе 6.836.598.123 динара. Најниже трошкове реализације комуналне услуге имала је општина Ражањ у износу од 150.000 динара док је највише трошкове реализације имао град Београд 3.045.741.140 динара.

На основу пристиглих података, 35 ЈЛС је имало улагања у комуналну делатност „Одржавање зелених површина” у укупном износу од 142.245.544 динара. Најмања улагања је имала општина Владичин Хан у износу од 70.000,00 динара а највећу град Чачак у износу од 62.119.466 динара.

Графикон 60: Вредност реализованих инвестиција у току 2021. године

ОБЛАСТ 13 - ДИМНИЧАРСКЕ УСЛУГЕ

Од укупно 152 ЈЛС и градских општина, податке о обављању делатности „Димничарске услуге“ доставило је 36 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 23,68 % ЈЛС.

1.33. Показатељи обухвата

1.33.1. Разлог за праћење: -||-

1.33.2. Вредности:

Табела 60: Бр. насељених места обухваћених комуналном услугом, број домаћинства обухваћених услугом, број правних лица и предузетника обухваћених услугом

ТЕРИТОРИЈА ЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА ОБУХВАЋЕНИХ КОМУНАЛНОМ УСЛУГОМ	УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ОБУХВАЋЕНИХ КОМУНАЛНО М УСЛУГОМ	БРОЈ ДОМАЋИНСТА ВА ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ	БРОЈ ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ
Србија	379	683.705	490.641	20.369
Београд	17	138.981	136.972	498
Војводина	140	354.806	262.914	18.552
Јужна и источна Србија	103	103.332	50.154	375
Шумадија и западна Србија	119	88.595	40.601	944

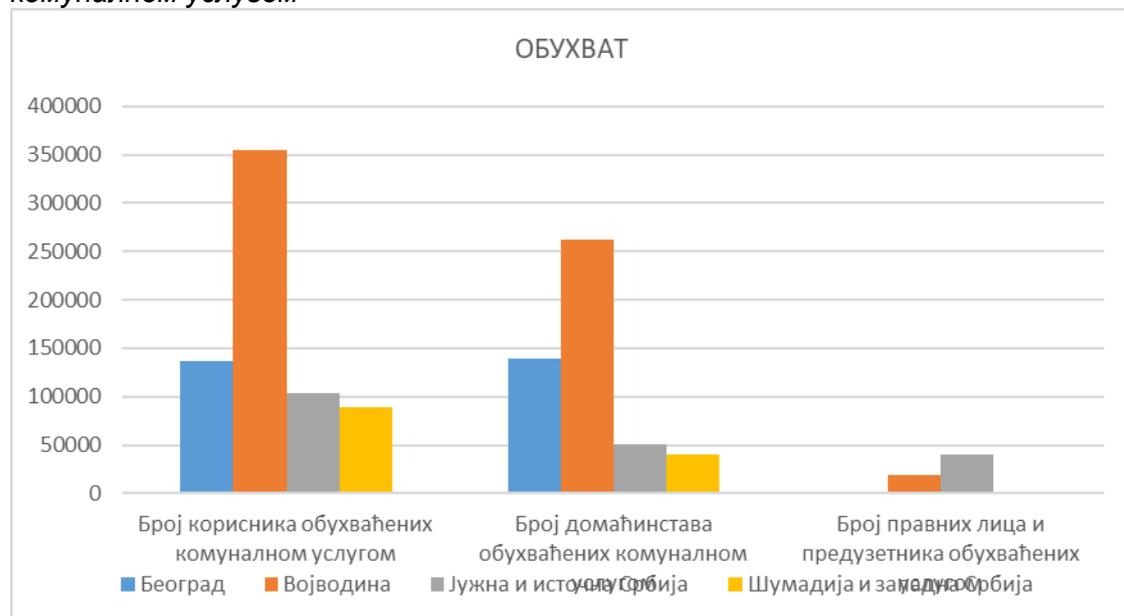
У 36 ЈЛС које су доставиле податке, димничарским услугама обухваћено је 379 насељених места. Укупан број корисника у ЈЛС, које су доставиле овај податак, износи укупно 683.705 становника, односно 490.641 домаћинства и 20.369 правних лица и предузетника.

Од ЈЛС које су обухваћене извештајем о овој комуналној делатности најмање корисника има Јагодина – 1.472, док највише корисника има Нови Сад и то 179.303.

Од укупно 490.641 домаћинства корисника димничарских услуга најмање их има у Јагодини – 1.032, а највише домаћинстава је обухваћено у граду Новом Саду 163.425.

Овом комуналном делатношћу покривено је 20.369 правних лица и предузетника. Најмање правних лица и предузетника обухваћених овом услугом је у Бачкој Тополи – 2 правна лица. Највише правних лица и предузетника обухваћених димничарским услугама има у граду Новом Саду – 15.878. Тринаест ЈЛС се изјаснило да ову комуналну делатност не пружа правним лицима и предузетницима .

Графикон 61: Број корисника, домаћинстава и правних лица обухваћених комуналном услугом

Према подацима које је доставило 28 ЈЛС у Републици Србији је у току 2021. године пружено 279.758 димничарских услуга. Најмање прочишћених димњака је било у општини Вршац – 2, док је највише било у Београду – 130.725 димњака.

Табела 61: Просечна цена услуге за домаћинства и просечна цена услуге за правна лица и предузетнике

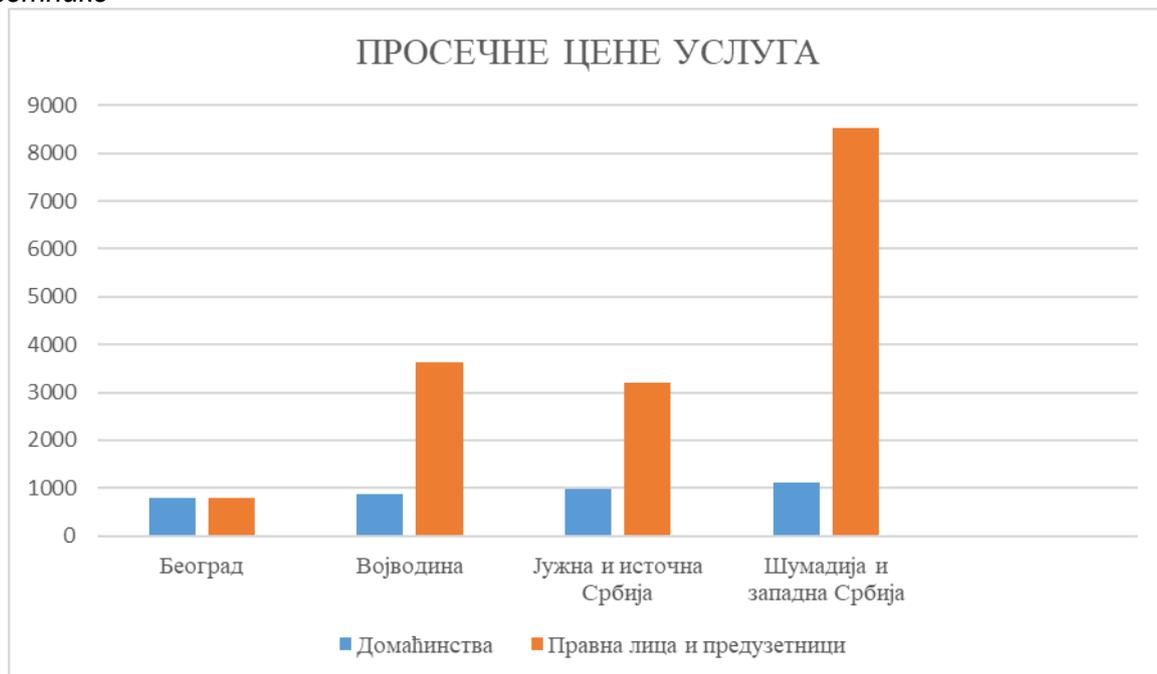
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ПРОСЕЧНА ЦЕНА УСЛУГЕ ЗА ДОМАЋИНСТВА	ПРОСЕЧНА ЦЕНА УСЛУГЕ ЗА ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ
Србија	947	4.037
Београд	782	782

Војводина	886	3.632
Јужна и источна Србија	992	3.201
Шумадија и западна Србија	1.126	8.533

На основу података које је доставило 27 ЈЛС просечна цене услуге за домаћинства износи 946 динара.

Просечна цена услуге за правна лица и предузетнике износи 4.037 динара.

Графикон 62: Просечне цене услуга за домаћинства, правна лица и предузетнике

Просечни проценат наплате износи 90,63%.

1.34. Финансијски показатељи – приход, расход и инвестиције

1.34.1. Разлог за праћење: -||-

1.34.2. Вредности:

Табела 62: Укупни приходи и трошкови реализације комуналне услуге и реализоване инвестиције

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПАН ПРИХОД ОД КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОБЈЕКТЕ	РЕАЛИЗОВАНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ОПРЕМУ И ВОЗИЛА
Србија	397.929.298	248.120.869	957.000	11.670.331
Београд	104.163.230	93.947.000	0	0
Војводина	246.057.653	87.125.716	0	4.782.477
Јужна и источна Србија	30.736.370	42.557.591	0	4.853.294
Шумадија и	16.972.045	24.490.561	957.000	2.034.560

западна Србија				
----------------	--	--	--	--

На основу достављених података из 26 ЈЛС укупан приход од комуналне услуге износи 397.929.298 динара. Податке о трошковима реализације услуге доставило је 29 ЈЛС и они износе укупно 248.120.869 динара.

Улагано је у комуналне објекте у износу од 957.000 динара. Улагања у опрему и комунална возила имало је 7 ЈЛС у укупном износу од 11.670.331 динара.

Графикон 63: Укупни приходи и трошкови реализације комуналне услуге и реализоване инвестиције

ОБЛАСТ 14 - ДЕЛАТНОСТ ЗООХИГИЈЕНЕ

Од укупно 152 ЈЛС и градских општина, податке о обављању делатности „Делатност зоохигијене” доставило је 111 ЈЛС и градских општина. Подаци обрађени у табелама приказују стање у овој комуналној делатности на основу пристиглих извештаја од 73,03 % ЈЛС.

1.35. Показатељи обухвата

1.35.1. Разлог за праћење: -||-

1.35.2. Вредности:

Табела 63: Активни азили за смештај паса и мачака луталица и ухваћени и збринуте пси и мачке

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА ОБУХВАЋЕНИХ УСЛУГОМ	УКУПАН БРОЈ ДОМАЋИНСТВА У НАСЕЉЕНИМ МЕСТИМА ОБУХВАЋЕНИМ УСЛУГОМ	БРОЈ АКТИВНИХ АЗИЛА ЗА СМЕШТАЈ НАПУШТЕНИХ ЖИВОТИЊА
Србија	2.180	1.006.117	53
Београд	17		5
Војводина	509	526.287	18
Јужна и источна Србија	603	213.423	13
Шумадија и западна Србија	1.051	266.407	17

На основу података пристиглих од 11 ЈЛС дошло се до податка да је 2.180 насељених места обухваћених услугом на територији Републике Србије.

Графикон 64: Број насељених места обухваћених услугом

Укупно 1.006.117 домаћинства у насељеним местима је обухваћено услугом.

Графикон 65: Број домаћинстава обухваћених услугом

Укупно има 37 активних азила за смештај напуштених животиња.

Табела 64: Капацитет активних азила и број ухваћених и збринутих паса и мачака

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	КАПАЦИТЕТ АКТИВНИХ АЗИЛА	БРОЈ УХВАЋЕНИХ И ЗБРИНУТИХ ПАСА И МАЧАКА
Србија	10.449	31.176
Београд	3.650	9.461
Војводина	2.932	9.355
Јужна и источна Србија	1.409	4.213
Шумадија и западна Србија	2.458	8.147

Према подацима достављеним од 43 ЈЛС, капацитет активних азила у Републици Србији износи 10.449 места за смештај паса луталица и мачака. Од ЈЛС које имају активне азиле, најмањи капацитет има општина Темерин - 10 места, док највећи капацитет има град Београд и то 3.650 места.

Број ухваћених и збринутих паса и мачака на територији Републике Србије у току 2021. године износи 31.176 на основу података које су доставиле 102 ЈЛС. Што се тиче броја ухваћених и збринутих паса и мачака, 6 ЈЛС није доставило податке. Од ЈЛС које су доставиле податке о хватању, најмањи број ухваћених и збринутих паса и мачака имају Зајечар и Владимирци- 9, док највећи број има град Београд – 9.461.

Графикон 66: Капацитет активних азила и број ухваћених и збринутих животиња

Табела 65: Дератизација и извршена запрашивања за сузбијање комараца и крпеља у току 2021. године

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ ИЗВРШЕНИХ ЗАПРАШИВАЊА
Србија	391
Београд	-
Војводина	216
Јужна и источна Србија	106
Шумадија и западна Србија	69

На основу података које су доставиле 90 ЈЛС у току 2021. године је извршено 391 запрашивање. По једно запрашивање су имале пет ЈЛС, док је највише запрашивања имала општина Беочин - 32.

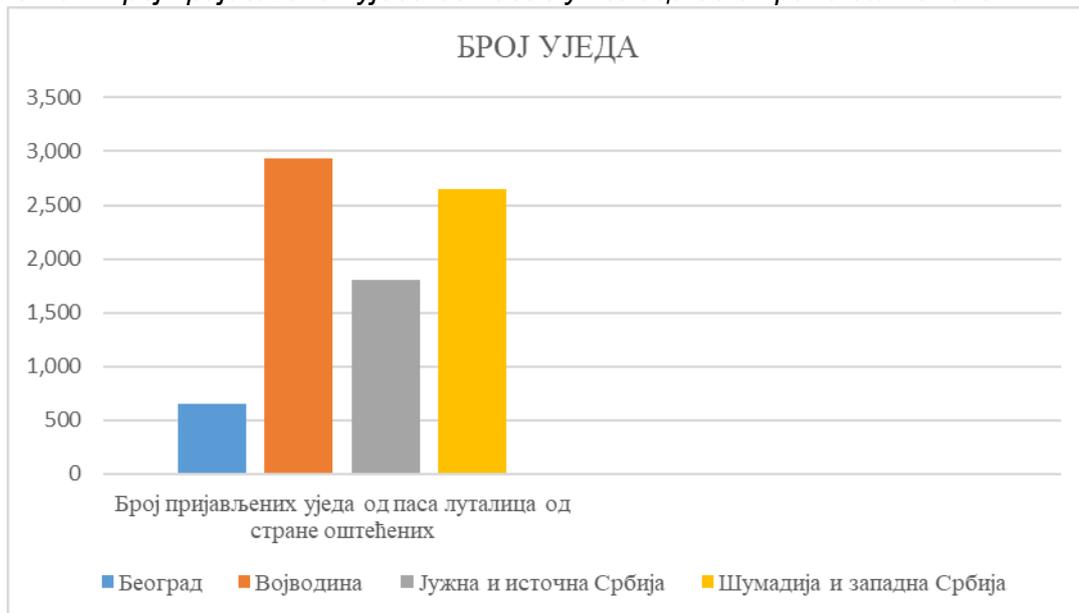
Табела 66: Пријављени уједи од паса луталица и укупна висина исплаћених обештећења

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	БРОЈ ПРИЈАВЉЕНИХ УЈЕДА ОД ПАСА ЛУТАЛИЦА ОД СТРАНЕ ОШТЕЋЕНИХ	УКУПНА ВИСИНА ИСПЛАЋЕНИХ ОБЕШТЕЋЕЊА ЗА УЈЕДЕ
Србија	8.046	476.791.710
Београд	653	64.011.441
Војводина	2.931	171.262.728
Јужна и источна Србија	1.810	66.509.855
Шумадија и западна Србија	2.652	175.007.686

Према подацима које су доставиле 98 ЈЛС, укупан је пријављено 8.046 уједа паса луталица од стране оштећених у току 2021. године на територији

Републике Србије. У општини Босилеград нема пријављених уједа паса луталица док је највећи број уједа – 653 пријављен у Београду .

Графикон 67: Број пријављених уједа од паса луталица од стране оштећених

Укупна висина исплаћених обештећења за уједе паса луталица у току 2021. године на територији Републике Србије, на основу достављених података од 91 ЈЛС износи 476.791.710 динара. Најнижи износ је исплатила општина Деспотовац у износу од 1.452 динара док је највиши износ исплатио град Чачак у износу од 73.967.862 динара.

Графикон 68: Укупна висина обештећења за уједе паса

1.36. Финансијски показатељи – финансирање и инвестиције

1.36.1. Разлог за праћење: -||-

1.36.2. Вредности:

Табела 68: Извори финансирања

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА
Србија	1.878.895.672
Београд	768.787.394
Војводина	574.123.743,23
Јужна и источна Србија	277.214.442,79
Шумадија и западна Србија	258.770.092

Према подацима које је доставила 104 ЈЛС укупни извори финансирања на републичком нивоу износе 1.878.895.672 динара.

Графикон 69: Извори финансирања у току 2021. године

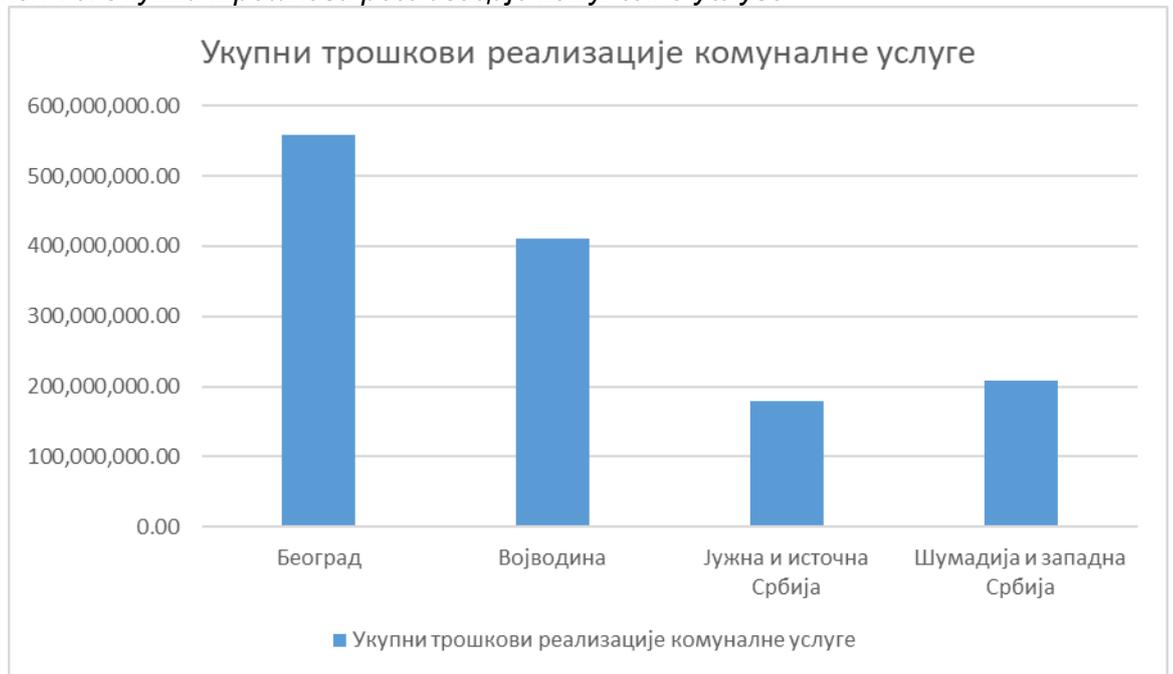

Табела 69: Реализоване инвестиције

ТЕРИТОРИЈАЛНИ ОБУХВАТ	УКУПНИ ТРОШКОВИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ	ВРЕДНОСТ ИНВЕСТИЦИЈА
Србија	1.355.750.840,08	36.934.586,00
Београд	558.411.978	0
Војводина	410.489.766,49	17.973.253,00
Јужна и источна Србија	178.415.583,61	651.000,00
Шумадија и западна Србија	208.433.511,98	18.310.333,00

Податке о укупним трошковима реализације комуналне услуге доставила је 85 ЈЛС и они износе 1.355.750.840 динара.

Графикон 70: Укупни трошкови реализације комуналне услуге

Од оних ЈЛС које су доставиле податке о вршењу ове комуналне делатности, 10 ЈЛС је имало инвестиције у току прошле године, што на републичком нивоу износи 36.934.586 динара. Од ЈЛС које су имале улагања, најнижа улагања је имала је општина Орово у износу од 260.000 динара док је највиша улагања имао град Крагујевац у износу од 14.927.000 динара.

Графикон 71: Вредност инвестиција у току 2021. године

- 2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

Одговор:

Документи јавне политике који се спроводе:

- 2.1. Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године
- 2.2. Акциони план за период 2022-2024. године за спровођење програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године

Резултати спровођења документа и одступања од планираног:

У Републици Србији је у функцији десет регионалних санитарних депонија – Ужице, Панчево, Сремска Митровица, Пирот, Лесковац, Јагодина, Лапово, Кикинда, Суботица и општинске санитарне депоније – Београд, Врање и Горњи Милановац, на којима се на санитаран, контролисан начин одлаже отпад из 41 општине (што износи 26% од укупног броја општина, са 1.200.000 становника). У изградњи су регионалне санитарне депоније у Новој Вароши и Инђији.

Националним програмом за управљање отпадом предвиђено је 26 регионалних санитарних депонија. Међутим новим програмом предлаже се смањење тог броја, а да се већ изграђени капацитети максимално искористе.

У циљу побољшања комуналне делатности „Управљање комуналним отпадом” формиран су регионални центри за управљање отпадом, у оквиру којих се отпад сакупљен из више општина третира на постројењима за сепарацију рециклабилног отпада и остатак одлаже на регионалним депонијама.

У Републици Србији још увек велики број општина/градова има сопствену депонију - сметлиште. То су углавном депоније за које је у складу са Програмом о управљању отпадом предвиђено санирање и затварање, јер је капацитет постојећих депонија – сметлишта у већини општина већ попуњен, а већина не задовољава ни минимум техничких стандарда.

Земљиште на којем су депоније лоциране је најчешће у својини Републике Србије. Старост депонија варира од 4 до 60 година. Подаци о димензијама и запремини тела депонија нису поуздани, с обзиром да за многе од њих не постоји одговарајућа техничка документација. Око 70% активних депонија - сметлишта није предвиђено просторно-планским документима и немају урађену студију о процени утицаја на животну средину, нити имају потребне дозволе.

Не постоји контролисано одвођење депонијског гаса који настаје разградњом отпада у депонији, што може довести до пожара или експлозије. Процедне воде из депонија се не сакупљају нити пречишћавају, што угрожава подземне и површинске воде и земљиште због високог садржаја органских материја и тешких метала. Не постоји систематски мониторинг емисија, процедурних вода, депонијског гаса итд.

На овим сметлиштима често долази до самопаљења, при чему долази до емисије загађујућих материја. Депоније-сметлишта са највећим ризиком по животну средину и здравље људи су оне које се налазе на удаљеностима мањим од 500 m од насеља или обале реке, потока, језера или акумулације и зонама санитарне заштите водоизворишта. Након санације, већина досадашњих одлагалишта може бити претворена у трансфер станице и центре за сакупљање рециклабилног отпада, а преостала ће се затворити изградњом регионалних депонија. Захтев да се отпад одлаже само на адекватним депонијама биће испуњен развојем санитарних депонија и затварањем преко 3.500 локација које не испуњавају услове у две фазе:

1. Затварање свих депонија одмах након отварања и пуштања у рад нових санитарних одлагалишта;
2. Рекултивација свих претходних локација за одлагање ће почети након успостављања нових регионалних санитарних депонија.

Смањење употребе депонија како би се испунио максимални програмски циљ од 10% до 31.12.2049. године одлагања на депонију и напредовање у хијерархији управљања отпадом постићи ће се институционалним, финансијско/економским, техничким и административним мерама (нпр. утврђивање и постизање циљева, давање приоритета финансирању примарне сепарације за финансирање, и прогресивни економски инструменти попут такси на депоновање).

Правилник о начину вођења и изгледу евиденције депонија и сметлишта на подручју јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 18/18) је донет и информација о томе достављена је свим локалним самоуправама.

Према подацима добијеним од 144 јединице локалних самоуправа, на њиховој територији ЈКП организовано одлажу отпад на 138 несанитарних депонија (сметлишта) лоцираних на 114 општина. То су углавном депоније за које је у складу са Стратегијом о управљању отпадом предвиђено санирање и затварање. Од укупног броја депонија пријављено је да је њих 22 неактивно, односно не врши се одлагање отпад, док је осталих 116 активно.

Анализом прикупљених података је утврђено да је за 22 депоније предвиђена експлоатација наредних 3 године, за 20 од 3 до 5 година, за 47

више од 5 година, док је за остале (49) предвиђено што хитније затварање и санирање. У поплавном подручју се налази 26 несанитарних депонија.

На дивља сметлишта, ван контроле општинских јавних комуналних предузећа, баца се око 20% генерисаног комуналног отпада у Републици Србији.

У већини случајева дивља сметлишта се налазе у сеоским срединама и последица су, у првом реду, недостатка средстава за проширење система сакупљања отпада, али и лоше организације управљања отпадом на локалном нивоу. Поред ових, ова сметлишта се често формирају дуж саобраћајница у путном појасу, од којих је већи проценат на косинама насипа путева, одакле се отпад једноставно баца киповањем из камиона. Такви простори су најчешће недоступни за уклањање. За депновање се користе и природне депресије, јаме и вртаче где је чишћење практично немогуће.

Програм управљања отпадом у Републици Србији за период од 2022. до 2031. године предвиђа највише 27 региона. Засада су у 12 региона успостављена регионална предузећа за управљање отпадом, а још 12 региона је потписало међуопштинске споразуме, али у њима нису још увек нису основана регионална предузећа. До 2030. године планира се отварање регионалних центара у: Новој Вароши, Београду, Крушевцу, Врању, Новом Саду, Инђији, Сомбору, Смедереву, и Вршцу. Одлука о заједничком обезбеђивању и спровођењу управљања отпадом („Службени гласник РС”, број 45/18) подржава овај приступ.

На подручју АП Војводине израђен је предлог микролокација на основу геолошких, хидролошких и инфраструктурних критеријума у складу са Програмом и Студијом просторног размештаја регионалних депонија и трансфер станица.

Главни изазови управљања отпадом у Србији још увек се односе на обезбеђивање добре покривености и капацитета за пружање основних услуга, као што су сакупљање, транспорт и санитарно одлагање отпада.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Одговор:

3.1. Област комуналних делатности у правном систему Републике Србије уређује велики број прописа. Поред Закона о комуналним делатностима, ову област регулишу прописи о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса, о средствима у својини Републике Србије, о локалној самоуправи, главном граду, енергетици, управљању отпадом, водама, путевима, сахрањивању и гробљима, трговини, одржавању стамбених зграда, концесијама, јавним набавкама, страним улагањима и друго.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Одговор:

4.1. Паралелно са променом укупног привредног амбијента мењао се и положај комуналне привреде и комуналних предузећа. Комунална предузећа су циклично пролазила кроз периоде успона и падова, али последњих година видно је да се положај комуналне привреде перманентно погоршава.

Проблем 1: Показатељи пословања јавних комуналних предузећа недвосмислено потврђују да је комунална привреда у озбиљним проблемима и у све дубљој кризи. Када се овоме дода чињеница да је уследио нови налет глобалне економске кризе, онда је јасно да се у наредним годинама, када се ради о комуналној привреди у целини, најалост само може очекивати даље погоршање стања.

Проблем 2: С друге стране, постојећим правним оквиром нису створени јасни параметри за одређивање цена комуналних услуга нити механизми за контролу поштовања начела у утврђивању тих цена.

Последица: Чињеница је да су општине и градови оснивали јавна комунална предузећа за обављање комуналних делатности, као и да је негде основано више тих предузећа, а у неким јединицима локалне самоуправе само једно или чак ниједно. Комунална предузећа су разнолика и у погледу делатности коју обављају постоје специјализована јавна комунална предузећа која обављају само једну комуналну делатност, а постоје јавна комунална предузећа која поред више комуналних функција обављају чак и неке некомуналне (тржишне) послове.

Одредба члана 8. Закона прописује да Министарство прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност. С тим у вези, Министарство од 2016. године објављује Извештај о обављању комуналних делатности, односно податке који су доставиле јединице локалних самоуправа.

Јединице локалне самоуправе често нису у могућности да правовремено доставе годишње извештаје Министарству јер им знатан број вршилаца комуналних делатности исте не достављају.

С обзиром да су комуналне делатности делатности од општег интереса и од изузетног су значаја за нормално функционисање заједнице, њених становника и правних лица, а на основу Извештаја о обављању комуналних делатности и података добијених од јединица локалних самоуправа долази се до закључка да су неопходне континуиране активности на јачању капацитета и функционалности комуналне инфраструктуре, обезбеђивању средстава за финансирање изградње комуналне инфраструктуре, активности на праћењу квалитета комуналних услуга, као и предузимању мера за континуирано вршење комуналних делатности у циљу обезбеђења животних потреба физичких и правних лица

5) Која промена се предлаже?

Одговор:

5.1. Имајући у виду да Закон о комуналним делатностима уређује питања која су од значаја за остваривање животних потреба физичких и правних лица, нова законска решења би требала да обухвате и регулишу сва питања која су у функцији целовитог обављања делатности и да буду не само функционална са аспекта корисника и вршилаца комуналних делатности, већ треба да буду одржива и сврсисходна и са аспекта интереса локалне заједнице и државе у целини.

Објашњење основних правних института и појединачних решења која се предлажу предлогом Измена и допуна Закона:

Чланом 1. Предлога закона извршена је допуна важећег Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 1а, којим је уведен појмовник, односно значење израза у том закону.

Чланом 2. Предлога закона извршена је измена члана 2. важећег Закона о комуналним делатностима, тако што је предвиђено да је неопходна претходна сагласност министарства надлежног за комуналне делатности како би скупштина јединице локалне самоуправе као комуналне одредила и друге делатности од локалног интереса, при чему скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком прописује услове и начин обављања комуналне делатности, а министар надлежан за комуналне делатности ближе прописује поступак за прибављање сагласности.

Чланом 3. Предлога закона извршена је измена члана 3. важећег Закона о комуналним делатностима, тако што је подробније дато одређење комуналних делатности, у циљу јаснијег тумачења и примене одредаба овог закона, и то тако што су прецизније дефинисани производња и дистрибуција топлотне енергије и управљање пијацама.

Чланом 4. Предлога закона измењен је и допуњен члан 4. важећег Закона о комуналним делатностима, тако што је основ за доношење подзаконског акта пренет на министра, као руководиоца ресорног министарства, ради лакшег прилагођавања систему комуналних делатности у јединицама локалних самоуправа.

Чланом 5. Предлога закона брисан је члан 8а који се у пракси показао непримењив.

Чланом 6. Предлога закона брисан је став 2. важећег Закона о комуналним делатностима из разлога што је иста одредба предвиђена новим чланом 9а.

Чланом 7. Предлога закона извршена је допуна важећег Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 9а којим су за погребну делатност, као изузету од поверавања, предвиђени услови које ће морати да испуне сви привредни субјекти ради њеног обављања, као и комисија коју

образује министар надлежан за послове комуналних делатности и на чији предлог министар доноси решење о испуњености услова за обављање погребне делатности. Такође, предвиђено је да се решење доноси са роком важења од пет година, да није дозвољена жалба, али се против њега може покренути управни спор, да се плаћа републичка административна такса као и да председник и чланови комисије немају право на накнаду за свој рад. Чланом 7. Предлога закона је извршена и допуна важећег закона додавањем члана 9б којим се постиже усаглашавање Закона о управљању отпадом са Законом о комуналним делатностима.

Чланом 8. Предлога закона измењен је члан 10. важећег Закона о комуналним делатностима тако што је прецизније уређено заједничко обављање комуналних делатности две или више јединица локалне самоуправе, а допуњен одредбом о сарадњи кроз уступање обављања одређене комуналне делатности другој јединици локалне самоуправе, односно јавном комуналном предузећу. У том смислу новом одредбом прецизиран је однос градских општина у односу на град Београд, као јединицу локалне самоуправе и прецизирано на које градске општине у главном граду се односе одредбе из члана 8. Предлога закона (Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин).

Чланом 9. Предлога закона измењен је и допуњен је члан 11. важећег Закона о комуналним делатностима чиме је предвиђено да споразум о заједничком обављању комуналне делатности уређује начин решавања спорова који не трпе одлагање, као и средства обезбеђења за неизвршавање уговорних обавеза.

Чланом 10. Предвиђена је допуна члана 12а Закона, којим је предвиђено да у циљу подизања квалитета комуналних услуга, ефикаснијег и економичнијег управљања комуналним делатностима, јединице локалне самоуправе, по принципу добровољности, могу пренети овлашћење за управљање једном или више комуналних делатности на Републику Србију, односно Владу.

Управљање комуналном делатношћу, у смислу става 1. овог члана подразумева обезбеђење организационих, материјалних и других услова за изградњу, одржавање и функционисање комуналне инфраструктуре и техничко и технолошко јединство система, у складу са одредбама члана 4. Закона.

Влада, на основу донетих одлука скупштина јединица локалне самоуправе о преносу овлашћења, врши избор Националног управљача комуналном инфраструктуром (у даљем тексту: Национални управљач) за једну или више комуналних делатности, укључујући и избор Националног управљача у складу са одредбама закона којим се уређује јавно-приватно партнерство и концесија.

Влада ближе уређује: обавезну садржину одлука јединица локалне самоуправе, начин избора Националног управљача, поступак и критеријуме

за избор Националног управљача, права и обавезе изабраног Националног управљача, права и обавезе јединица локалне самоуправе по извршеном избору Националног управљача, као и друга питања од значаја за управљање једном или више комуналних делатности.

Надзор над применом овог члана врши министарство надлежно за послове комуналних делатности.”.

Образложење: Извршена је допуна Закона, додавањем новог члана 12а, којим се уводи Национални управљач као подршка јединицама локалне самоуправе у циљу пружања боље комуналне услуге комуналним корисницима. Предлогом закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима којом се ради подизања квалитета комуналних услуга предвиђа могућност да јединице локалне самоуправе могу својим одлукама пренети овлашћења за обављање комуналних делатности или за управљање комуналном инфраструктуром на Републику Србију, односно Владу. Влада ће на основу одлука јединица локалних самоуправа о преношењу овлашћења, вршити избор Националног управљача за обављање комуналних делатности и управљање комуналном инфраструктуром а у складу са Законом о јавно-приватном партнерству, чиме ће се многим јединицама локалне самоуправе помоћи у изградњи или одржавању комуналне инфраструктуре, као и у самом обављању комуналних делатности имајући у виду да је у Републици Србији присутна изразита неуједначеност финансијских могућности јединица локалних самоуправа тако што се у појединим не могу стабилно финансирати све комуналне делатности.

Чланом 11. Предлога закона у члану 13. став 4. Закона речи: „који испуњава услове из члана 8а овог закона” бришу се из разлога усклађивања са одредбом члана 5. Предлога закона којим је члан 8а брисан.

Чланом 12. Предлога закона допуњен је члан 19. Закона тач. 6) и 7) чиме је проширена одредба става 1. којом је дата је могућност да корисник уз писмени захтев за обуставу испоруке комуналне услуге за период од најмање годину дана уз одобрење вршиоца те комуналне делатности. Ставом 4. предвиђено је да је вршилац комуналне делатности дужан да у писменој форми обавести корисника о могућности обуставе комуналне услуге у случају да корисник комуналну услугу користи противно прописима са остављеним примереним роком за испуњење обавезе. Чланом 13. Предлога закона извршена је допуна Закона додавањем новог члана 26а којим је предвиђено да Влада прописује методологију за одређивање цена комуналних услуга, осим за оне цене које су уређене другим прописима.

Чланом 14. Предлога закона извршена је допуна Закона додавањем нових чл. 29а и 29б којим се разрађује програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре на нивоу јединица локалних самоуправа, као и годишњи програм радова.

Чланом 15. Предлога закона брисано је да се средства из буџета јединице локалне самоуправе користе преко буџетског фонда.

Чланом 16. Предлога закона измењен је члан 33. став 1. Закона, тако што је извршено усклађивање са предложеним изменама, као и усклађивање са прописима којима је уређен инспекцијски надзор тако што су прецизирана овлашћења републичких комуналних инспектора.

Чланом 17. Предлога закона измењен је члан 34. Закона, тако што је извршено усклађивање са предложеним изменама Предлога закона, као и усклађивање са прописима којима је уређен инспекцијски надзор тако што су прецизирана овлашћења општинских, односно градских комуналних инспектора.

Чл. од 18-21 Предлога закона измењени су чл. 39, 41, 42. и 43. Закона, којима су предложене измене које се односе казнене одредбе како би се обезбедила ефикаснија примена Закона о комуналним делатностима.

Чланом 22. Предлога закона извршена је допуна важећег закона додавањем нове главе Ха и новог члана 43а којом је предвиђено да се у Републици Србији обележава Дан комуналних делатности прве суботе у септембру месецу.

Чланом 23. Предлога закона у чл. 23. и 38. Закона о комуналним делатностима врши се усклађивање са Законом о комуналној милицији тако што се реч: „полиција” у одређеном падежу замењује се речју: „милиција” у одговарајућем падежу.

Чланом 24. Предлога закона дати су рокови за доношење подзаконских прописа који се доносе на основу одредаба овог закона, као и да до ступања на снагу прописа утврђених овим законом остају на снази прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима ако нису у супротности са овим законом.

Чланом 25. Предлога закона регулише се време ступања на снагу закона.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Одговор:

6.1. Да, у обиму који је предложен изменама и допунама Закона.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Одговор:

7.1. У првој категорији субјеката регулације, на које ће предложена решења у закону највероватније утицати, налазе се пре свега државни органи: ресорно Министарство, у процесу праћења, надзора и контроле, као и јединице локалне самоуправе, које су по Уставу и закону одговорне за функционисање и развој комуналних делатности и које су као такве доносиоци свих кључних одлука. Такође, на јединице локалне самоуправе и кроз могућност увођења уступања као вида међуопштинске сарадње, поготово код оних које услед недостатка финансијских средстава нису у могућности да обезбеде одговарајући квалитет, обим, доступност и континуитет комуналних услуга.

С обзиром на материју коју регулише, решења предложена у Предлогу закона непосредно ће подстицајно утицати на:

- јавна комунална предузећа, од којих се очекује да искористе могућности које закон пружа како би побољшала квалитет и доступност услуга, ојачала свој финансијски положај и постепено ускладила цене комуналних услуга са тржишним принципима, као и привредна друштва и предузетници који обављају комуналну делатност;
- повећање заинтересованости приватних инвеститора за улагање у пројекте развоја и унапређења комуналне инфраструктуре јер ће бити гарантована законитост, јавност, равноправност учесника у поступку и транспарентност поступка поверавања (члан 14);
- кориснике услуга, грађане и привредне субјекте, кроз увођење права корисника да поднесе писмени захтев за обуставу комуналне услуге, као и обавезе вршиоца комуналне делатности да обавести корисника о могућности обуставе услед неплаћања комуналне услуге и обавезе остављања примереног рока за извршење исте. Такође, корисници услуга могу да очекују постепено јачање одговорности вршилаца комуналних делатности, односно испоручилаца комуналних производа и услуга који, уз примену принципа економске цене заузврат преузимају пуну одговорност за обухват, обим и квалитет производа и услуге.

- 8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Одговор:

8.1. Само делимично, у одређеној области коју регулише Закон. Документи јавних политика:

- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022 - 2031. године
- Акциони план за период 2022-2024. године за спровођење програма управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године

- 9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Одговор:

9.1. Не.

- 10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Одговор:

10.1. Детаљан преглед статистичких параметара који описују трендове у свим областима које уређује предметни Закон дат је у одговору на питање 1. у Прилогу 2 (Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?)

Доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима прецизираће се садржина и начин обављања комуналне делатности и дефинисати релевантне одредбе на начин да се превазиђу сви изазови у комуналном сектору и да се подигне квалитет услуге.

Наиме, у случају *status quo* опције (енгл. *base case* – непромењено стање) односно непредузимања мера државне интервенције, које могу бити нерегулаторне и регулаторне, није могуће решити описане проблеме. Изазове у комуналном сектору, без утицаја државе, није могуће решити, а решавање предметних проблема није могуће постићи ни у случају самосталног деловања тржишних механизма.

Нерегулаторне мере, социјалне природе, са нижим степеном државне интервенције, попут различитих врста акција у виду информационах, образовних и медијских кампања усмерених на подизање нивоа свести, неопходно је да прате примену овог закона у пракси, али оне саме, изоловане, не доприносе решавању предметних проблема.

У оквиру мера регулаторне природе, као најбоље решење јавља се доношење Закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима, с обзиром на битност поступка регулације комуналне делатности, из разлога општег интереса.

- 11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Одговор:

11.1. Ирелевантно.

ПРИЛОГ 3:**Кључна питања за утврђивање циљева**

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Одговор:

- 1.1. Имајући у виду све уочене проблеме у овој области, неминовно је да је у Републици Србији потребно изменити неке од кључних принципа на основу којих се обављају комуналне делатности. Недовољно ослањање на савремене принципе управљања комуналним делатностима изискује потребу да се код нас ова област другачије регулише.
- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Одговор:

- 2.1. Доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима обезбеђује се основ за успешно функционисање и развој ових делатности и њиме се постиже следеће:
- побољшање ефикасности и квалитета обављања комуналних услуга као комуналних делатности од општег интереса увођењем новог вида међуопштинске сарадње кроз уступање обављања послова из оквира одређене комуналне делатности из члана 8. Предлога закона, као и увођењем обавезе доношења Програма изградње и одржавања комуналне инфраструктуре из члана 14);
  - прецизна дефинисаност комуналних делатности, кроз јасно одређивање израза који су употребљени у овом закону у чл. 1. и 3;
  - конкуренција вршилаца комуналних делатности подразумева обавезу јединице локалне самоуправе да подстиче и одржава надметање за приступ вршењу комуналних делатности и у обављању комуналних делатности кад год је то законски дозвољено, технички могуће и економски оправдано;
  - уређивање политике цена која представља изузетно важно питање за одрживост комуналних система и квалитет комуналних услуга; постепеност у достизању економске цене комуналних производа и услуга (принцип „корисник плаћа”), којима се обезбеђује одржавање и развој објеката и система у комуналном сектору у складу са јединственом методологијом из члана 13. Предлога закона.

- заштита права корисника комуналних услуга, увођењем права корисника да поднесе писмени захтев за обуставу комуналне услуге, као и обавезе вршиоца комуналне делатности да обавести корисника о могућности обуставе услед неплаћања комуналне услуге и прописивања рока за извршење исте;
- дугорочно и одрживо планирање комуналних система кроз доношење Програма изградње и одржавања комуналне инфраструктуре и доношење Годишњег програма обављања комуналних делатности што је на локалном нивоу од изузетне важности и представља предуслов за несметано обављање комуналних делатности и пружање комуналних услуга у дугом временском периоду.

Циљеви који се постижу доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима су стварање услова за управљање комуналним делатностима и обављање комуналних делатности, јачање одговорности и ефикасности јединица локалне самоуправе и вршилаца комуналних делатности, повећање улагања у комуналну инфраструктуру и усклађивање принципа обављања комуналних делатности са најбољом међународном праксом.

- 3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Одговор:

3.1. Да.

- Акциони план за спровођење Програма Владе 2023-2026. Приоритетни циљ 1.3. Заштита природе и одрживо управљање отпадом, 1.3.1. Унапређење управљања комуналним отпадом.

- 4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Одговор:

4.1. У питању је читав низ показатеља који су исказани у одговору на питање 1. Прилога 2. Наведени показатељи, између осталог, прате се кроз анализу извештаја о обављању комуналних делатности на територији Републике Србије.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

- 1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

Одговор:

1.1. С обзиром да уређивање ове области има за циљ постизање одговарајућих услова који ће омогућити квалитетнији живот корисника комуналних услуга, као и неусклађености Закона са другим секторским законима није могуће применити друге могућности за решавање уочених проблема. Обезбеђивање основа за ефикасно и квалитетно обављање комуналних делатности могуће је једино изменом законског оквира и његово усаглашавање са другим секторским законима. У том смислу, друге могућности су оцењене као неадекватне.

У случају *status quo* опције (енгл. *base case* – непромењено стање) односно непредузимања мера државне интервенције, које могу бити нерегулаторне и регулаторне, није могуће решити описане проблеме. Изазове у комуналном сектору, без утицаја државе, није могуће решити, а решавање предметних проблема није могуће постићи ни у случају самосталног деловања тржишних механизма.

- 2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Одговор:

2.1. Доношењем Предлога закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима прецизираће се садржина и начин обављања комуналне делатности и дефинисати релевантне одредбе на начин да се превазиђу сви изазови у комуналном сектору и да се подигне квалитет услуге.

Нерегулаторне мере, социјалне природе, са нижим степеном државне интервенције, попут различитих врста акција у виду информационах, образовних и медијских кампања усмерених на подизање нивоа свести, неопходно је да прате примену овог закона у пракси, али оне саме, изоловане, не доприносе решавању предметних проблема.

У оквиру мера регулаторне природе, као најбоље решење јавља се доношење Закона о изменама и допунама Закона о комуналним

делатностима, с обзиром на битност поступка регулације комуналне делатности, из разлога општег интереса.

Регулаторне мере:

Предложеним решењима измена и допуна Закона о комуналним делатностима предвиђено је да:

1. Влада:

- Ближе уређује методологију за одређивање цена комуналних услуга

2. Министар:

- ближе прописује поступак за прибављање сагласности из члана 2. став 5 важећег закона
- ближе уређује опште услове за отпочињање обављања комуналних делатности из члана 2. став 3. тач. 1), 2), 4), 5) 6) и тач. 7) до 14) важећег закона
- прописује услове које привредни субјекти који обављају комуналну делатност погребна делатност, морају да испуне, начин проверавања испуњености услова, начин вођења евиденције субјекта који испуне услове, као и састав и надлежности Комисије која ће проверавати ове услове
- ближе прописује садржину и начин доношења програма из члана 29а став 1.
- Јединица локалне самоуправе:
- доноси програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре за календарску годину и наредне две године
- на основу претходно сагледаних потреба, за сваку комуналну делатност из домена заједничке комуналне потрошње појединачно, доноси годишњи програм обављања комуналних делатности са предрачуном укупних трошкова
- дужна је да усклади своја општа акта у року од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконских аката из овог закона;

Други секторски закони (Закон о трговини, Закон о инспекцијском надзору, Закон о енергетици и др) неће имати потребу да се мењају из разлога што је Предлогом закона о изменама и допунама Закона о комуналним делатностима извршено усклађивање са тим секторским законима.

- 3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?
- 4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Одговор:

4.1. Институционално управљачке мере:

За спровођење овог закона надлежни су:

1. Јединица локалне самоуправе је у обавези да обезбеди обављање комуналних делатности и њихов развој, као и да обезбеди организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко-технолошко јединство система и уређаја. Јединица локалне самоуправе својим општим актима прописује услове за обављање комуналних делатности у складу са законом и подзаконским актима донетим на основу закона, затим начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности, као и права и обавезе корисника комуналних услуга. Инспекцијски надзор над спровођењем прописа јединица локалне самоуправе донетих на основу закона врши јединица локалне самоуправе преко комуналних инспектора. Што се тиче капацитета, свака јединица локалне самоуправе има комуналну инспекцију, као и надлежне органе које се баве комуналним делатностима.
  2. Министарство има обавезу да прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о томе најмање једном годишње обавештава Владу и јавност. Инспекцијски надзор над спровођењем закона и републичких прописа донетих на основу закона обавља Министарство преко републичких инспектора за комуналне делатности. У оквиру ресорног министарства у Сектору за инспекцијски надзор постоји Одсек републичке инспекције за комуналне делатности, стога Министарство има капацитете за спровођење Закона о комуналним делатностима.
  3. Министар доноси решење о испуњености услова за обављање комуналне делатности погребна делатност.
- 5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Одговор:

5.1. Нерегулаторне мере, социјалне природе, са нижим степеном државне интервенције, попут различитих врста акција у виду информационаих, образовних и медијских кампања усмерених на подизање нивоа свести, неопходно је да прате примену овог закона у пракси, али оне саме, изоловане, не доприносе решавању предметних проблема.

- 6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Одговор:

6.1. Обезбеђивање основа за ефикасно и квалитетно обављање комуналних делатности могуће је једино изменом законског оквира и његово усаглашавање са другим секторским законима. Друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу имати улогу у процесу спровођења прописа, али је улога јавног сектора кључна.

- 7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Одговор:

7.1. Да.

- 8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Одговор:

8.1. Изабране опције осликане су у предлогу измена и допуна Закона. Капацитети јединица локалних самоуправа надлежних за обављање комуналних делатности уредиће се како би могли да обављају послове који су им дати у надлежност, као и да појачају инспекцијски надзор у циљу ефикасног обављања комуналних делатности у складу са законом.

Подзаконски акти који ће се доносити у складу са одредбама овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Јединице локалне самоуправе биће дужне да ускладе своја општа акта у року од шест месеци од дана ступања на снагу подзаконских аката, осим Програма изградње и одржавања комуналне инфраструктуре који ће бити у обавези да донесу до 1. јануара 2025. године.

Сви привредни субјекти који обављају комуналну делатност погребна делатност биће дужни да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 7. Предлога закона поднесу захтев надлежном министарству, чиме ће се утврдити тачан број вршилаца погребне делатности.

Вршиоци комуналних делатности дужни су да у року од три месеца од дана ступања на снагу подзаконског акта из члана 4. став 6. овог закона ускладе своје пословање са тим подзаконским актима.

По ступању на снагу овог закона, Министарство ће донети програм одражавања радионица са јединицама локалних самоуправа, као и другим заинтересованим учесницима на којима ће бити представљена решења из предложених измена и допуна Закона о комуналним делатностима, а у циљу омогућавања пуне имплементације предвиђених законских решења.

Имплементација закона ће се пратити и кроз редовне и ванредне инспекцијске надзоре републичке и општинске, односно градске комуналне инспекције, и то како у јединицама локалне самоуправе, тако и код вршилаца комуналне делатности и корисника услуга.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Одговор:

- 1.1. Измене и допуне Закона које потенцијално могу имати ефекат на јавне приходе и расходе у дугом и средњем року су:

- Чланом 7. Предлога закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 9а којим су за погребну делатност, као изузету од поверавања, предвиђени услови које ће морати да испуне сви привредни субјекти ради њеног обављања, као и комисија коју образује министар надлежан за послове комуналних делатности и на чији предлог министар доноси решење о испуњености услова за обављање погребне делатности. Такође, предвиђено је да се решење доноси са роком важења од три године, да није дозвољена жалба, али се против њега може покренути управни спор, **да се плаћа републичка административна такса**, као и да административно-стручне и техничке послове министарство може поверити струковној организацији или удружењу на основу уговора који надлежно министарство закључује са том организацијом, односно удружењем.

Процењени ефекат (квантитативни):

- републичка административна такса: 660 динара.
- процењен број привредних субјеката на територији Републике Србије који обављају предметну делатност: 11,000
- процењен годишњи прираст броја субјеката: 27 ($11,000 \cdot 0,25\% = 27$, за три године $27 \cdot 3 = 81$)
- процењени ниво прихода по основу наплате административне таксе за издавање решења о испуњености услова за обављање погребне делатности (у трогодишњем периоду): $660 \cdot 11,081 = 7,313,460$ динара.
- Чланом 12. Предлога закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 26а којим је предвиђено да **Влада прописује методологију за одређивање цена комуналних услуга**, осим за оне цене које су уређене другим прописима.

Процењени ефекат (квалитативни):

- Овај закон системски уређује стање у комуналној области и као такав непосредно не регулише питања којима се генеришу трошкови субјеката регулације, међу којима су свакако најважније све категорије корисника комуналних услуга – група потрошача. У складу са овом ситемском поставком, као и Уставом, Република Србија око тих питања нема директну надлежност, већ све кључне одлуке о статусу вршиоца, о ценама комуналних услуга, начину финансирања комуналних делатности и висини евентуалних субвенција према вршиоцима делатности доносе надлежни органи јединица локалних самоуправа. Одредбама члана 12. Предлога закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 26а којим је прописано да **Влада доноси методологију за одређивање цена оних комуналних услуга** код којих се може утврдити крајњи корисник, а вршиоци комуналних делатности су у обавези да одлуку о промени цена комуналних услуга донесу у складу са том методологијом. Поред начина на који се израчунавају сви оправдани трошкови и утврђује структура цене одређене комуналне услуге, саставни део методологије ће бити квантификовање границе приступачности цена тако да се утврде максимално дозвољени износи јединичних цена и просечног рачуна које су усклађени са реалном куповном моћи и стандардом становништва. На овај начин регулисање цена комуналних услуга са националног нивоа, какав је уобичајен и у компаративној пракси других држава, а не задирући у Уставом и законима гарантована изворна права и надлежности јединица локалне самоуправе, има за циљ да подстакне локалне самоуправе да воде активнију политику цена, што је од посебне важности не само за већу доступност и бољи квалитет комуналних услуга, већ и за успешну реализацију започетих и планираних капиталних пројеката у системе за водоснабдевање, третман отпадних вода и регионалне центре за управљање отпадом у складу са стратешким опредељењима Републике Србије и започете пројекте који су финансијски подржани из националних и међународних извора средстава.

Нови члан 26а Предлога закона даје простор за изузетке тако што оставља могућност да се ова методологија не примењује на оне делатности код којих је питање цена уређено другим прописима. Тренутно, изузетак би била само комунална делатност производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом за коју јединице локалних самоуправа цене утврђују на основу Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом („Службени гласник РС”, број 63/15), а у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 - др. закон и 40/21).

У перспективи, могуће је да би се изузеће од примене методологије могло односити и на неке друге комуналне делатности уколико би секторским прописима којима се уређују те делатности, било регулисано и питање цена, а када због тога не би морао да се усклађује Закон о комуналним делатностима.

Дакле, **Предлог закона уводи важну новину: доношење подзаконског акта - Уредбе о методологији за одређивање цена комуналних услуга (које имају идентификованог крајњег корисника) која је суштински само један допунски механизам за доследну примену постојећих законских решења и прописаних начела.** Наиме у пракси се дешавало да поједине јединице локалне самоуправе као доносиоци одлука, на различите начине тумаче и примењују Закон или га не спроводе доследно и потпуно што је супротно захтевима међународних финансијских и развојних институција које доделу бесповратних донаторских средстава и повољних кредитних линија за финансирање комуналне инфраструктуре условљавају управо променама у политици цена и преласком на економске цене комуналних услуга.

Примена Методологије и постепени прелазак на економске цене комуналних услуга, имаће позитивне реперкусије на јавне финансије и буџетску потрошњу. Наиме, у локалним срединама у којима до сада нису били обезбеђени стабилни извори за финансирање комуналних делатности, управо због недоследне примене Закона, јављао се притисак на повећање јавне (буџетске) потрошње преко текућих или капиталних субвенција или других њима сродних буџетских интервенција које су одобраване локалним јавним комуналним предузећима. То на одређени начин поништава напоре Владе да се рационализују сви видови јавне потрошње, тако да предложено решење из Предлога закона преко смањеног притиска на субвенције, корелира са укупним напорима за смањење буџетског дефицита и увођења реда у јавне финансије и консолидовани буџет Републике Србије.

- Чланом 13. Предлога закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима додавањем нових чл. 29а и 29б којим се разрађује **програм изградње и одржавања комуналне инфраструктуре на нивоу јединица локалних самоуправа, као и годишњи програм радова.**
- Чланом 14. Предлога закона измењен је члан 30. став 3. при чему је утврђено да јединица локалне самоуправе од прихода од давања у закуп, односно на коришћење комуналне инфраструктуре и других средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини буџета јединице локалне самоуправе, **може основати буџетски фонд за комуналну инфраструктуру за изградњу и инвестиционо одржавање**

објеката комуналне инфраструктуре у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Процењени ефекат (квалитативни):

Претходно поменута решења (израда програма изградње и одржавања комуналне инфраструктуре и годишњег програма радова и потенцијално оснивање буџетског фонда за комуналну инфраструктуру за изградњу и инвестиционо одржавање објеката) у средњем и дугом року, могу имати позитиван утицај на квалитет управљања буџетским средствима, што се посредно може позитивно одразити на приходну и расходну страну буџета, посебно узимајући у обзир обим средстава које локалне самоуправе издвајају за ову намену. Исти је у овом тренутку тешко квантификовати али је готово извесно да са квалитативног аспекта, предложена решења представљају напредак.

Дакле, битан чинилац од кога зависи квалитет пружања комуналне услуге јесте одржавање постојеће и изградња нове комуналне инфраструктуре. Важећи закон питање комуналне инфраструктуре дотиче само на пар места, а највише и углавном у поглављу VIII где се говори о средствима и изворима средстава за грађење објеката комуналне инфраструктуре. Инфраструктура се помиње и у делу који обавезује власнике објеката да омогуће несметани приступ овим објектима. У компаративној пракси других земаља, у прописима којима се уређује комунална област, питањима везаним за комуналну инфраструктуру, посвећује се много већа пажња.

Када говоримо о инфраструктури, треба да имамо у виду да поред Закона постоје и други прописи који мање или више имају додир са питањима везаним за изградњу и коришћење комуналне инфраструктуре, а међу њима су свакако у првом плану два закона: Закон о планирању и изградњи и Закон о јавној својини. Закон о планирању и изградњи по својој природи има знатнији утицај и на комуналну инфраструктуру. Наиме, процедуре из овог прописа у целини се односе на реконструкцију или изградњу комуналних објеката и инфраструктуре, што се у одређеној мери одражава и на обављање комуналних делатности. Поједине делатности попут управљања гробљима и сахрањивања су такве природе да поред обезбеђења грађевинског земљишта, урбанистичких и других предуслова, код њих инвестиција никад није завршена. Такође, све интервенције на водоводним, канализационим и топловодним мрежама, практично представљају градилишта и подлежу правилима градње. На

поједине специфичне инфраструктурне објекте попут градских депонија, постројења за механичко биолошки третман отпада, спалионица и сл., поред општих правила градње, односе се и други секторски прописи из области заштите животне средине. Овај закон на одређени начин уређује и питања у вези са изградњом комуналне инфраструктуре, односно наглашава да се о уређивању земљишта стара јединица локалне самоуправе, да се на нивоу јединице локалне самоуправе доноси посебан програм чија је садржина уређена подзаконским актом, а начелно наводи и могуће изворе финансирања изградње комуналне инфраструктуре. Осим поменутих, други прописи немају неки значајнији утицај на поступање са комуналном инфраструктуром и начином на који се она користи, одржава и гради. Међутим, ова два поменута закона питањима уже везаним за комуналну инфраструктуру се посебно ни не баве, већ овај сегмент третирају у „пакету” са било којим другим видом јавне својине или било којом другом градњом, тако да се у том погледу јавила потреба да се регулатива у овом делу доради и хармонизује.

У складу са наведеним, указала се потреба за стварањем одговарајућег правног оквира. Наиме, потребно је да се комунална инфраструктура посматра много шире: из угла изградње нове комуналне инфраструктуре и инвестиционог одржавања постојеће, програма изградње комуналне инфраструктуре, средстава за изградњу, као и обавезе локалне самоуправе да доноси „Програм изградње комуналне инфраструктуре“. Наведени програм је изузетно важан и потребан документ на локалном нивоу који уз друге документе које доносе јединице локалне самоуправе поставља основ за дугорочно одрживо планирање комуналних система што је предуслов за несметано обављање делатности и пружање комуналних услуга у дугом временском року. Подзаконски актом треба да пропише врсте и типове комуналне инфраструктуре, повезаност комуналних делатности са комуналном инфраструктуром, услове за изградњу и одржавање комуналне инфраструктуре, трошкове и финансирање, елементе које садржи програм, важност програма, повезаност са другим документима јавне политике у планском систему у Републици Србији, повезаност са буџетским процесом јединице локалне самоуправе и друге елементе програма изградње и програма одржавања комуналне инфраструктуре.

- 2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Одговор:

2.1. Не.

- 3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Одговор:

3.1. Нема утицаја на међународне финансијске обавезе.

- 4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Одговор:

4.1. У односу на важећи Закон о комуналним делатностима, Предлог закона не уноси нове елементе на основу којих би трошкови пружаоца услуга били већи од досадашњих.

- 5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Одговор:

5.1. Ирелевантно.

- 6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Одговор:

6.1. Нема ефеката по овом основу.

ПРИЛОГ 6:**Кључна питања за анализу економских ефеката**

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Одговор:

Процена ефеката (квалитативна):

- 1.1. Овај закон системски уређује стање у комуналној области и као такав непосредно не регулише питања којима се генеришу трошкови субјеката регулације, међу којима су свакако најважније све категорије корисника комуналних услуга – група потрошача. У складу са овом системском поставком, као и Уставом, Република Србија око тих питања нема директну надлежност, већ све кључне одлуке о статусу вршиоца, о ценама комуналних услуга, начину финансирања комуналних делатности и висини евентуалних субвенција према вршиоцима делатности доносе надлежни органи јединица локалних самоуправа. Одредбама члана 13. Предлога закона извршена је допуна Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 26а којим је прописано да Влада доноси методологију за одређивање цена оних комуналних услуга код којих се може утврдити крајњи корисник, а вршиоци комуналних делатности су у обавези да одлуку о промени цена комуналних услуга донесу у складу са том методологијом. Поред начина на који се израчунавају сви оправдани трошкови и утврђује структура цене одређене комуналне услуге, саставни део методологије ће бити квантификовање границе приступачности цена тако да се утврде максимално дозвољени износи јединичних цена и просечног рачуна које су усклађени са реалном куповном моћи и стандардом становништва. На овај начин регулисање цена комуналних услуга са националног нивоа, какав је уобичајен и у компаративној пракси других држава, а не задирући у Уставом и законима гарантована изворна права и надлежности јединица локалне самоуправе, има за циљ да подстакне локалне самоуправе да воде активнију политику цена, што је од посебне важности не само за већу доступност и бољи квалитет комуналних услуга, већ и за успешну реализацију започетих и планираних капиталних пројеката у системе за водоснабдевање, третман отпадних вода и регионалне центре за управљање отпадом у складу са стратешким опредељењима Републике Србије и започете пројекте који су финансијски подржани из националних и међународних извора средстава. Нови члан 26а Предлога закона даје простор за изузетке тако што оставља могућност да се ова методологија не примењује на оне делатности код којих је питање цена уређено другим прописима. Тренутно, изузетак би била само комунална делатност производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом за коју јединице локалних самоуправа цене утврђују на основу Уредбе о утврђивању методологије за одређивање цене снабдевања крајњег купца топлотном енергијом („Службени гласник РС”, број 63/15), а у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14, 95/18 - др. закон и 40/21). У перспективи, могуће је да би се изузеће од примене методологије могло односити и на неке друге комуналне делатности уколико би секторским прописима¹ којима се уређују те делатности, било регулисано и питање цена, а када због тога не би морао да се усклађује Закон о комуналним делатностима. Дакле,

¹ У наредном периоду може се десити да питање цена буде разрађено и регулисано секторским прописима попут Закона о водама, Закона о управљању отпадом или неког другог прописа којим се ближе уређује одређена комунална делатност (саобраћај, ветерина, трговина...).

Предлог закона уводи важну новину: доношење подзаконског акта - Уредбе о методологији за одређивање цена комуналних услуга (које имају идентификованог крајњег корисника) која је суштински само један допунски механизам за доследну примену постојећих законских решења и прописаних начела. Наиме у пракси се дешавало да поједине јединице локалне самоуправе као доносиоци одлука, на различите начине тумаче и примењују Закон или га не спроводе доследно и потпуно што је супротно захтевима међународних финансијских и развојних институција које доделу бесповратних донаторских средстава и повољних кредитних линија за финансирање комуналне инфраструктуре условљавају управо променама у политици цена и преласком на економске цене комуналних услуга. Примена Методологије и постепени прелазак на економске цене комуналних услуга, имаће позитивне реперкусије на јавне финансије и буџетску потрошњу. Наиме, у локалним срединама у којима до сада нису били обезбеђени стабилни извори за финансирање комуналних делатности, управо због недоследне примене Закона, јављао се притисак на повећање јавне (буџетске) потрошње преко текућих или капиталних субвенција или других њима сродних буџетских интервенција које су одобраване локалним јавним комуналним предузећима. То на одређени начин поништава напоре Владе да се рационализују сви видови јавне потрошње, тако да предложено решење из Предлога закона преко смањеног притиска на субвенције, корелира са укупним напорима за смањење буџетског дефицита и увођења реда у јавне финансије и консолидовани буџет Републике Србије. Поред одређивања оптималног нивоа цена и граница њихове приступачности, Методологија би требало да разради и питања везана за тарифну политику што је у интересу становништва и привреде као корисника комуналних услуга. Наиме, досадашња пракса показала је да у примени у основи исправних и са ЕУ стандардима усаглашених начела око формирања цена, постоје одступања која доводе до дискриминације појединих група корисника комуналних услуга.

Елементи дискриминације појављују се из два основна разлога:

- Први разлог је недовољно прецизно мерење (читавање) потрошње што због недостатка мерних инструмената, што због примене неадекватних јединица мере за извршену услугу, због чега у пракси постоје разни видови социјализације трошкова. Једна група корисника од овог упросечавања неосновано се оптерећује трошковима других група корисника који су тако прикривено субвенционисани. Овај проблем свакако ће бити третиран решењима предвиђене Уредбе о методологији за одређивање цена, која ће свакако садржати и елементе тарифне политике.
- Други разлог који дискриминише поједине групе потрошача, уз истовремено фаворизовање других група (поткатегија) су осетно више тарифе које се примењују на правна лица у односу на становништво и друге повлашћене категорије потрошача. Ова пракса трошковно непотребно оптерећује привреду, а изразито негативно дејство је нарочито код малих и средњих привредних субјеката којима овај додатни трошак успорава развој.

Подаци прикупљени из јединица локалних самоуправа и анализе рађене у Министарству, показују да је распон између тарифа за становништво и правна лица на нивоу од 1:2,5 односно, да привреда исту услугу плаћа и до два и по пута скупље него грађани. Са друге стране, пилот рачунице показују да би нагли раскид са овом, у основи неодрживом праксом, изазвао осетан раст цена и тарифа које се примењују на становништво које је такође осетљива категорија корисника и чији стандард такође треба заштитити од наглих ценовних удара.

Стога је Предлог закона, имајући у виду интересе свих категорија корисника услуга, предвидео раскидање са праксом којом се дискриминишу или прикривено субвенционишу поједине категорије корисника, а један од задатака Методологије биће управо да установи системске модалитете којима се смањују или елиминишу разни видови дискриминација појединих група потрошача.

Предложено решење којим би Влада прописала методологију за одређивање цена, не само да би унапредило стање у области цена комуналних услуга и отклонило сада присутне неуједначености, већ би у великој мери представљало помоћ и усмерење локалним самоуправама, посебно оних најмањих, да политику цена комуналних услуга профилишу и воде, у интересу свих, на уравнотежен дугорочно одржив начин.

Поред тога, неспорна је чињеница да у појединим комуналним делатностима постоји тзв. природни монопол који проистиче из коришћења објеката комуналне инфраструктуре који су највећим делом у јавној својини и који су од непроцењивог значаја, те се као такви не могу отуђити. У том случају, држава мора да успостави механизме за ограничења злоупотребе монопола од стране предузећа коме је поверено обављање делатности, а пре свега да успостави контролу цена комуналних услуга на начин како је одредбом члана 13. Предлога закона предвиђено да Влада ближе прописује методологију за одређивање цена комуналних услуга.

Досадашња искуства и примери за промене цена за поједине врсте комуналних делатности на територијама различитих локалних самоуправа:

Потребу за доношење Методологије којом се на националном нивоу регулишу цене комуналних услуга у претходном периоду покретале су практично све наше струковне и интересне организације и асоцијације које се на неки начин баве комуналном проблематиком. Ставови комуналне привреде су обједињени у иницијативама Привредне коморе Србије (ПКС), док су интереси локалних самоуправа да се на овај начин унапреди политика цена комуналних услуга изражени кроз активности Сталне конференције градова и општина (СКГО). Иницијативе СКГО и ПКС наилазиле су на неподељену подршку не само комуналних предузећа, већ и репрезентативних синдиката, међународних развојних и финансијских организација, али што је посебно значајно, подржавани су и од појединих удружења потрошача који по природи свог деловања у сектору цена услуга имају разлоге за опрезност.

СКГО као асоцијације свих наших локалних самоуправа најдаље је отишла у конкретизацији ове иницијативе. Наиме, још у току 2013. године урађен и објављен документ под називом „Јединствена методологија за одређивање цена комуналних услуга” која је потпуно усклађена са Законом о комуналним делатностима, а нарочито са начелима из члана 25. тог закона. После више пилот провера које су показале су да је Методологија применљива и да није оправдано страховање да ће цене комуналних услуга њеном применом еномно порастати, СКГО је после разматрања на својим органима, Методологију препоручио свим локалним самоуправама и уједно, покренуо иницијативу да се изменама и допунама Закона пропише обавезност њене примене.

У претходних десетак година ова Методологија је успешно примењивана код одређивања цена комуналних услуга практично у свим типовима комуналних предузећа из више наших градова и општина. Од уско специјализованих водовода, топлана или чистоћа из наших највећих градова², до мањих мешовитих комуналних предузећа из мањих општина³ којима је поверено истовремено обављање већег броја комуналних делатности.

Показало се да би у већини случајева, већ са растом цена од 15-20% био достигнут ниво којим се обезбеђује стабилно финансирање комуналних делатности. То значи да би у тим општинама где цене нису превише депресирани, економске цене комуналних услуга могле да се достигну у релативно кратком року од само пар година. Притом, када се ради о основним комуналним услугама заштита интереса потрошача постигнута је увођењем обавезног корективног елемента за одређивање висине цене комуналне услуге кроз тзв. границу приступачности. Утврђивање границе приступачности је показатељ цене коју грађани реално могу да поднесу и она се утврђује у односу на просечну нето зараду у конкретној јединици локалне самоуправе. Овде треба посебно напоменути чињеницу да комуналне услуге као такве не утичу пресудно на укупан стандард грађана, али су свакако значајан издатак у оквиру укупних трошкова становања и да је то битан разлог због чега ће се управо водити рачуна о овом корективном елементу, како не би дошло до угрожавања стандарда живота грађана Републике Србије.

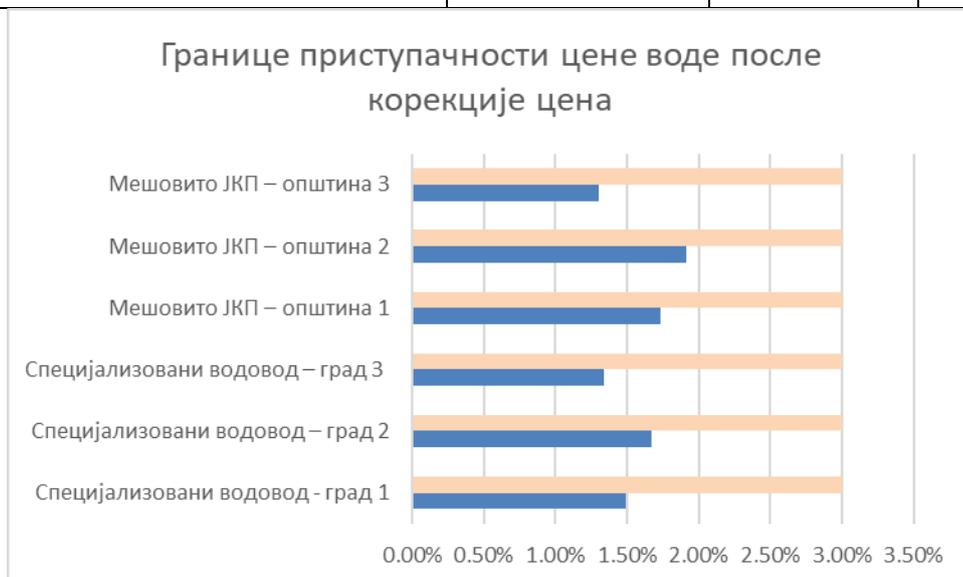
У наредним табелама као илустрација, приказани су резултати примене методологије Сталне конференције градова и општина у неколико карактеристичних случајева који су добијени у претходних неколико година:

ЦЕНЕ ВОДЕ	Израчунато потребно повећање цене воде	Просечан месечни рачун за трочлано домаћинство	Учешће просечног рачуна за воду у нето заради (< 3%)
Специјализовани водовод - град 1	+20,3%	780 РСД	1,49 %

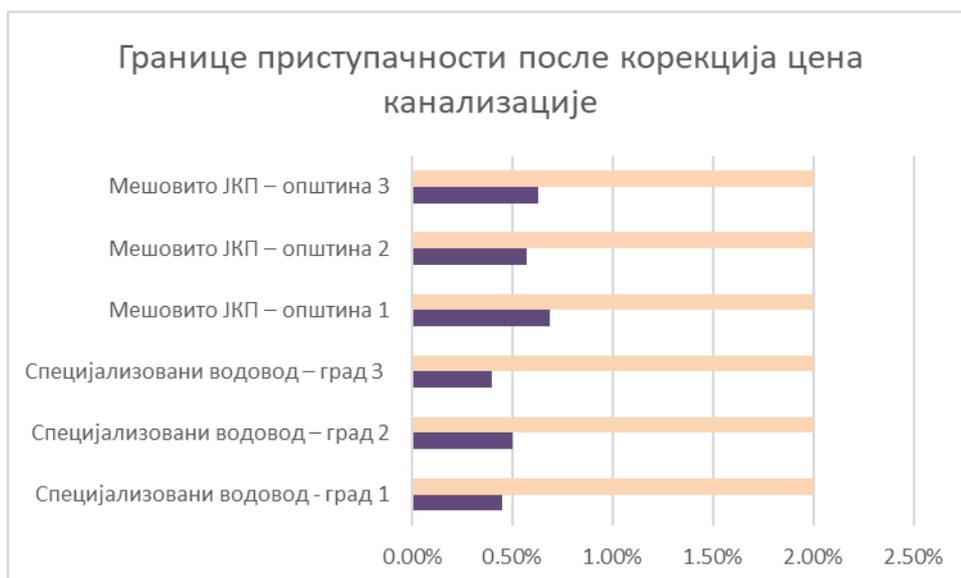
² Нпр: Специјализована ЈКП из области управљања отпадом из Београда и Новог Сада, специјализоване топлане из Ваљева, Врања и Ужица, специјализовани Водоводи из Крушевца, Врања, Ужица ...

³ На пример мешовита ЈКП из општина Александровац, Тител, Параћин, Свилајнац, Куршумлија, Крупањ, Брус. Блаце, Кладово, Трстеник, Чајетина, Ћићевац, Варварин ...

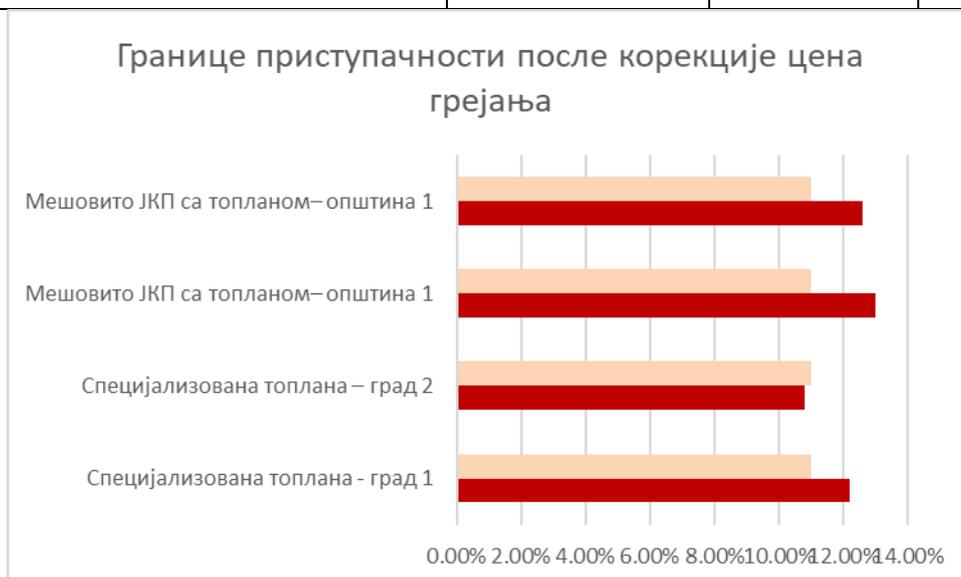
Специјализовани водовод – град 2	+17,2 %	870 РСД	1,67 %
Специјализовани водовод – град 3	+9,3%	825 РСД	1,34 %
Мешовито ЈКП – општина 1	+23,2%	930 РСД	1,73 %
Мешовито ЈКП – општина 2	-3,4%	1.020 РСД	1,91 %
Мешовито ЈКП – општина 3	+12,7%	840 РСД	1,30 %

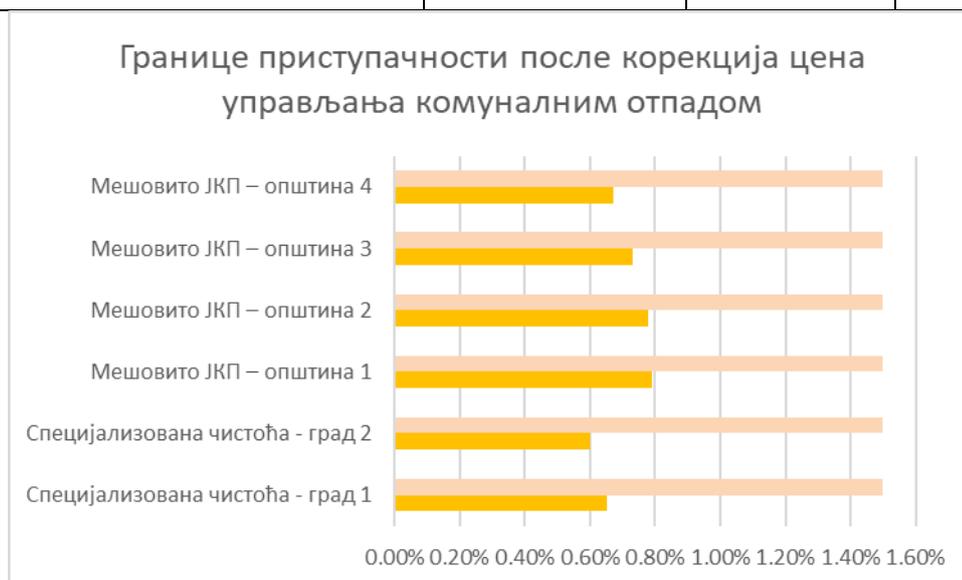
ЦЕНЕ ОДВОЂЕЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ВОДА	ИЗРАЧУНАТО ПОТРЕБНО ПОВЕЊАЊЕ ЦЕНЕ КАНАЛИЗАЦИЈЕ	ПРОСЕЧАН МЕСЕЧНИ РАЧУН ЗА ТРОЧЛАНО ДОМАЋИНСТВО	УЧЕШЋЕ ПРОСЕЧНОГ РАЧУНА ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ У НЕТО ЗАРАДИ (< 2%)
Специјализовани водовод - град 1	+30,5%	234 РСД	0,45 %
Специјализовани водовод – град 2	+27,2 %	261 РСД	0,50 %
Специјализовани водовод – град 3	+19,8%	247 РСД	0,40 %
Мешовито ЈКП – општина 1	+23,2%	372 РСД	0,69 %
Мешовито ЈКП – општина 2	0,0%	306 РСД	0,57 %
Мешовито ЈКП – општина 3	+9,2%	410 РСД	0,63 %

ЦЕНЕ ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА	Израчунато потребно повећање цене воде	Просечан месечни рачун за трочлано домаћинство	Учешће просечног рачуна за грејање у нето заради (< 11%)
Специјализована топлана - град 1	+7,1%	6.386 РСД	12,2 %
Специјализована топлана – град 2	+15,7 %	5.626 РСД	10,8 %
Мешовито ЈКП са топланом– општина 1	+9,2%	8.003 РСД	13,0 %
Мешовито ЈКП са топланом– општина 1	+3,4%	7.560 РСД	12,6 %

ЦЕНЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ	Израчунато повећање цене изношења смећа	Просечан месечни рачун за трочлано домаћинство	Учешће просечног рачуна за управљање отпадом у нето заради (< 1,5%)
Специјализована чистоћа - град 1	+18,2%	420 РСД	0,65 %
Специјализована чистоћа - град 2	+15,6 %	398 РСД	0,60 %
Мешовито ЈКП – општина 1	+12,3%	425 РСД	0,79 %
Мешовито ЈКП – општина 2	-4,1%	470 РСД	0,78 %
Мешовито ЈКП – општина 3	-2,5%	403 РСД	0,73 %
Мешовито ЈКП – општина 4	+28,9%	379 РСД	0,67 %

Поред ове четири (4) основне комуналне услуге, Методологија је обухватила и све друге комуналне услуге које се обављају у конкретном комуналном предузећу, као и пратеће услуге које су или индиректно везане за обављање комуналних делатности или су по свом карактеру чисто тржишни послови.

- 2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Одговор:

2.1. Недовољно ослањање на савремене принципе управљања комуналним делатностима, укључујући и постепено увођење принципа конкуренције за тржиште (у поступку избора вршиоца комуналне делатности) и на тржишту један је од разлога за законске измене у овој области.

Предложеним изменама и допунама Закона о комуналним делатностима предвиђено је да комуналну делатност може да обавља сваки привредни субјект под условима одређеним законом, односно подзаконским актима предвиђеним чл. 4. и 7. Предлога закона.

Одредбом члана 5. Предлога закона којом је брисан члан 8а Закона о комуналним делатностима укинута су ограничења која су била предвиђена за привредне субјекте који су отпочињали, односно тек улазили у систем обављања низа комуналних делатности, дакле укинута је обавеза тзв. „лиценцирања”, прецизније добијања решења. С тим у вези, новим законским оквиром из члана 4. Предлога закона предвиђен је подзаконски акт којим привредни субјекти који отпочињу обављање одређене комуналне делатност неће имати обавезу подношења захтева Министарству за издавање решења и на тај начин укинута су им трошкови таксе. Предложеним решењима отварају се нове могућности за развој привредних субјеката и отварање нових радних места.

Одредбом члана 9а Предлога закона предвиђено је да погребну делатност, као комуналну могу обављати привредни субјекти који испуне услове, при чему, министар надлежан за послове комуналних делатности прописује те услове. Дакле, утврђиваће се испуњеност услова сваког привредног субјекта, било да обавља или да отпочиње обављање погребне делатности. Захваљујући овом транспарентном законском решењу неће бити простора за потенцијалну дискриминацију „старих” у односу на „нове” вршиоце погребне делатности, како је до сада био случај, већ ће комуналну делатност моћи да обављају сви привредни субјекти који испуне услове из подзаконског акта и сви ће имати решење надлежног министарства.

- 3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Одговор:

3.1. Не.

- 4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Одговор:

4.1. Не.

- 5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Одговор:

5.1. Не.

- 6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Одговор:

6.1. Ирелевантно.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

- 1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Одговор:

1.1. У односу на важећи закон о комуналним делатностима, Предлог закона не уноси нове елементе на основу којих би трошкови корисника услуга били већи од досадашњих. Тако су у сектору цена комуналних услуга остале непромењене одредбе Закона у којима се утврђује пет (5) начела за утврђивање цена.

С обзиром на циљеве које би Предлогом закона требало остварити, који су постављени у јавном и општем интересу, то постоје вишеструки позитивни ефекти доношења овог закона.

- користи за кориснике комуналних услуга представљају обезбеђење доступности комуналних услуга свим субјектима на одрживим основама; праведнији систем тарифирања и спречавање преливања са једне на другу групу потрошача;
- користи за кориснике комуналних услуга представљају обезбеђење доступности комуналних услуга свим грађанима на одрживим основама; праведнији систем тарифирања и спречавање преливања са једне на другу групу потрошача;

- 2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Одговор:

2.1. Нема процењених штетних ефеката.

- 3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Одговор:

3.1. Ирелевантно.

- 4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр, промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Одговор:

4.1. Нема значајнијих ефеката.

- 5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр, на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Одговор:

5.1. Одредбама члана 13. Предлога закона извршена је допуна важећег Закона о комуналним делатностима додавањем новог члана 26а којим је прописано да Влада доноси методологију за одређивање цена оних комуналних услуга код којих се може утврдити крајњи корисник, а вршиоци комуналних делатности су у обавези да одлуку о промени цена комуналних услуга донесу у складу са том методологијом.

Поред одређивања оптималног нивоа цена и граница њихове приступачности, Методологија би требало да разради и питања везана за тарифну политику што је у интересу становништва и привреде као корисника комуналних услуга. Наиме, досадашња пракса показала је да у примени у основи исправних и са ЕУ стандардима усаглашених начела око формирања цена, постоје одступања која доводе до дискриминације појединих група корисника комуналних услуга.

Елементи дискриминације појављују се из два основна разлога:

- Први разлог је недовољно прецизно мерење (очитавање) потрошње што због недостатка мерних инструмената, што због примене неадекватних јединица мере за извршену услугу, због чега у пракси постоје разни видови социјализације трошкова. Једна група корисника од овог упросечавања неосновано се оптерећује трошковима других група корисника који су тако прикривено субвенционисани. Овај проблем свакако ће бити третиран решењима предвиђене Уредбе о методологији за одређивање цена, која ће свакако садржати и елементе тарифне политике.

- Други разлог који дискриминише поједине групе потрошача, уз истовремено фаворизовање других група (поткатегија) су осетно више тарифе које се примењују на правна лица у односу на становништво и друге повлашћене категорије потрошача. Ова пракса трошковно непотребно оптерећује привреду, а изразито негативно дејство је нарочито код малих и средњих привредних субјеката којима овај додатни трошак успорава развој.

Подаци прикупљени из јединица локалних самоуправа и анализе рађене у Министарству, показују да је распон између тарифа за становништво и правна лица на нивоу од 1:2,5 односно да привреда исту услугу плаћа и до два и по пута скупље него грађани. Са друге стране, пилот рачунице показују да би нагли раскид са овом, у основи неодрживом праксом, изазвао осетан раст цена и тарифа које се примењују на становништво које је такође осетљива категорија корисника и чији стандард такође треба заштитити од наглих ценовних удара.

Стога је Прелог закона, имајући у виду интересе свих категорија корисника услуга, предвидео раскидање са праксом којом се дискриминишу или прикривено субвенционишу поједине категорије корисника, а један од задатака Методологије биће управо да установи системске модалитете којима се смањују или елиминишу разни видови дискриминација појединих група потрошача.

- 6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Одговор:

6.1. У односу на важећи Закон о комуналним делатностима, Предлог закона не уноси нове елементе на основу којих би трошкови корисника услуга били већи од досадашњих. Тако су у сектору цена комуналних услуга остале непромењене одредбе Закона у којима се утврђује пет (5) начела за утврђивање цена.

- 7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Одговор:

7.1. Ирелевантно.

- 8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Одговор:

8.1. Ирелевантно.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

- 1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Одговор:

1.1. Иако се ради о области која има значајан утицај на животну средину, предложене измене и допуне Закона неће имати непосредан утицај на исту. Ипак, у дугом року, унапређење ефикасности система које ће омогућити предложене измене и допуне Закона, могу се позитивно одразити на квалитет животне средине.

- 2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Одговор:

2.1. Ирелевантно.

- 3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Одговор:

3.1. Ирелевантно.

- 4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Одговор:

4.1. Ирелевантно.

- 5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Одговор:

5.1. Ирелевантно

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

- 1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Одговор:

2.1. Не.

- 2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Одговор:

2.1. Има капацитет.

- 3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести ?

Одговор:

3.1. Не.

- 4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Одговор:

4.1. Да.

- 5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Одговор:

5.1. Не.

- 6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Одговор:

6.1. Ирелевантно.

- 7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Одговор:

7.1. Чланом 24. Предлога закона дати су рокови за доношење подзаконских прописа који се доносе на основу одредаба овог закона, као и да до ступања на снагу прописа утврђених овим законом остају на снази прописи који су донети на основу важећег Закона о комуналним делатностима ако нису у супротности са овим законом.

Чланом 25. Предлога закона регулише се време ступања на снагу овог закона.

ПРИЛОГ 10:**Кључна питања за анализу ризика**

- 1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?
- 2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?
- 3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Области планирања и спровођења јавних политика

- 1) Правосуђе и правни систем;
- 2) Јавна безбедност;
- 3) Одбрана;
- 4) Јавна управа;
- 5) Урбанизам, просторно планирање и грађевинарство;
- 6) Конкурентност;
- 7) Минералне сировине и рударство и енергетика;
- 8) Заштита животне средине;
- 9) Саобраћај и комуникације;
- 10) Запосленост и социјална заштита;
- 11) Здравство;
- 12) Спорт;
- 13) Омладина;
- 14) Образовање;
- 15) Пољопривреда и рурални развој;
- 16) Јавно информисање;
- 17) Култура;
- 18) Људска права и грађанско друштво (укључујући вере и дијаспору).

а) Надлежни орган за целу област у обавези је да у консултацијама са другим органима одреди „кровни” документ јавне политике – стратегију за област планирања и документе јавне политике ужег обухвата (програм), којима се разрађује посебан циљ стратегије;

б) Уколико стратегија за одређену област планирања не покрива неку тему или се појави нова тема или проблем, прво се израђује концепт политике као одговарајући документ јавне политике.

в) Идентификоване области планирања и спровођења јавних политика на националном нивоу су у директној вези са девет сектора⁴ које је Влада одабрала за усвајање секторског приступа у процесу европских интеграција и које користи као полазну основу у планирању и спровођењу средстава Европске Уније и координацији међународне развојне помоћи.

---

⁴ правда, унутрашњи послови, реформа јавне управе, развој људских ресурса и друштвени развој, конкурентност, животна средина и климатске промене, енергетика, саобраћај, пољопривреда и рурални развој

Кључна питања за вредновање учинака докумената јавних политика**РЕЛЕВАНТНОСТ/ЗНАЧАЈ**

- 1) Да ли су циљеви политике у непосредној корелацији са надређеним документима јавних политика и приоритетима Владе?
- 2) Зашто је била потребна интервенција Владе (креирање и спровођење јавне политике)?
- 3) Да ли су потребе циљних група јавне политике у потпуности задовољене?
- 4) Да ли су постигнути ефекти у директној корелацији са циљевима политике?

ЕФИКАСНОСТ

- 1) Који показатељи и циљне вредности су дефинисане за резултате и да ли су остварене?
- 2) Колики су трошкови резултата – по резултату и укупно? Колико одступају од трошкова који су планирани?
- 3) Да ли су ангажовани ресурси били довољни за остварење резултата?
- 4) Да ли су резултати постигнути у складу са утврђеним роковима? Уколико нису, који су разлози за то?

ЕФЕКТИВНОСТ

- 1) Да ли су планирани ефекти и исходи постигнути и развојни услови промењени?
- 2) Уколико нису, да ли је могуће квантификовати разлику и пронаћи узроке?
- 3) Да ли су изабране активности/мере релевантне и најадекватније за постизање резултата?
- 4) Да ли су корисници јавне политике задовољни постигнутим исходима?

ОДРЖИВОСТ

- 1) Да ли су финансијски и економски механизми успостављени у циљу дуготрајних и одрживих користи од конкретне јавне политике?
- 2) Да ли се у оквиру важећег регулаторног оквира може омогућити трајније креирање користи од конкретне јавне политике?
- 3) Да ли постоје одговарајући институционални капацитети за трајно одржавање позитивних ефеката конкретне јавне политике?

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА
ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач: Влада

Обрађивач: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

DRAFT OF THE LAW ON AMENDMENTS AND SUPPLEMENTS TO THE LAW ON COMMUNAL ACTIVITIES

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,
Одредбе чл. 73. и 74. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,
Прелазни рок је установљен чланом 73. тачком 6. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица и односи се на свеобухватан попис шема помоћи.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
У потпуности испуњава.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,
Нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Нема

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

Нема

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Нема

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

Нема

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађености са њима,
Нема

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
Нема

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са
прописима Европске уније.

Нема

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве). Не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Нема